

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11854

DER MESHULEKH

Isaac Leib Peretz

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. ה. פערעץ

דער מעשולעכ

אוֹג אָנְדַּעַרְעַשׁ דָּעֵרְצִיְּגָנוּגָעַן

אַבְּרוּ

מעלומע-פֿאָרְלָאָג „דָּעֵר עַמּוֹס“
מִאָסְקָוּעַ
1945

אינדקס

לעט

6.	דער מעטלעך . . . . .
15.	באנציג שויניג . . . . .
25.	דער טאנעא . . . . .
29.	דער מעשועגעער בונגען . . . . .
43.	דאס מיטרייך . . . . .
57.	די פָּרְוֵדְיָה דַּעַת . . . . .
61.	אַמְּנָאָרָהָאָה אֲזִין כְּרֹבֶעֶת . . . . .

И. Л. Шерц
Посыльный
На еврейском языке

Редактор А. Фруякин.

Подписано к печати 16 IV 1945 г. Е-11713
Тираж 10 000. 2 п. л., 32 уч.-изд. л., 65,2 тыс. знаков в п. листе.
Заказ № 97, формат бумаги 70×108 зв. Цена 1 руб. 50 к.

Отпечатано с матрицы в типографии Госизнергонизата.
Москва, Шлюзовая наб., 10.

דער מעשולעכ

עד גויט, אוֹן דער ווינט ציעיאגט אוֹן פֿאַלעט אוֹן זִי ווּויטע באָרֶד.
אלע מַאֲלָאָל כָּאָפְּטָעָט עַד זַיְכָּן מֵיטָעַד רַעֲכָתָר האָנוֹת אַיְנָן ; עַד לַיְנָקָעָר
זַיְנָן ; עַס גַּוְיַט אַיְמָט אלְעַז מַאֲלָדְקָט אַז שְׁמָקָב. עַד וּוְיַל זַיְכָּן דָּאָפְּט נִישְׁתָּמוּדָע
זַיְנָן ; עַד וּוְיַל זַיְכָּן דָּאָפְּט אַזְיְנָרְזִיךְן, אוֹן עַד טָאָפְּט נַאֲרָב באָ דָעַר בּוֹ-
זַעַם-טָאָש.

— אַס זַאֲלָזַאֲלָז דָעַמְּ קָאָנְטָרָאָקְט מִיטָעַמְּ גַּעַלְט נִישְׁתָּפָּרְלִין ! —
אַס פָּאָר זַעַם מַקְלִיזְמְעָרָשָׂט אַטְמָעָרָט עַר.

— אוֹן אַפְּיַלְעַז שְׁמָעַכְתָּ, אוֹן אַזְּבָּאָז אַנְאַרְיְשָׁקִיטָּן ! אַיְכָּה אַבְּנָאָב,
גַּעַלְיוֹבָט אַזְּבָּאָב, גַּעַנְגָּז קְרוּיכָּז אַפְּ אַזְּבָּאָז שְׁלָזָעָס. אַנְדָּעָרָע אַיְכָּה
יְאַרְבָּאָז וּוּלְגָן שְׁוֹרָן קְיִיבָּז וּוּאַרְטָטָט נִימָט אַפְּנָיִינָן, נַאֲרָאָאָכָּז, גַּעַלְיוֹבָט אַיְכָּה זַיְנָן
לִיבָּעָר נַאֲמָעָג, דָאָרָט נַאֲבָז נִשְׁתָּמָז אַז קְיִיבָּז מַעַנְתָּשָׁג אַזְּבָּאָז פָּאָרְזִיךְן מִידָּז
אַלְיִינָן מִינָן בְּרוּאַיָּת... גַּעַלְיוֹבָט אַזְּבָּאָז, מַעַן וּעְטוֹרִית מִידָּז גַּעַלְט !

— זַוְעַג אַיְכָּה מִינָן אַיְינָנָן, — טָרָאָכָט עַד וּוּוִיטָעָר — זַוְעַג מַעַג-
טָרָוִיט מִידָּז, וּזְאַלְטָמָז אַיְכָּה שְׁלִיכָּעָס צַו זְיַבְּעָזִיךְ יָאָרָז נִשְׁתָּמָז גַּעַנְגָּעָז ;
זַוְיל אַגְּבָעָר דָעַר זְיַבְּעָז שְׁלִיכָּעָס אַזְּוֹי, אַזְּוֹי גּוֹט !
עַס הַיְיכָט אַזְּבָּאָז מַאֲלָגָן גַּוְאָבָעָז פְּלָאָכָּעָס שְׁוֹיָי ; עַד וּוּשָׁט זַיְכָּן
מַאֲלָדְקָט פְּאָנָעָם.

— אַיְכָּה אַבְּנָאָב, אַזְּבָּאָב — טָרָאָכָט עַד — אַיְנָגָאנָגָן אַהֲלָבָעָז מִילָּן, אַזְּוֹאָן !
אַיְכָּה מִידָּז אַגְּנָגָן ! אַסְאָק נַעֲנָמָעָר זַוְיל וּוּוִיטָעָר ! — עַד דָּרִיט זַיְכָּן
אַיְבָּעָר — מַע זַעַט שְׁוֹרָן אַפְּיַלְעַז נִשְׁתָּמָז דָעַמְּ שְׁטָאָטִישָׂן זַיְגָּעָר, נִשְׁתָּמָז דָעַמְּ
קְלוּוּיטָעָר, נִשְׁתָּמָז דִי קָאָוָרָמָעָ. «נוֹ, שְׁמָאוּרִיעַ, פָּאָר !».

אוֹן שְׁמָאוּרִיעַ פָּאָרָט אַיְנָמָעָן דָעַמְּ נַאֲסָן שְׁנָיִי ; דִי אַלְטָעָז פִּיטָּקָאָפְּעָן

זיך אידיגן אונ אדרויס. -- "געלויבש איז נאט, עס איז קיין גרויסער ווינט נישטן!"

גרויס האט, אפֿאנעט, בא אים ועהינסן א שטודיעמוינט; דער ווינט איז וועוועגן גענוג שטארק אונ געאָגט גלייכ איז פֿאנעם אידיגן, איז עס האט אים אלע מְאַל אַטְמָעַט טארפֿעלט; ער האט אים אַרְוִיסְגּוֹנָארֶט אלע טרעָרג פֿון די אלטָע אַרְיָיג, ווֹאָס האָבָּן אַיְשׁ גַּשְׁתָּאָכָּן ווי שְׁפִילָּן קעָס. נָאָר אַפְּ די אוֹיגָן לְיִדְּיכָּט ער טְאַמְּדִי.

פארן ערשות געלט, פֿאלט אים אַיְגָן, קוֹיְפֿט ער זִיכָּר וועָגְ-ברִילְן. — אַוְוִינְגָן גְּרוֹיסָע, קְיִילְעַדְקָע; זַי זָאָלָן די גַּאנְצָע אוֹיגָן פְּאַרְשְׁטָעלְן. — גָּאָט זָאָל וועָלָן, — טְרָאָכָט ער — וּוֹאָלָט אַיְכָּ צַו דֻּעָם אוֹיכָּ גְּעָקוֹרָן! עס זָאָל זָאָר זַיְנָאָלָע זָאָגָן אַשְׁלִיכָּע, אַוְן ווּיטָה, גָּאָר ווּיטָה! גַּיְגָן, בְּאַרְעָכָאַשָּׁעָם, קָאָגָן אַיְכָּ, וּוֹאָלָט אַיְכָּ מִיר שְׁוִינָן אַפְּגַּעַשְׁפָּאָרֶט אַפְּ אַפְּאָר ברִילְן...

ער דָּאָרָט אַפְּלָע אַשְׁטִיקָל פְּעַלְצָל אוֹיכָּ. עס וּוֹאָלָט אַיְם לְיִכְּטָעָר אַוְאָרְעָמָע קְאַפְּאָטָע!

— זַי זָאָל זִיכָּר נִשְׁתָּחָדְשָׁן, וּוֹאָלָט זַי נָאָר ווּוֵיל גַּעֲוָעָן. — ער שְׁמִינְבָּלָט מִיט פְּאַרְגְּעָנִיגָּן. — דָּאָס — טְרָאָכָט ער — אַיְזָן נִשְׁתָּחָדְשָׁן קְיִינְגָּה הַיְנְטִיקָּע קְאַפְּאָטָע, קְיִינְגָּה אַוְן שְׁפִיָּי, קְיִינְגָּה שְׁפִינְוּעָבָס! נָאָר פְּאַרְצִיכְטִישָׁעָר לְאַסְטָיקָה; דָּאָס, וּוּעָט מִיכָּ אַיְבָּעַרְלָעָבָן! אַוְן אַנְהָ שְׁפָאָלָט, דָּאָס אַיְזָן אוֹיכָה מִינְיָלָע; זַי צְעָפְלָט זִיכָּר נִשְׁתָּחָדְשָׁן אַזְוִי ווי אַהֲיָנְטִיקָה סְכוּרָע, אַוְן פֿון פְּאַרְנְטָן פְּאַרְלִינְגָן זִיכָּר אַנְהָ אַיְיל!

— אַ פְּעַלְצָל — טְרָאָכָט ער ווּינְטָעָר — אַיְזָן אַיְינְגְּטָלָעָכָה בעסער. אַ פְּעַלְצָל אַזְוּת ווּאָרָעָם, גּוֹט ווּאָרָעָם. נָאָר אלְצָה פְּרִיעָר ברִילְן. אַ פְּעַלְצָל אַיְזָן גּוֹט ווּינְטָעָר, אַוְן ברִילְן דָּאָרָט מעָן טְאַמְּדִי, וּוּאָרָעָם זּוּמָעָר, אַז עס מאָכָט זִיכָּר אַוְוִינְט אַוְן יָאָגָט דֻּעָם שְׁטוּבָה גְּלִיכָּ אַיְזָן די אוֹיגָן אַידִיגָן, אַיְזָן עַרְגָּעָר ווי ווּנְטָעָר!

אַוְן עס בְּלִיכְבָּש, אַזְוּנָעָר זִינְעָן ברִילְן, דָּעַרְנָאָכָה ערְשָׁת אַ פְּעַלְצָל! ער אַיְבָּעַרְלָעָט זָאָל נָאָר העַלְפָּן, ער זָאָל אַפְּגַּעַטָּעָן דֻּעָם ווּיְיצָ... אַ פְּרִיד גַּיְלָדָן וּוּעָט ער אַוְאָדָעָ כָּאָפָּן...

אונ ער שלאפעט וויטער, אונ דער נאסעך שניי פאטשט אט אינ
פאנעם אריינ, דער ווינט ווערט אלע מאָל שטארקער אונ די וויט שטעכט
אלע מאָל מעָר.

— דער ווינט זעל זיך גאָר וועלכ איבערדרדיינ! נאָר מינהאַסטעטам —
טראקט ער — איז איזו גלייכער, צוריקצווועזט וועלכ איכ מעד זיין,
וועלכ איכ אים דעמלט האָבן פון היינטן! אָ, דעמלט ווועט עס גאָר אַנְד
דערש גיינ! אלץ פֿאָרוֹזָאָרגּוֹט! גֿרִינְגּ אָפּן זֶאָרְץ!

ער האָט זיך געמוֹת אָפּשְׁטָלְגָן אַ דָּעָגָעָ אָדָם אָטְעָם כָּאָפּן.
דאָס שְׁרָעָקָט אִים אַ בִּיסְל אַיבְּעָר:

— ווֹאָס אַיז אַזְּוִינְגּ מֵיר גַּעֲשָׁעָן? ווֹיְינְקּ פֿרְעָסְטּ אָונּ ווֹיְינְטּ
הָאָבּ אַיךְ אַוְיְגַּעַתְּהָאָלָטּ קַאנְטְּאָגְּנִיסְטּ? — פֿרְעָגּ עָרּ זיך טְרוּיְעִירִיךּ
אָונּ הָאָלָבּ דְּעַרְשְׂרָאָקָן.

אָונּ עָרּ דְּעַרְמָאָגּוֹטּ זיך זַיְנְגּ סְלוֹזְשָׁבָעּ אַלְסּ נִיקְאָלְבְּיְ�וּסְקָעָרּ סְאָלְדָאָטּ.
פֿינְפּ אָונּ צְוָאָנְצִיךּ יְאָרְדִּיְעָסּ סְלוֹזְשָׁבָעּ אַונְטָעָרּ דָּעָרּ בִּיקְסּ, בְּצָדְקָה קְנִידְעָרּ
שָׁעּ יְאָרְגָּנְסָטּ. עָרּ אַיז זיך גַּעֲגָעָן אַגְּנָעָגְּנָעָן אַין זַיְנְגּ לְעָבָן,
גַּעֲמָאָרְשִׁירָט אַיבְּעָרּ בְּעָדָגּ אָונּ טָאָלּ, אַין שְׁנִי אָונּ פֿרְעָסְטּ אָונּ אַלְעָרְלִי
זְאוּעוּרְכָּעָסּ. אָונּ ווּוּלְכָעּ שְׁנִיעָנְגּ, ווּלְכָעּ פֿרְעָסְטּ! דִּי בִּימְעָדּ מְלֻעָּגּ
פְּלָאָגּ, פְּיִיגְּעָלְכּ פְּלָעָגּ טּוֹיטּ אַרְאָפְּפָאָלָן אָפּ דָּעָרּ עָרָד — אָונּ דָּעָרּ דְּוּסְיְ�הָרּ
סְאָלְדָאָט אַיז גַּעֲגָעָן פְּרִישּ, לְעָבָדִיךּ, אָונּ נַאָכּ דְּעָרְצָוּ אַ לְּדִיעָלָעָ
גַּעֲזָנוּגּ, אַ טְּרָעָפָאָקּ, אַ קְּאָמָאָרְגִּיסְקִי אָונּ מִיטּ דִּי פִּסּ צְוּגָעְקָלָאָפְּטּ!

דָּעָרּ גַּעֲדָאָנְקּ, אַז עָרּ האָטּ גַּאנְצָעּ פֿינְפּ אָונּ דְּרִיבְּיסִיךּ יְאָרְ אַוְיְגַּעַ
הָאָלָטּ דִּי פְּאָרְצִיְּטִיקּ סְלוֹזְשָׁבָעּ, אַוְיְגַּעַשְׁתָּאָגְּנָעָן אלְעָ צְאָרָעָסּ, אלְעָ שְׁנִיעָנְגּ,
אלְעָ ווֹיְנְטָן, אלְעָ שְׁלַעַקּ, הוֹנוּגְּעָרּ, דָּאָרְשָׁטּ אָונּ נַוְיְנָבּ, אָונּ אַ גַּעֲזָנוּטָרָעּ
אַהֲיִתּ גַּעֲקָמָעָן — דָּעָרּ גַּעֲדָאָנְקּ מַאְכָטּ אַים גְּרוּסִים! עָרּ הַיְּבָשָׁת אָום דָּעָטּ

קָאָפּ מִיטּ גַּדְעָלָעָט אָונּ גַּיְישָׁת מִיטּ נִיצְעָזְקִיעָבּ.

— האָ, האָ, ווֹאָס אַיז גַּאָר בָּאַ מֵיר אֹזּ פֿרְעָסְטּ? אַינּ דְּוּסְלָאָנְדּ,
זַאְכָטּ זַיְכּ, אַיז גַּעֲוָעָן עַפְעָסּ אַנדְעָרָשּ!
עָרּ גַּיְישָׁת, דָּעָרּ ווֹיְנְטּ ווּוּרָטּ אַ בִּיסְל שְׁפִילְעָרּ, עָסּ אַזְרָעָטּ אלְעָ מַאָלּ
שְׁינְשְׁלָעָרּ, עָסּ פְּאָלָטּ צָוּ דִּי נַאָבָטּ.
„אוֹיכּ מֵיר אַ טָּאָן — טְרָאָבָטּ עָרּ — אַ טָּאָלּ-אוּמְאָקְרָלּ!..“ אָונּ עָרּ

היבט זיך לא פאר צו יפוך, אם נאל און זושט די נאכט גאנזאלונג
נישט זומזונט זונט עז שבעס צו שוליגט לאָלטנט טוּזען, עז וויזט:
מע דארט אוֹרְכוֹגִינֶיג אונ் זוֹרִיךְ קומען ביזפַֿרְיוֹן!
עד פַֿלְט אַ בִּיטֵּל חונזען, אונַ אַ טַּבּוּעַ הַקְּטָן עַז, אַז זַעֲמַנְדָּר חַעֲרוֹת
חונגעַרְיךָ, וווערט ער לְקַטְּיכָן פַּרְזִיכָּם, אַז גַּמְפְּטִיכָּם אַז אַזְּמַע זַעַם;
זַיְנַע סַעַטִים, ווֹאָס שַׁקְבָּן אַתְּ אַינְכָּלְפּֿעַס; ווַיְנַעַן פַּאֲצָד נַעַן אַט
דַּעַם, ווֹאָס זַיְנַען קִינְמָלְלָן נִיטְחַזְעַרְיךָ! עד זַעַם, בַּקְּרַעְתָּשָׂעָם,
אַפְּעַטְישָׂ! אַוְיסְלָר, אַז ער זַיְנַען נִישְׁטַע בַּעֲקָרָה האַבְרָעָז זַעַם, לְאַזְּשָׁעָלָן,
געַסְטָן; עד אַין קְרָאָק גַּעוּוֹת, הַקְּטָן זַיְנַען גַּעַדְעַטְמָן, אַז דַּאַס בְּרוֹט
איַן זַעַעַר.

— זַיְיָ, זַו אַז עַט זַעַעַר גַּעוּוֹת; זַעֲלַעַנְיָישָׂ בְּרוֹטָן! אַבְּגָל אַט-
שַׁער יָאָ, אַבְּגָל חַיְנָס? חַיְנָס באַקְטָפְּנִיעָ אֹז בְּרוֹטָן, אַז דַּי יַיְדַּשָּׂא
בַּעֲקָרָת מַעַג זַיְבָּן בַּעֲקָרָתָן. אַונַּג גַּעֲקוֹפְּטָמָט הַקְּטָן ער אַז כְּפִישָׂ בְּרוֹטָן!
איַן גַּווּעָג אַמְּכַבְּעָז אוֹ שְׁנִיבָּדָז. ער אַז אַבְּגָל נִישְׁטַע גַּעוּוֹת גַּעַדְעַט
הַאַבְּרָעָז, עַפְּעַט הַקְּטָן אַט אַקְלָט גַּעַדְעַט אַדְרָכָט דַּי בְּיַיְנָעָר.

— נַעַר גַּולְיָיבָּט אַזְּנָעָר, ווֹאָס ער אַזְּנַעַן זַעַעַר
אוֹ גַּעַדְעַטָּן, עַט טַרְעַט זַיְבָּן זַעַלְטָן!
אַבְּגָד הַקְּטָן ער אַזְּבָּט אַפְּעַטְישָׂ, ער הַקְּטָן בְּפִילָעָ אַט קַעַשְׁבָּע בְּרוֹטָן
מִיט אַשְׁטָּקָל קָעָג... דַּאַס שְׁשָׁקָל קָעָג הַקְּטָן אַטְמָט דַּעַט כְּרַבְּצָדָה חַיְנָס
זַעֲנַעַן, לְעַבְנָן וְאַל זַיְבָּן זַעַנְגָּס זַיְבָּן! זַי אַז אַקְדָּע אַז בַּעֲקָרָתָן, זַי
הַקְּטָן אַזְּבִּישָׂ תְּאַזְּאָז.

— זַי וְאַל זַעַר נִישְׁטַע אַזְּיָי קְלָאַלְעָג, — טַרְאָכָט ער — מַאְלָט ער זַעַר
וּוֹעֵג גַּאָר אַזְּבָּלָע יַיְדַּעַנְעָ... — ער דַּעֲרַמְּטָט זַיְכָּן זַעַמְּטָט זַעַמְּטָט
— וְאַז מַעַג שְׁמַרְיָינְגָּעָן זַעַמְּטָט קְעָמָט! זַי הַקְּטָן אַזְּבָּלָע אַזְּבָּלָע
הַאַרְאָ, אַונַּג אַזְּנָעָג זַי קְלָאַלְעָג! הַקְּטָן טַרְאָט אַזְּבָּלָע אַזְּבָּלָע
אַזְּבָּלָע זַיְבָּן דַּעַר וּזְעַפְּס אַזְּבָּן, חַזְמָן זַי גַּעַדְעַט זַי אַזְּבָּן,
קַאְמָט אַיְנָע דַּעַר חַיְמָט הַקְּטָן זַי זַי גַּעַדְעַט זַי מַטְמַט קְלָאַלְעָס! חַזְמָן
שְׁמַרְיָעָן, — דַּעֲרַמְּטָט זַי זַי... אַז אַיְזָס אַז זַעַמְּטָט זַעַמְּטָט!
זַעַמְּטָט גַּאָזָע זַי אַז אַשְׁלָאָג אַז, דַּעַר עַדְדָן, גַּעַהְקָט זַי מַיְשָׂע
די פַֿרְיסְטָן אַיְנָע קְדָמָא אַרְבָּגָן.

איינט האט זיך נאך געונאלאט וואוּפַן אָשְׁטִינַן אֵין הַיְמָלָאָרְבִּין!
— «אמ, זעסמו, צוֹאַכְטַּע קָר — נאָטַ מַאֲכַט זַיַּכְ אַסְכַּפְּן אַפְּנַן
נאָרִישׁ יַזְעַנְעַ... זַיַּקְוּט אַבְּעַר נִישַׁט אַדְוִיכְעַמְעַג זַיַּמְעַט
מעס! זַיַּפְּאַטְשַׁט אַוִּיט דַּי וְצַבְּעַר, דַּעַר כְּעוֹרָע נִוְיסִים דַּבְּטַט
די בערד!»

«אַשְׁיַנְעַ גַּוּרוּעַ חַאַט גַּעַשְׁטַעַט אַיְן דַּעַר שְׁפְּרִינְצָעַן! עַס חַאַט זַיַּכְ
געַדְאַכְט אַפְּלִיגַ, אָוֹן אָזָא קְוִיעַכַּ, אָזָא קְוִיעַכַּ!»
— פְּאַרְטַּט, זַיַּזְאַל עַס מִיר מוֹיכַל זַיַּינַן, אַגְּוַעַט גַּעַוְועַן! זַיַּחַט
אֲפִילְעַ מִיכְ אַוִּיכְ נִישַׁט פְּינִינַט גַּעַהְאַט, כַּאֲטַש זַיַּחַט מִיר קִינְמַאל
קִינְ גּוֹט וּזְאַרְטַּט נִישַׁט גַּעַוְועַבְן! גַּעַשְׁרִיגַגְ הַחַאַט זַיַּן:
אַגְּוַעַט, אַגְּוַעַט, אַגְּוַעַט, זַיַּאַזְיַי אַנְטַן!

לְוִינְפֶּן! נַאֲרַ וּוּוּ הַחַאַט זַיַּכְ גַּעַוְועַלְט אַגְּוַעַט!
עד דַּעַרְמַאְנַט זַיַּכְ עַפְּעַט אָבוֹ שְׁמִיכְלַט...
די מִינְטַע אַיְן שְׁוִינַג לְאַנְגַ, לְאַנְגַ, גַּעַנְסַטְמַאל אַיְן נַאֲכַל גַּעַוְועַן די
קָאנְסּוּמְצִיאַע אָוֹן עד אַיְן גַּעַוְועַן אַנְכְּט-חוּכְטַעַר אָוֹן אַרוּמְגַעְגַּנְגַע
גַּאנְצַע נַעַטְמַט מִינְטַע אַיְזְוְרְדַּעַט שְׁטַעְקָעַלְעַ, מעַ זַיַּל נִישַׁט אַרְבִּינְגְּאַזְוּעַנְעַן
ברָאַכְּן!

סְלוּוֹשְׁבַּעַ הַחַאַט עַר גַּעַקְעַנְט, באַפְּגַּעַנְעַן אַיְן אַגְּוַעַט כִּידְעַר, עד
הַחַאַט גַּוְעַט מַעַלְאַמְדִים גַּעַהְאַט!! פְּאַרְטַּאְגַ, וּוּינְטַעַר אַיְן עַס גַּעַוְועַן, עַס
קוּומַט אִים אֲפְבִּיטַטַן דַּעַר טַאַג-חוּכְטַעַר, כַּאֲמִידְיוֹינַע — אַיְן שְׁוִינַג אַם
אוּלְיֻעַט עַמְעַס — אָוֹן עד גִּיטַּס אַהֲיִים גַּעַרְיוֹרִן, פָּאַרְשְׁטַאְרַטַן! עד קְלַאְטַט
בָּאַדְעַר טַיְר, אָוֹן זַיַּרְשִׁיט אִים אַדוֹרִיס פַּוְן בָּעַט:
«גַּיְיַי אַיְן דַּעַר עַרְד אַרְבִּין! אַיכְ חַאַב גַּעַמְיִינַט, דִּיבְּגַן נַאֲמַעַן וּוּעַט
אַהֲיִים קְוּמַעַן».

אֲהָאָ! זַיַּאַזְיַי בֵּין נַאֲכַל גַּעַכְטַעַן בָּאַמְּגַן! עד קָעַן זַיַּכְ אֲפִילְעַ
נִישַׁט דַּעַרְמַאְנַעַן, וּוּאַס נַעַטְמַט אַיְן אַזְוִינַס גַּעַוְועַן, נַאֲרַ זַיַּינַן הַחַאַט דַּאֲכַל
עַפְּעַט גַּעַמְוֹת.

— פָּאַרְמַאְכַּדְסַט מַוְיל אָוֹן עַפְּנַן! — שְׁדִינְטַעַר.
— דַּעַמְ קָאַפְּ וּוּלְ אַיכְ דִּיר עַפְּגַּעַנְעַן — חַעַרְשַׁט זַיַּכְ אַקְלַפְּגַּעַ
אַשְׁוּעַ.

— לאו מיכ אריינן! — שריינט ער.

— אין דער ערדר אריינן גי! — ענטפערט זי.

אונ ער האט זיך מעיאשוו געוועג אונ איז גענגאנגען אין בעס-
מעדרעש אריינן. ער האט זיך געליגט שלאפען אונטערן אוווען. צום
שלימאל איז געוועגן א סווואנד, ער איז פארגוּאַרט געוואָרגן, אונ מע-
האט אים אהיכם געטראָגן א טויטן... .

“אַ קלִינִיקִיט האָט דעםְלָט שְׁפְרִינְצָע אַיבְּרָגְעָאַרְבָּעַט!” ער האט
שפֿעטער גאנץ גוט געהערט, וואָס זי האָט אַיבְּרָגְעָאַרְבָּעַט.

מע זאגט איד: עס איז גָּרְנִישֶׁט, אַ סוֹאָנד.

נני! זי וויל נאָר אַ דְּקָטָעָר; זי האָט בעדיעץ צו באַלְעָשָׂן, צו
וואָרָפָן זיך אַין וואָסָעָר אַרְיִינָן, אַונ שְׁרִיפָת נאָר: מִין מָאָן! מִין מָאָן,
מִין טָאָכְשִׁיט!

ער נטעט צוֹאָמָעָן אלָע קְוִיכָּעָס, זַעֲצָט זיך אָוֶף אַונ פְּרָעָט זיך
זעלָאָסָן:

— שְׁפִרְנִיצָע, וַיְלִיסְט אַ גַּעַט?

— נֵעַם אַיִּינָן... . זי האָט דָּאָכְ נִישְׁתְּ גַּעֲנְדִּיקְט די קְלָאָלָע אַונ אַרְוִיסָּט-
זְעַלְאָוָט אַ גַּעַוְוִינָן... .

— שְׁמָאָרִיעַ, זַוְיִ מִינְסָטוֹ, גַּאָט וּוּטָמִיכְ נִיט שְׁטָרָאָפָן פָּאָר מִיןְגַּע
קְלָאָלָעָס, פָּאָר מִיןְגַּע רִישְׁעַס? ..

קוּוִיט אַין ער אַבְּפָעָר גַּעֲוָנָט גַּעַוְאָרגָן, — צְוָרִיקְ דִּי אַיְגָעָנָע שְׁפִרְנִיצָע:
אַ מּוֹיל אַפְּ רַעֲדָעָר, אַ צוֹּנוֹ אַפְּ שְׁרוֹפִּין, אַונ אַיִּינָן שְׁטָאָרָק, זי קְרָאָצָט זַוְיִ
קָאָגַּד, הָא! אַ שָּׁאָד שְׁפִרְנִיצָע! זי האָט אַפְּלִיעָא קִינְגָּנָאָכָעָס פָּוָן די
קִינְדָּעָר נִישְׁתְּ דַּעֲרָלָעָבָט.

עַט מָוּן זַוְיִ גַּוְתַּן אַפְּ דָּעָר וּוּלְטָט; אלָע בַּאַלְמַעַלְאָכָעָס. די מעַ-
לָאָכָעָ לְאָזָט נִיט שְׁטָאָרָבָן פָּאָר הַוְּנָגָעָר! קְוִיעָכְ הַאָבָּן זַוְיִ, אַינְגְּ מִירְ
אַרְיִינָן גַּעֲרָאָמָן, אַיִּוּ וּוּאָס, זַוְיִ שְׁרִיבִּין נִישְׁתְּ, וּוּאָס אַיִּז? אַלְיִינְ גַּעֲנָעָן
זַוְיִ נִישְׁתְּ, אַונ גַּיִ בָּעַט עַרְשָׁת אַן אַנְדָּעָרָן, יַעֲנָעָר זָאָל שְׁרִיבִּין! אַינְגְּ
וּוּאָס מָאָד אַ טָּאָט האָט אֹאָ ברִיאָו? זַוְיִ אַיבְּרָגְעָשׂוּנְקָטָעָ יַאֲכָ! אַונ גַּלְאָס
מיַט דָּעָר צְבִּישָׁ... יַוְגַּע קִינְדָּעָר פָּאַרְגָּעָס... עַט מָוּן זַוְיִ דָּאָכְ גַּאָר גַּוְתַּן זַיְינָן...
זַאוּ שְׁפִרְנִיצָע וּבָעָכְ לִיגְט אַין דָּעָר עַרְדָּ! אַ שָּׁאָד שְׁפִרְנִיצָע!

— אוזי זוי די קאנטומיציע האט אופגעעהרט, אין זי געווואָרַן אויס מענטש! טאקע, אַידער אִיכְ האָב מֵיכְ גַּעוֹווָינְט צוֹם שליכעט, צו זאגן דעם פֿאָרַעַץ: יַאֲשָׁנִיָּה פָּאָנִיָּה, נִישְׁתַּו וּוֹאָשָׁעַ וּוַיסְאָקָה בְּלָאָגָּרָדִיָּה, אַיִּה-דער מע האט מיר געטראָפֶיט קָאָנְטָרָאָקָטָן מִיט גַּעַלְתַּ — האט געפְּעַלְתַּ דָּאַס שטיַּקְלַ בְּרוּיטַ...

מִילְעָ אַיכְ, זַעַטָּו, אַ מאָנְסְפָּאָרְשָׁוִינְ, אַ גַּעַוְועַנְעַרְ קָאָנְטָאָגִיסְטַ, עַסְטַ מַעַן נִישְׁתַּאְטַ, אַיךְ אַבְּעַר אַיזְ עַס גַּעַגְאָנוּגָן, מַשְׁתִּינִיסְ-גַּעַ-זָּאָוָת, אַינְעָם גַּאנְצָן לְעַבְּנָן! אַ נַּאֲרִישָׁע יַדְעַנְעַ, זַי פְּאָרְלִידַט בָּאָלְדַ, זַי קוֹיכָעַט, זַי האָט שְׂוִין אַטְלָעַ נִישְׁתַּגְעָאָט שְׁלָלָטָן, דָּעַר גַּאנְצָעַר שְׂיִ-געַץ אַין אַיךְ פָּוָג קָאָט אָרוּיטַ, אַונְ נַאֲר גַּעַוְוִינְ!

עַס אַיךְ נִימְעָס-אוֹמָאָעָס גַּעַוְאָרָן פָּאָרָן לְעַבְּנָן... עַפְעַס האָט זַי גַּאֲרָ מַוְיְּרָעַ גַּעַקְרִיגְּנַן פָּאָרָ מִירַן! זַי האָט גַּאֲרָ מַוְיְּרָעַ גַּעַהְאָט צַו עַסְן, מַיְּרָ זָאָל נִישְׁתַּפְּעַלְנָן; אַזְ אַיכְ זַעַ, אַזְ זַי האָט מַוְיְּרָעַ, בֵּין אַיכְ בָּאַ קְוּדָאָוָשַׁ, אַיכְ שְׂרוּיַּיַּ, אַיכְ שְׁעַלְתַּ! לְעַמְּאַשְׁלַׁ: פָּאָרוֹאָס וּסְטוֹן נִישְׁתַּפְּרָעָסְן? אַיכְ פָּאָל אַמְּאָל אַינְ אַ רְעַצְיְּכָעַ אַרְיִינְ אַונְ וּוֹילְ זַי פְּאָשְׁעַט שְׁלָאָגָן, נַאֲרָ גַּיְיָ שְׁלָאָגָן וּוַיְיַעַנְדִּיקְעַ יַדְעַנְעַ, אַזְ זַי זִיצְטַ פְּאָרְלִיבְגַּט דַי הַעַנְטַ אַונְ דִּירַט זַיְכְ נִישְׁתַּ! אַיכְ לְיִיטַ צַו מִיטַ אַיְינְ קְוּלָאָקַ, שְׂפִיַּ אַיְם נַאֲכַ אָן, אַונְ זַי עַנְפְּעָרָטַ מִירַ: «עַס פְּרִיעָר דַו אָפַ, אַיכְ וּוּלְ דַעְרָנְאָכְדָעַם עַסְן!» אַונְ אַיכְ האָב גַּעַמוֹזַט פְּרִיעָר אַנְבִּיטַן פְּוּנָעַם בְּרוּיטַ...

אַונְ אַיךְ אַיבְּעַרְלָאָזָן דַי דְּשַׁעַטַּ... אַמְּאָל נַאֲרָט זַי מֵיכְ אָרוּיטַ אַינְ גַּס אַרְיִינְ: אַיכְ וּוּלְ שְׂוִין עַסְן, גַּיְיָ נַאֲרָ אַיכְ גַּס אַרְיִינְ; גַּיְיָ, עַפְשָׁעַ וּוַעֲסָטוֹ עַפְעַס פְּאָרְדִּיבָּעַן, אַונְ מִיקְוִילִימְעָרָשַׁט שְׁמִיכְלָט זַי דְּרָבְּבִיַּ, אַונְ גַּלְעַט מֵיכְ אַמְּאָל!

אַונְ אַזְ אַיכְ גַּיְיָ אַונְ קְוּמַ צְוּדִיקַ, פְּרָעָט אַיכְ נַאֲכַ קִימָאָט דָאַס,

אַיְגָעָנָעַ בְּרוּיטַ! זַי דְּעַדְתַּ מִירַ אַיְינַ, אַזְ זַי קָעַן נִישְׁתַּעַן קִיְּנַן טְרוּקָנַס,

זַי דְּאָרָפַ גַּאֲרָ אַ גְּרִיצַ!

עַר בִּיגְוַת אַרְאָט דַעַם קָאָפַ, גַּלְעַיכְ עַס וּוֹאָלַט אַיְם גַּעַדְרִיקַט אַ

שְׁוּעָרָעַ לְאָסְטַ, אַונְ דַי טְרוּיְעִירִיקַע גַּעַדְאָנְקָעַן יַאֲגָן:

— אַונְ וּוֹאָסַ פְּאָרָא יַעֲלָאַלְעַט זַי האָט גַּעַמְאָכָט, אַזְ אַיכְ האָב גַּעַ-

וּוֹאָלַט מִינְנַן שְׁאַבְּעַסְדִּיקַע קָאָפְאָעַ, אַטְ דַי, וּוֹאָס אַיכְ טְרָאָגַ, — פְּאָרְזָעַן!

מיצים האט זי געארבעט אונ געלאָט אונ פארזעעט אירע מעשנע
בענטש-לייכטער. אונ בייז אינ טויט אַרײַן שוין געבענטשט אַינ קאָרָ
טאָפל!... פֿאָרְגּוֹן טויט האט זי מִידּ מִידּ גַּעֲוֹעֵן, אָז זי האט קַיְגַּמָּל
ニישט געוואָלט קִינְג וועט, אָז זי האט נָאָר אַ בְּיַזְמִיל גַּעֲהָאָט.

— דִּי צוֹנֶג, דִּי צוֹנֶג, — האט זי גַּעֲשִׁיגָּן. — רַיּוֹבִינְגַּשְׂעַלְיַלְעַם, זִי
מִיר מַוְיכֵל דִּי צוֹנֶג! אָז אַיְזַטְקָעַ גַּעֲשְׁטַאָרְבָּן אַינְ אַיְזַט פְּאָכָעַד, מַע
זָאָל זי אַם יַעֲנַדְרַוְוְלַט נִישְׁתְּהַעַגְעַן אֶפְּ דָּעַרְצָוְנָג!

— גַּאָט, — מאָכְטַז זי צָו מִיר, — וּוּעַט קִינְגַּ רַאֲכַמְּגַעַט אַס מִיר נִישְׁתְּ
הַאָּבָן; אַיְכְּ הַאָּבָן צְוֹפֵל גַּעֲוִינְדִּיקְטִין! נָאָר אָז דָו וּוּעַטְקָעַן, נִישְׁתְּ
בָּאָלָד, כַּאֲסּוּעַשְׁאָלְעַם! אַיְבָּעַר הַוְּנְדָרְעַט אָז גַּוְאָנְצִיךְ יָאָר, אָז דָו וּוּעַטְ
קְרֻומְעָן, גַּעֲדָעָן, כַּאֲטַמְּבָּאָס פָּונְגְלִיעַ! אָז גַּעַט בְּעַסְדָּן-שְׁעָלָ-
מִילְעָן, אָז דָו הַאָסְטַז מִיר מַוְיכֵל גַּעֲוֹעָן!

זִי האט באָלָד פְּאָרְלוֹידְן דִּי גַּעֲדָאָקָעַן, אלְצָג גַּעֲדוֹפָן דִּי קִינְדָּעַר!
עַס האט זִיכְר אַיְדַּגְּאָכְט, אָז זִיְינְגַּעַן דָּא אַיְנְשָׁטָבָּן, אָז זִי רַעַיְתִּי
מִיט זִי, אָז האט זִיכְר אַוְיכְר גַּעֲבָעָן מַעֲלִילָן!

אַ נַּאֲרִישׁ יַדְעַנְעַן, וּוּרְדַּו וּוּאָלְטַ אַיְרַ נִישְׁתְּ מַוְיכֵל גַּעֲוָעָן.
וּיְ אַלְטַ אַיְזַט זִי גַּעֲוָעָן אַיְגָּאָנָגָן? עַפְשָׁעַר אַיְאָרְ פַּופְצִיךְ! אַזְוִי
סְרִי גַּעֲשְׁטַאָרְבָּן! אַ קְלִינְקִיטִין, אָז אַמְעַנְשָׁטַנְעַט זִיכְר אַלְיַינְן צָו דָאָט
לְעַבְנָן, אָז וּוּאָס מַע טְרָאָגְטַן אַרוֹיְסַ פָּונְגְשָׁטוֹב צָו פְּאָרְזִיעָן, טְרָאָגְטַן מַעַן אַיְדַּי
אַרוֹיְסַ האָלָב גַּעֲוָונָן, שְׁטִיקְעָרַ פְּלִישִׁי!..

שָׁאָג אַפְּ טָאָג אַיְזַט זִי גַּרְנְגַּעַן אָז גַּעֲלָעַר, קְלַעַנְעַר אָז גַּדְאָרָע
גַּעֲוָוָאָרָן.

זִי האט גַּעֲוָאנְט, אָז זִי פְּלִיטַ, זִי דָעַר מַאֲדָכְטַרְיִיקְנַט אַיְדַּי אַיְנְ דִּי
בִּינְגָר... זִי האט גַּעֲוָוָטַ, אָז זִי וּוּעַט שְׁטַאָרְבָּן!..
וּיְ זִי האט לִיב גַּעֲהָאָט דִּי שְׁטוֹב מִיטַּ אַלְעַ זָאָכָן! וּוּאָס מַע האט
אַרוֹיְטְגַּעַגְעַבָּן: אַ בעַנְקָל, אַ בְּלַעַכְעַנְעַ הַעַסְעַ, אַיְכְר וּוּיְסַ וּוּאָס, האט זִי
עַס באָגָּסָן מִיטַּ בִּיטְעָרַ טְרָעָרַ; זִי האט זִיכְר מִיטַּ יַעֲדָעַר זָאָב גַּעֲוָאנְט
וּיְ אַמְאָמָעַ מִיטַּ אַקְינְד!.. מַשְׁתִּינְטַ-גַּעֲוָאנְט, אַרוֹמְגַעְכָּאָפְט אָז גַּטְבָּאָן
גַּעֲקוֹשָׁט!... «אָחָא! — מאָכָשַׁ זִי, — וּוּעַן אַיְכְר וּוּלְ שְׁטַאָרְבָּן, וּוּעַטְנוּ שְׁוִין
ニישְׁתְּ זִיכְר אַיְנְשָׁטָבָּן!

א מיטשע, א נקייזוע איז פארס א גאר! א רגען איז זי א קאנט
אי ספודניעע, אויג א ליאד-וואס — ערגרער ווי א קינד! זעטשן צויגן,
בא שטאדונג איז אווחדע א פילען אי מיט א בענקל איז זו א גאנקל! ..
— פה! — האקס ער זיך אליען זעטער זי געדאנקען. — זאט פה
קומט אלט איז קאמ ארבין, דורך זי פומען זעטן זיך זאכ וואלען.
— נו, זעלענישע פיט, טראגט ווישער! — קאנטנדויט ער טיט
זונ.

ער קויט זיך אויט — אידום אונ אידום שנייע; אויבן — א אַזְעִיד
הימל מיט שווארדאע שמאנצע געלאטטען; — זאָז מיט אונטערשטע קאָ-
פאָטען! — טראכט ער. — שנעט מיט לאַנטיקען לאַטטען! ריביגנעשע-
לזילעט, דיַר פעלט אויב קודיעיס איז גזועעלב?
דערויניל נעמעט א פראָסט. דיַ בָּאָרְדִּי אונ דיַ זָאָפָּעָט זָיְנָעָט אַזְנָן,
איַן גוּט אַיז זְפִּילָעּ נִשְׁקָאָשָׁעּ, דָּעֵר קָאָפּ אַיז גָּאָר וְוָוָרָעָם, אַיז שְׁמָעוֹן
פִּילָּט ער טְוָאָפּ שְׂוִירָת; נָאָר דיַ פִּסְטִיז וְוָעָדָן וְוָקָס אַמְּאָל קָעָלָטָר אַיז
שְׁוֹוָאָכְבָּעָת.

שׁוֹוִן נִשְׁתַּחֲוֵית, ער חָאַט זָאָכְ בְּיִשְׁעָק זַיְבָּ אַפְּצָזְרוּעָן אַזְנָבָעָר
שְׁעַמֶּט זַיְבָּ פָּאָר זַיְבָּ אלְעִינָן. דָּאָס עַרְשָׁטָע מְאַל דָּאָרְטָע ער זַיְבָּ אַפְּרָיוּעָן
בָּאָ אַשְׁלִיכָּעָט פָּוֹן אַזְוִיָּה מְיִיל וְוָעָגָן, ער וְוָיל זַיְבָּ נִשְׁתַּחֲוֵית זַיְנָן, זַיְנָן
ער אַיז אַז אַפְּצָזְקָעָר אַזְנָבָעָר, עַס אַיז שְׁוֹוִן צְבִּינָמָעָרָוּת.

זַיְנָן, ער מְוִי זַיְנָן... נָאָר גִּינָּן... קָאָלְזָהָגָן מְעַן גִּינָּן, גִּינָּן מְנָגָן,
עַס טְרָאָגָט זַיְבָּ; קָוָיָּה גִּינָּט מְעַן זַיְבָּ דָּעֵט יְעָזָעָזָהָרָע אַזְנָבָעָר
זַיְבָּ אַפְּ, וְוָעָט מְעַן שְׁוֹוִן אַלְפִּינָּן!

— מְעַן זַיְבָּ גָּלָאָט פְּאָזְקִילָּג, שְׁוָעָט ער זַיְבָּ אַלְיָוָת אַיְבָּ�ן,
אוֹג וְוָיל זַיְבָּ אַלְזָאָוָיָּה זַעַם שְׁמָאוֹקָן בְּיִשְׁעָק אַזְנָבָעָר.
— נִשְׁתַּחֲוֵית זְוִינָת שְׁוִיךָ זָוָם דָּאָט, דָּאָט וְוָעָל אַיְל זַיְבָּ אַזְוִיכָּט תְּאָבָּנוּ!
— דָּאָס — טְרָאָט ער — וְוָעָל זַיְבָּ יְיָ אַזְבָּאָס: אַזְבָּאָס זַיְנָן גִּינָּן
גִּינָּן צָוָט פְּגָרָעָז... בָּהָן מְאַרְעָז מְוֹן מְעַן וְוָאָלָסָג אַשְׁפָּאָס
דוֹזְוִיטָג... נָאָר גְּלָעָב זָוָם זַיְן.

— כָּאָמָש גּוֹט, — טְרָאָט ער — וְוָעָל אַיְל חָמָב נִשְׁתַּחֲוֵית קִינְזִינְג
אוֹג דָּעֵט פְּאָזְרָאָט תְּוֹנָט; מְוֹנְדָעָטְטוּוּגָן, בָּאָנָאָכָּט, אוֹ מַעַן לְאֹות אַפְּ

דעם בורג, איז פארט א סאקסגען: איכַ האָב מיט אַפְּלִיעַ טַיְיכַן ווועטשען-
דע, אוֹב בּוֹרֵי האָט לְבַבְּ קָעָן, פָּאָרֶט בעסער פריער אוּיסְטוּעַ דַּי בִּיאַ-
געָרָן! אַיךְ ווּעַל מִיר פריער גִּיבַּ אַרְבִּינַ צָוָם יִידַּ, אַנוֹוָאַרְעַטְעַן זַיַּכַּ, ווּאַשְׁנַ-
זַיַּכַּ, עַפְּעַמְּ עַפְּנַן...).

אוֹב עַס קָוְמַטְ אַים ווּאַסְעַר אַין מַוְיל אַרְבִּינַ; עַר האָט פֿוֹן אַינַ-
דְּעַרְפּוֹרִי אֲבַגְּ נִישְׁתַּ גַּעֲגַעַן; נַאֲרַ דַּאַס אַיְזַ אַקְלִינְגִּיקִיטַ, אַיְזַ אַרְטַּ זִישְׁטַ,
וּאַסְ עַר אַיְזַ הַוּגְגֻּרִיךְ; עַר האָט האָנָּאָעַ דְּעַרְפּוֹן: אַזְ מַעַ אַיְזַ הַוּגְגֻּ-
רִיךְ, אַיְזַ אַכְיַעַנְ, אַזְ מַעַ לְעַבְטַן! נַאֲרַ דַּי פִּיסְ...
עַר האָט נַאֲכַ אַנְגַּאנְן אַ צְוַויִּי ווּעַדְסַטַּ, עַר זַעַט שְׂוִים אַרוֹסִים דַּעַם
פְּאַרְעַזְסַ גְּדוּלַע שְׁאַעַע... נַאֲרַ דַּי פִּיסְ זְבַעַנְן נִישְׁתַּ, זַיַּ ווּלְגַן זַיַּכַּ דַּאַפְּ-
קָעַ אַפְּרוֹעַן!

— אוֹב ווּידַעַר פָּאַרְקַעַרְטַ, — טְרַאַכְטַ עַר זַיַּכַּ, — וּאַסְ אַיְזַ, אַזְ אַיךְ
וּעַל מִיכְ אַ בִּיסְלַ אַפְּרוֹעַן? אַ מִינְוֹתַ, אַהֲלַבְעַ מִינְוֹתַ! עַפְּשַׁעַר יָאָפַ-
לְאַזְ מִיכְ נַאֲרַ פְּרוֹוֹנוֹן! אַזְיַ לְאַנְגַּ פְּאַלְגַּן מִיכְ דַּי פִּיסְ, ווּעַל אַיךְ זַיַּ
אַרְיךְ אַמְּאָלַ פְּאַלְגַּן!

אוֹב שְׁמַאְרַעַי וּעַצְטַ זַיַּכַּ אַגְּ דַּעַר זַעַט אַפְּ אַבְרַגְלַ שְׁנַיִ. אַזְיַנְ-
הַעֲרַט עַר עַרְשַׁטַּ, וּזְאָטַס הַאֲדַעַטַּ קְלַאַפְּטַ אַגְּ אַיְםַ וּזְאַגְּהַמְּעַדַּ אַוְן
עַט שְׁטַעַכְטַ, אַוְן דַּעַר קָאָפְ שְׁוַיְיצְטַ...

עַר דְּעַרְשַׁרְעַטַּ זַיַּכַּ... צַיַּ ווּעַרְתַּ עַר נִישְׁתַּ קְרַאַנְקַ? עַר האָט באַ
זַיַּכַּ פְּרַעַמְדַ גַּעַלְטַ! עַר קָאָגַן בְּלִיבְנַן, כָּאַסְוּעַשְׁאַלְעַם, כָּאַלְאַשְׁעַטַּ... אַוְן
עַר טְרִיאַטַּ זַיַּכַּ: גַּעַלְוִיבַּט אַיְזַ גַּטַּ, וּאַסְ קִיְּנַעַר גִּיטַשְׁתַּ אַוְן
אַפְּלַע עַמְּעַץ, זַאֲלַגְּיַן, וּעַט אַיְםַ אַרְיךְ נִישְׁתַּ אַיְנְפְּאַלְגַּן, אַזְ אַיךְ האָב
גַּעַלְטַ באַ מִיר... מְשִׁטְמִינַס-גַּעַזְאָגַט, וּוּמְעַגְּנַמְגַעְטְּרוֹיטַ גַּעַלְטַ!... נַאֲרַ אַ
קָאָפְ זַיַּעַן, דְּעַרְגַּאַפְ וּוּאַלְיַיְ!

נַאֲרַ דַּי בְּרַעְמַעַן פְּאַלְגַּן אַיְםַ צַוְוַי בְּלִיַּי.

— נִינְ, הַיְיַבְ דַּי אַוְטַ, שְׁמַאְרַעַי, ווּסְטַאַוְוַיְ! — קָאַמְּאַנְדִּירַטַ עַר שְׁיַטַּ
זַיַּכַּ.

קָאַמְּאַנְדִּירַן קָאָגַן עַר נַאֲכַ, אַבְעַר אַיְסְפִּירַן נִישְׁתַּ; עַר קָעַן זַיַּכַּ גַּיְשַׁאַ-
דְּרַיַּן, אַיְםַ דַּאֲכַטַּ זַיַּכַּ דַּאֲכַ, אַזְ עַר גַּיְטַ, אַזְ עַר גַּיְשַׁ אַלְעַ מַאֲלַ שְׁטַאַרְ-

קָעַרְ! אַטְ זַעַט עַר שְׂוִים אַלְעַ חַיְזְלַעַכְ... דַּאֲ וּוּינְטַ אַנְמַעַקַּ, דַּאֲרַטַּ

באויל; ערד קען זיין אלע, פעל דינגעט בא זיין טוועג... צום ייד איז נאכ' וווײיט, נאכ' גלייכער צום ייד... מיטראפעט זאָרט אַמְּלָל מעזומען... אונ' אים דאָקט זיך, איז ערד גוּיַּת צום יידס הײַזֶל; נאכ' עס רוקט זיך אַפֶּל אלע מְאֻל ווַיִּתְעַדֵּר, ווַיִּתְעַדֵּר... מִינְהָאַסְטָאמָם דָּאָס אַזְוִי זַיְנָן... עט ברענט דאָרט אַ פְּרִילְעַכְּ פְּשִׁיעָרְלָאָפֶן קְרִימָעָן, דָּאָס נַאֲצָע פָּעָנְצָעָל אַיִּן לְוֹסְטִיק אַונ' רְוִיסֶט, דַּי, גְּרָאָבָע מִירְלָל שְׂוִימָט אַוְאָדָע אַ גְּרוּיסָן טְאַפֶּל קָאָרְטָאָפֶל, אַונ' זַי אַיִּם שְׁטָעַנְדָּיק מַעֲכָבָעָד מִיט אַ קָּאָרְטָאָפֶל; אַ פָּאָרְגָּעָנִיגָּנוּ אַ הַיּּוּסָע קָאָרְטָאָפֶל! אַונ' ערד רוקט זיך ווַיִּתְעַדֵּר. אַזְוִי דאָקט זיך אַיִּם אוּבְּוֹאָל ערד זַיְנָט אַפֶּן אַנ' אַפֶּט.

עדער פרָאָסְטָהָאָט אַ בִּיסְל גַּלְאָזָטָה, עט הייבָּנָאָגָּה פָּאָלָן בְּרִיְּטָעָדָקעָסָה שְׁנִיִּי.

אַיִּם אַיִּם, אַפְּגָנָעָם, אוּיכָּו וְאַרְעָמָעָר גַּעוּוֹאָרָן אַיִּם דָּעָר שְׁנִיִּ-קָאָפָא-טע. אַונ' עט דאָקט זיך אַיִּם, אַז ערד אַיִּין שְׁוִינָג בָּאָמִ יִיד אַיִּם שְׁטוּב. מִירְלָל ווַיִּתְעַרְטָה דַּי קָאָרְטָאָפֶל, עַר הַעֲרֵת, ווֹי דָאָס ווַיִּתְעַרְטָה גִּיסְטָה זיך, זַיְוָר, זַיְוָר, אַונ' אַזְוִי גִּיסְטָה זיך פָּוֹגָן לְאַטְטִיקָעָנְדָר קָאָפָאָטָעָוָאָכָּה. יְוִינָעָג גִּיסְטָה אַרְוָם אַונ' זַיְנָט אַוְנְטָעָד דָּעָר נָאָזָה; זַיְנָט שְׁטִיגָּעָר אַיִּין צָו זַיְנָעָנָן נָאָכָּה מְבִידָעָוָו, ווַיִּלְלָל דָּעָמָלָט אַיִּם עַר הַוְּגָעָרִיךָ, אַונ' מַאָכָּט אלע מָאָל: «נוּ, מִירְלָל!»

נאכ' מִירְלָל יָאָגָט זיך נִישְׁתָּה; «וּוְאָלְגָנְדָר טָוָט זיך בעטָעָר!» — צַי שְׁלָאָפֶט אַיִּם, אַונ' עט כְּפָלָעָמָט זיך מִיד? — ווּוְעַרְטָה עַר רַאְפָּט טָוָט פְּרִילְעַכְּ דַּעֲרַשְׁרָאָקָן. עט דאָקט זיך אַיִּם, אַז עט עַפְנָט זיך דַּי טִיר אַונ' עט קוֹנִיט אַרְיִינָן זַיְנָט עַלְתְּעַרְעַר זַוְּבָן... כָּאנָעָן! כָּאנָעָן! אַז עַר דָּעָר קָעָנָט אַיִּם! ווֹאָס טָוָט עַר דָּאָז? נאכ' כָּאנָעָן דַּעֲרַקְעַנְתָּה אַיִּם נִישְׁתָּה, אַונ' עַר מַאָכָּט זיך נִישְׁתָּה ווַיִּסְנְדִיךָ... כָּא, כָּא, עַר דַּעְרַצְיִילָט יוַיְנָעָן, אַז עַר פְּאָרִיט צָוָם טָאָטָן, עַר פְּרָעָט אַוִּיס אַפְּנָטָאָטָן, עַר הָאָט דַּעַמְּ טָאָטָן נִישְׁתָּה פָּאָרְגָּעָסָן! אַונ' יוַיְנָעָן מַאְמוֹעָד יָאָגָט אַיִּם נִישְׁתָּה, אַז עַר טָאָטָן וַיִּצְאָט אַפְּנָט בְּאַנְקְבָּעָטָל!.. מִירְלָל הָאָט צַוְּתָּאָגָן: זַי אַיִּין פָּאָרְגָּעָסָן בָּאָדִי קָאָרְטָאָפֶל, זַי ווּעַט נִישְׁתָּה מַאְפָסִיךָ זַיְנָן; זַי שְׁמִיכָּלָט נָאָר, זַי רַיְבָּט דַּי קָאָרְטָאָפֶל מִיטָּן גְּרוּיסָן הַילְצָעָרָן לְעַפְלָאָזָן שְׁמִיכָּלָט!

— אַז כָּאנָעָן מוֹזְבָּן דִּיבָּכָּה, נאכ' דִּיבָּכָּה! אַלְאָ אַז אַפְּ אַזְמָן גַּאנָּז,

אוֹג אָ קִיְיט... עַפְשָׂעָדָה מֵאַתְּבָאָק? וַיַּגְן, אַוְאָרוּז וְאַלְדוֹ! בָּאָנָע וּוּטָ נִישָׁא
וּדְאָנוֹגָן קִינְן טֶמֶבְעַדְעַנְעָה קִיְיט, כָּאַזְוּעַשְׂאַלְעַם... כָּא!, כָּא!, כָּא! — עַד
וַיַּשְׁ אָ קָוָק אָפְנָה פִּיעַקְאַלְיךְ... כָּא! כָּא! כָּא! — עַד פְּלָאָסָט שִׁיר פָּאָר
גַּעֲלַעַכְנָעָר. יַעַלְלָ, בַּעַרְלָ, זַכְאָרִיעָ... אַלְעָ דְּרַבְיָ... כָּא! כָּא! כָּא! כָּא!
הַבָּגָן וְיכָ בַּאַתְּאָלָנָב אָפְנָה פִּיעַקְאַלְיךְ, דָאָס אַיְן גַּאֲנָחוּוּמָן! כָּא! כָּא! כָּא!
אָ שָׁאָר שְׁפְרִינְגָעָ, אָ שְׁאָדָ! זַי זַאְלָ כָּפָטָשׁ אַזְיכָ הַבָּגָן דָאָס נַאֲלָעָם!
דַּעֲרוֹנִילָּ בַּאַשְׁטָעָלָטָן כָּפָנָעָ צְוִיָּה וְעַלְתָּה, דְּבָרָעָה, בְּלָגָעָה, דְּשִׁקְעָגָטָן מַלְכָּ
נִישָׁא? אַיְם בָּאָגְדָּה... אַיְם אַיְם זַאֲסָן זַיְהָ אַיְם זַעַקְשָׁנָן זַיְמָ אַיְטָ
כָּגָנוּגָן...

— חַעַרְפָּמוֹ, בָּאָעָן, אָ שָׁאָר דַּי מַאְגָעָן, זַי זַאְלָ דִּיבָּר זַעַגָּה... יַעַלְלָ,
בַּעַרְלָ, זַכְאָרִיעָ, זַוְאָה מַוְּן פִּיעַקְאַלְיךְ) אַזְכָּב הַבָּגָן אַיְם בַּאַלְדְּ דַעֲרוֹנִילָּ
קְוּמָט אַרְיָאָם, אַיְם הַבָּגָן בְּנַחֲוֹדָה, אָזָי זַוְעָס קְוּמָדָן! אָ וּהְעַלְיָעָז,
אַיְם הַבָּגָן אַיְם מַשְׁתַּגְעַבְרָעָנָגָט קָעָן, עַמְעָסָגָ שְׁפַעַעַנָּמָט קָעָן! זַעַט, נַעַט,
קְוּמָט, קִינְדָּעָר! אַיְדָר מַהְטָּה דָּבָר עַפְעָס לִיב זַעֲלָעָרִישָׁ בְּרוּתִית! וְהָסָס?

עַפְשָׂעָדָה נִשְׁאָן? עַפְעָס אָ שְׁאָזָן זַי מַאְעָן!

אוֹג עַס דַּאֲכָט יַבָּאָט, אָז אַלְעָ פִּיר קִינְדָּעָר הַבָּגָן אַיְם אַדְמָגָעָ-

רִינְגָלָט אַרְנוֹן הַאַלְמָנָה אַיְם אַזְבָּן קַוְשָׁנָן אַזְבָּן דְּרוּיְקָן זַיְמָ אַיְם צָו.

— נַאְר וּזְאַלְעָ, קִינְדָּעָרְלָעָם! זַוְלָגָעָ, זְוִיקָט מִיכָּ נִישָׁא זַיְהָ
שְׁמָאָרָק! אַיְכָ-גָוִיָּן שְׁוִינָן נִשְׁמָת קִינְן יַוְגְּגָרָמָן, אַיְיכָ בֵּין אָן אַבְצִיקָעָר!...
וּזְאַלְעָ, אַיְדָר דַּוְשָׁעָט מִיכָּ, זְאַלְעָ, קִינְדָּעָרְלָעָם... אַלְטָע בִּינְעָרָ! זַוְלָגָעָ,
אַיְיכָ חַבָּב גַּעַלְט אַיְגָעָשָׁעָעָן! פִּיר, בְּאַרְעַבָּאַשָּׁעָם, גַּעַטְרוֹנִיט מַעַג גַּעַלְט!...
וְעַנוֹת, קִינְדָּעָרְלָעָם, גַּעַלְט!...

אוֹג עַס אַיְגָעָשָׁעָעָן זַעַנוֹגָ... עַד אַיְן פָּאַרְבְּלִיבָּן פָּאַרְשְׁטָאָרָט מִיכָּ
דַּאְרָ מַהְנָט אַפְּ דַּעַר בּוּזְעָמָ-קַעַשְׁעָגָ...

בָּאנְצִיעַ שְׂוֹוִילָג

דא, אם דער וועלט, האט באָנְצִיעַ שְׂוֹוִילָג טויט נאָר קיינ் אַכְיכֶן-
דורך נישט געמאָכט! פֿרְעָמָט עַמְצָגָן בעכִירָעָמָ: ווועָר באָנְצִיעַ אַיְזָן גַּעַז-
וועָגָן, ווַיְאַזְוֵי עַר האָט גַּעַלְעַבְטַ, אַט ווֹאָס עַר אַיְזָן גַּעַשְׁטָאָרְבָּן! צַי
הָאָט אַיְנִים דָּאָס הָאָרָץ גַּעַפְלָאָצְטַ, צַי דִּי קוּיכָעָס זַיְנָעָן אַיְם אוַיס-
גַּעַנוֹגָעָן, צַי דער מאָרְכְּבִּין האָט וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן אַונְטָעָר אַשְׂוּעָ-
דָּרָר לְאַטְטָ... ווועָר ווַיְסַט? עַפְשָׂעָר אַיְזָן עַר נַאֲרָהָר גַּעַשְׁטָאָרְבָּן!
אַ פֿעַרְד אַיְן טְרָאָמוֹוי זַאֲלָפְלָג, ווֹאָלָט מַעַן זַיְכָע אַינְטָרְעָ-
סִירָט, עַט ווֹאָלָטָן צַיְתְּנוֹגָעָן גַּעַשְׁרִיבָן, הַוּנְּדָעָרְתִּיעָרָעָמָן שְׂנָאָרְבָּן
אלָעָ גַּאֲסָן גַּעַלְאָפְפָן אַוְן דִּי נַעֲוַוְילָעָ בָּאָקוֹקְטַ; בָּאַטְרָאָכְטַ אַפְּלִיעָ דָעָם
אַרְטָט, ווַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן אַיְן גַּעַוְעָן...

נאָר דָאָס פֿעַרְד אַיְן טְרָאָמוֹוי זַאֲלָט אַוְיכָע דִּי זַיְכָע נִישְׁטָ גַּעַחָאָט,
עַס זַאֲלָ זַיְגָן אַזְוִימְפַּלְלָ פֿעַרְד וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן!
בָּאָנְצִיעַ האָט שְׂטִיל גַּעַלְעַבְטַ אַוְן אַיְזָן שְׂטִיל גַּעַשְׁטָאָרְבָּן; וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן אַיְזָן עַר דָוְרְכַ; דָוְרְכַ אַוְנְדוֹזְעָר ווּעָלָט!

אַט באָנְצִיעָס בְּרִיס האָט מַעַן קִיְּטַ וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן, עַט
הַאָבָבָן קִיְּנָסְטָס גַּעַלְוְנוֹגָעָן! צַו באַרְמִיצְוָעָ האָט עַר קִיְּנָסְטָ גַּעַטְרוֹנְקָעָן,
דיַקְעָ דְּרָאָשָׁע נִישְׁטָ גַּעַזְגָּס... גַּעַלְעַבְטַ האָט עַר וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן-
זַאֲמָד באָמָ בְּרָעָגָ פָּוָן יָאָמָ, צַוְישָׁן מִלְּיאָנָעָן זַיְנָס-גַּלְיָיכָן; אַוְן אוֹ דָעָר
וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן אַוְפְּגָעָהָרִיבָן אַוְן אַט דָעָר אַנְדָעָרָעָ זַיְטָ יָאָמָ אַרְבְּעַדְגַּעֲאָגָט,
הָאָט עַס קִיְּנָעָר נִישְׁטָ באַמְעָרְקָט!

בָּאָמָ לְעַבְנָהָט דִּי נַאֲסָע בְּלָאָפְטָע קִיְּנָסְטָ צַיְיכָן פָּוָן זַיְנָ פּוֹס נִישְׁטָ
בָּאַהָאָלָטָן; נַאֲכָן טְרוֹט — האָט דָעָר וַיַּכְּאַבְּעַדְגַּעֲרָאָכְן קִלְיָינָעָ בְּרָעָטָלָ פָּוָן זַיְנָ

קייוער אומגעווארפן ; דעם קאברענט וויבּ האט עט געפונגען וויבּיט פון
קייוער אונ דערביי א טעפל קארטאפל אָפֿגעַקָּאכְט . עס איז דריי טאג
נאכ באָנְצִיעַס טויט , פֿרְעָגַט דעם קאברען בעכירעם , וו ער האט'ן געליגט !
וואַלְט באָנְצִיעַ אַמְצִיוּעַ געהאָט , וואַלְט עַפְשָׂעַר אַיבּער הונדערט
יאָר אָן אלטערטומס-פֿאָרְשָׂעַר זֵי געפונגען , אונ דער נאָמען „באָנְצִיעַ
שוֹוִינְגַּן“ וואַלְט נְאָכְמָאָל אַיבּער גּוֹלְגּוֹנְגּוֹן אַין אוֹנְדוֹעַר לוֹפְט .

אַ שָּׁאָטָן ! זַיְנָג פֿאָטָאָגְרָאָפְּטָע אַין נִישְׁתְּ גּוֹבְּלִיבְּנָן באָ קִינְעָם אַין
מוּעָכָב , באָ קִינְעָם אַין האָרֶץ ; עס אַין פּוֹנְ אִים קִינְן זַיְכָּר גּוֹבְּלִיבְּנָן !

„קִינְן קִינְד , קִינְבּ רִינְדָּה“, עַלְנְט גּוֹלְעָבְט — עַלְנְט גּוֹשְׁטָאָרְבָּן !
וועָג נִישְׁתְּ דָּאָס מַעֲנְטַשְׁלַעַכְּבָע גּוֹרוֹדְעָר , וואַלְט עַפְשָׂעַר עַמְעַצְעָר
אמָאָל דְּעָרָהָרָט , זַיְנָג באָנְצִיעַס מַאֲרְכְּבָּינְג האָט אָונְטָעָר דָּעַר לְאָסְט גַּעַ-
קְנָאָקְט ; וואַלְט דַּי ווּעָלְט מַעְרְ צִיְּתָן גּוֹהָאָט , וואַלְט עַמְעַצְעָר עַפְשָׂעַר
אמָאָל בְּאָמְעָרָקְט , אוֹ באָנְצִיעַ אַוְיְיכָ אַמְעָנְטָשׁ) האָט לעַבְּדִיק עַרְהָיִיט צָוְוִיִּי
אוֹיסְגּוֹלְאַשְׁעָנְגָע אַוְגָן אַגְּרָעְלָעָכְבָע אַיְינְגּוֹפְּאַלְעָנָע באָקָן ; אוֹ אַמְּילָע ווּעַנְג
ער האָט גַּאֲרָ שְׂוִיבָ קִינְן לְאָסְט נִישְׁתְּ אָפְּ דַּי פְּלִיעְצָעָם , אַין אִים אַוְיְיכָ
דָּעַר קָאָפְּ צָוּ דָּעַר דָּעַר גּוֹבוֹיָגָן , גְּלִיכִיכְרָעָר וואַלְט לְעַבְּדִיק עַרְהָיִיט זַיְנָג
קייוער גּוֹזּוֹכְט ! וואַלְנְט אַזְוִי ווּוִינְיק מַעֲנְטָשָׁן ווִי פְּעָרָד אַין טְרָאָמוֹיִי
גּוֹזּוֹעַן , וואַלְט עַפְשָׂעַר אָמָאָל עַמְעַצְעָר גּוֹפְּרָעָגְט : ווּ אַין באָנְצִיעַ
אהַיְגּוּקּוּמָעָן ?!

וועָג מַע האָט באָנְצִיעַן אַין שְׁפִיטָאָל אַיְינְגּוֹפְּרִיט , אַין זַיְנָג ווּוִינְקָל
אַין סְוּטָעָדְגָע נִישְׁתְּ לִיְדִיק גּוֹבְּלִיבְּנָן — עס האָבָן דָּעָרָמָע צָעָן זַיְנְ-גְּלִיכְנָן
גּוֹוֹוָאָרט , אַונְ צְוּוֹשָׁן זַיְכָּ דָּעַם ווּוִינְקָל „אַין פְּלוֹסִי לִיצְטִירָט ; וועָג מַע
הָאָט'ן פּוֹנְ שְׁפִיטָאָל-בְּעַט אַין טְוִיטָן-שְׁטִיבָל אַיְינְגּוֹטָרָגָן , האָבָן אַפְּנָן
בְּעַט צְוֹוָאנְצִיק אַרְעָמָע קְרָאָנְקָע גּוֹוֹוָאָרט ... וועָג עָר אַין אַרְוִיס פּוֹנְ
טְוִיטָן-שְׁטִיבָל — האָט מַעְן צְוֹוָאנְצִיק הָאָרוֹגִים פּוֹנְ אָונְטָעָר אַן אַיְינְגּוּ-
פְּאַלְעָנְעָם הוּוּ גּוֹבְּרָאָכְט . — ווּעַר ווּיְסָט , ווּיְ לְאָנְגָע עָר ווּעַט דְּוִיקָּוּ ווּוִינְגָע
אַין קִיְיָועָר ? ווּעַר ווּיְסָט , ווּטְפָלָל עָס ווּאָרְטָן שְׂוִינָן אָפְּ דָּעַמְשָׁקְלָה
פְּלָאָג ...

שְׁטִיל גּוֹבוֹיָגָן , שְׁטִיל גּוֹלְעָבְט , שְׁטִיל גּוֹשְׁטָאָרְבָּן אַונְ נָאָכְ שְׁטִי-
לְעָר בְּאָגְרָאָבָן ...

נאר נישן אוני אין געועונג אם יונער וועלט! דארטן האט
באנציעס טויט א גויסן איבנדודוק געמאכט!

דער גרויטער שווייפער פון מאשיעעס ציינן האט געלדונגעט און
אלע זיבן הימלען: באנגיע שווינן איז ניט ער געוואטן; זי גראטשע
מאלאכימ מיט די ברײטשטע פלייגל זינגעט געלדונגן און אינער
דעם אנדרען איבערזונען: באנגיע איז ניסבאקטש געווארן בעיע-
שייע-של-מיילע! און ואניידן אין א דאס, א סיממע, א גערודען;

“באנגיע שווינן! א שפאס — באנגיע שווינן!!!”

יונגע מאלאכימלעך מיט בריליאנטען איינזעלעך, גאלדען דראט-
אדבעטנע פלייגלעך און זילבערעדן פאנטאטעלעך זינגען באנגיען אקעגן
געלדונג מיט סיממע! דער גערודיש פון די פלייגל, דאס קלאנן פון די
פאנטאטעלעך און דאס טריילעך לאכט פון די יונגע, פרישע, רוייקע
מיילעכלעך האט פארופולט אלע הימלען און איז צוגעקומען בין צום
קיטי-האקווד, און גאט אלין האט אויך שונן געוווסט, און באנגיע
שוינן קומט!

אווראהט אמינו האט זיך איז טויער פון חימל געשטלט, די
רעכטן האנט אויסנצעען צום בוזען “שקלע-אליכטן!” און א
זיטער שמיכל שביבט איזה העל אם זיין אלטען פאנעם!

וואס רעדלט איז איג הימל?

דאט האבן צוויי מאלאכימ און ואניידן פאר באנגיעס וועגן א
וינגעלאדען פקטערשטול אם רעדלעך געפריט!

וואס האט איזה העל גUBLיכט? דאס העל מען דורךעריט א גאלדען קרוינ מיט די טיערטשע
שטיינער געועצט! אלץ פאר באנגיען!

— נאכ פארן פסאך פון בעסדן-של-מיילע? — פראגע זי צאדייקים
פארוונדערט און נישן גאנט זיך קינע.

— א! — פונטערן די מאלאכימ. — דאס וועט זיין א פראסטע פוט-
טע פארמע! קעגנ באנגיע שווינן וועט אפלע דער קאטייגער קינג
ווארט אין מoil נישט געפינען! די “דעלע” וועט דוויינט פינט מינט!
— איך שפיט זיך מיט באנגיע שווינן?

או די מאלאכימלעב האבן באגניזען געכאמט אינ דער לופט אויג
פָּפְנוּשְׁפִּילַט אִתֶּם אַזְמָעֵר; אוֹ אַוּרָאַחֲת אַוְיָנוֹ הָאָט אִתֶּם וּוֹי אָגָאלְטָן
קָאַמְעָאָד דִּי הָאָנָט גַּעַשְׁקָלְטָן; אוֹ עַר הָאָט גַּעַשְׁרָטָן, אוֹ זִינְגַּן שְׂטוּלָן
איַן גְּרִיטַת אַגְּנָזִידָן; אוֹ אַפְּ זִינְגַּן קָאַפְּ וְאַרְטָה אַ קְרוּגִין; אוֹ אַגְּנָזִידָן
בָּעַסְדָּג-שְׁעַל-מִיעַלָּעָן וְעַט מַעַן אַיבָּעָד אִתֶּם קִיבַּן אַיבָּעָדִיק וְאַרְטָה נִישְׁטָן
רִידְגָּן—הָאָט באַגְּנָזִידָן, גְּלִיכִיךְ וּוֹי אַפְּ יַעֲנָדָר וְוַעַלְטָן, גַּעַשְׁוִיגַּן פָּאָר
שְׁרַעַק! עַס אַיִם דָּקָט תָּאָרָא אַגְּנָזָגָן! עַר אַיִן זִיכְעָדָר, אוֹ דָּקָט
זַוְּן זִינְגַּן אַגְּלָעָם, אַזְמָעֵר אַ פָּרָאַסְטָרָן טַאַעַס!

עַר אַיִן צָו בִּידְעָן גַּעַרְוִינְטָן! נִישְׁטָן אַיִן מַאְלָה הָאָט זַיְכִּים אַפְּ
יַעֲנָדָר וְוַעַלְטָן גַּעַרְעָלָעָטָן, אוֹ עַר קְלִינְבָּט וְוַעַלְטָן אַפְּ פָּאַדְלָגָעָן, גַּאנְגָּן
צָע אַוְיצְרָעָס לִגְנוּן... אַוְן אַפְּוּצָאַכָּטָן הָאָט עַר זַיְכִּים נַאֲכָה אַ גַּרְעַטְעַרְעָלָר
קָאַפְּגָן וּוֹי גַּעַטְגָּן... נִישְׁטָן אַיִן מַאְלָה הָאָט אִתֶּם עַמְּאָעָס בַּעַשְׁעָטָן צָרוּגָעָן
שְׁמִיכְלָטָן, אַ גּוֹט וְאַרְטָה גַּעַזְגָּן אַוְן אַיבָּעָדִירָיָטָן זַיְכִּים אַוְן אַוְיסְגַּעַשְׁפִּיגְגָּן...

— מִינְגַּן מַאְנָל — טְרָאָכְטָן עַר — אַיִן שְׁוִיכַּן אַוְיִן!

אוֹגָן עַר הָאָט מַוְידָעָן דִּי אַוְיָגָן אַוְפְּצָוָהִיבָּן, דַּעַר כָּאַלְעָטָם וְאַל נִישְׁטָן
פָּאַרְשָׁוִינְדָּן; עַר זַאֲלָן זַיְכִּים נִישְׁטָן אַוְפְּכָאָפָן עַרְגָּעָז אַיִן אַ חִילְלָאָשָׁן
שְׁלַאֲגָעָן אַוְן עַגְדָּעָשָׁן! עַר הָאָט מַוְידָעָן פָּוָן מַוְילָן אַ קְלָאנְגָּן אַרְזְטָצָן־
לְאָגָן, מִיטָּן אַ גְּלִידָן אַ וְיִידָּן צָוָן טַקְגָּן — מַעַזְאַל אִתֶּם נִישְׁטָן דָּרְקָעָנָעָן אַוְן
אוֹוּקָשְׁלַיְינְדָעָן אַפְּ קָאַפְּקָאָל...

עַר צִינְעָרָט אַוְן הָעָרָט נִישְׁטָן דִּי מאַלְאָכִיםָטָן קָאַמְפְּלִימָעָנָטָן, זַעַט
נִישְׁטָן זַיְידָן טָאָנָגָן אַדוֹתָן אִיטָן, עַר עַנְטָבָעָרטָן נִישְׁטָן אַוְרָאַחֲת אַוְיָנוֹ
אַפְּגָן הָאַרְצָלָעָכָן, "שְׁאַלְעָטָם־אַלְיָיכָעָט", אַוְן — גַּעַפְּדָרָט צָוָם בָּעַסְדָּג־שְׁעַל־
מִיעַל — וְאַגְּטָן עַר אִתֶּם קִיבַּן "גּוֹט־מַאְרָגָן" נִישְׁטָן...

אוֹיסְסָעָר זַיְכִּים אַיִן עַר פָּאָר שְׁרַעַק!

אוֹגָן זִינְגַּן שְׁרַעַק אַיִן נַאֲכָה גַּרְעַסְעָר גַּעוֹוָאָרָן, אוֹ עַר תָּאָטָן, נִישְׁטָן
וּוְלְנְדִיק, דָּעַרְזָעָן דִּי פָּאַדְלָגָעָן פָּוָן בָּעַסְדָּג־שְׁעַל־מִיעַל! סָאָמָעָן אַלְעָבָאָטָן
שְׁעַר מִיטָּן בְּרִילְיאָנָטָן!, אַפְּ אַזְמָעָן פָּאַדְלָגָעָן שְׁטִיעָן מִינְגַּע פִּטְסָן! — עַר
וּוְעָרָט אַגְּנָזָגָן פָּאַרְשָׁטָאָרָט! זַוְעָר וּוְיִיסְטָן, וְוַעַלְכָן גַּוְיִן, וְוַעַלְכָן רָאָוָן,
וְוַעַלְכָן צָאָדִיק מַעַיְינָט... עַר וְעַט קוּמָעָן — וְעַט זִינְגַּן מִינְגַּן פִּינְצָטָעָרָעָר

שְׁאָגָן!

טאר שודען האט ער אפליע נישט געהרט, ווי דער פריעוס האט
בײַסְיִרָּעֶש אויסגערטן: «די דיעלע פון באָנְצִיעַ שׂוֹווּיגַן!» אונ, דערלאָג-
גענדיך דעם מיליכ-יַוִּישָׁעֵר די אַקְטָן, געזָגָט: «לְעֵז, נָאָר בעקיזער זַיִן
מייט באָנְצִיעַן דַּרְיִים זַיִן דַּעַר גַּאנְצַעַר סַאלָָג. עַט דַּוִּישַׁ אִם אֵין
די אוּערָן. אַינְעָם גַּעֲרוּשַׁ הַעֲרָט ער דַּאַכְּ אַלְעַ מַאַל שַׁאֲרַפְּעַר אָונְ שַׁאַר-
ער דעם מאָלָעַכְּ-מִילִּיצָס זַיִן קָאָל, ווי אַ פִּזְלָל:
— זַיִן נָאָמָּעָן — הַעֲרָט ער — האט אִים גַּעֲפָסָט ווי צַו אַ שלאנְקָן
לייבָּג אַ קלִּידָּ פָּוָן אָן אַרְטִּיסְטָ אַ שְׁנִינְדָּרָס האָנט.
— זַוְּאָס דַּעַת ער? — פְּרַעַנְגַּט זַיִן באָנְצִיעַן, אָונְ ער הַעֲרָט, ווי אָן
אוֹמְגַעְדוֹלְדִּיקָעַר קָאָל האַקְטָן אַיבָּעָר אָונְ זַגָּט:
— נָאָר אָן מעַשְׁלִים!

— ער האט זַיִן קִיְּנְמָאָל — הַיְּבָּט וַיְיִתְעַר אָן דַּעַר מִילִיכ-יַוִּישָׁעֵר —
אָם קִיְּנְעָם נִישְׁט גַּעֲלָאָגָט, נִישְׁט אָפְּ גָּאָט, נִישְׁט אָפְּ לִיְּטָ; אַיְן זַיִן
אוֹגָן האט קִיְּנְמָאָל נִישְׁט אַוְגַּעַלְלָאָטָס קִיְּנְ פָּוָן הַאָס, ער האט
עַט קִיְּנְמָאָל נִישְׁט אַוְגַּעַהוּבוּנָן מִיט אַ פְּרַעַנְגַּנוּיָע צֻום הַיְּמָלָה.
בְּאָנְצִיעַן פַּאֲרַשְׁטִיִּיט וַיְיִתְעַר נִישְׁט אַ וּוֹאָרט, אָונְ ער האַרטָּעָר קָאָל
שְׁלָאָגָט וַיְיִתְעַר אַיבָּעָר:

— אָן רַעַטָּרִיךְ!

— אִיעּוּ האט נִישְׁט אַוְסְגַּעַהְלָטָן, ער אַיְן אוֹמְגַלְיקְלַעְכָּעָר
גַּעֲוָעָן —

— פַּאֲקָטָן, טַרְוקָעָן פַּאֲקָטָן! — רַופַּט נָאָס אוֹמְגַעְדוֹלְדִּיקָעַר דַּעַר
פְּרַעַנְגַּט.

— צַו אַלְעַט טָאָגָן האט מעַן אִים מַאַל גַּעֲוָעָן —
— נָאָר אָן דַּעַלְיָזָם!

— אַ מוַּיְעַל אַ פּוֹשָׁעַר האט דַּאַס בְּלוֹט נִיט פַּאֲרַהְאָלָטָן —
— וַיְיִתְעַר!

— ער האט אלְצָ גַּעַשְׁוִינָן — פִּירַט וַיְיִתְעַר דַּעַר מִילִיכ-יַוִּישָׁעֵר, —
אַפְּלִיעַ וּוֹעֵן דַּי מַוְתָּעָר אַיְן אִים גַּעַשְׁמָרָבָן אָונְ ער האט צַו דְּרִיכָּזָן
יאָר אַ שְׁטִיפְמָאָמָע בְּאַקְוּמָן... אַ שְׁטִיפְמָאָמָע אַ שלָּאָג, אַ מַּאֲרַשָּׁאָס...
— מִיְּנָטָן מַעַן דַּאַכְּ עַפְשָׁעַר פָּגָרָט מִיכְ? — טְרָאָכְט באָנְצִיעַן.

— אָנוּ אַיְצָמָנוּ אֲמִם דָּרְבֵינוּ פְּרֹזֶזֶעַן, — בְּיוֹנָרֶט. וְלֹא דָעַד פְּרֹזֶזֶעַס.
— זֶה פְּלָעָגָט אַיְם קָאָרְגָּג וְעַת בִּיכָּ... אַיְלָעָגָטִיךְ פָּאָרְשִׁימְלָט בְּרוּט...
הַאֲרָמָלָאָקָט פָּאָר פְּלִישָׁ... אָוָג וְהַאֲטָאָה מִיטָּפְּרָעָטָג גַּעַטְרָונְקָעָן...
— זֶה דָעַד זָאָב! — שְׂרִיבָט דָעַד פְּרֹזֶזֶעַן.

— זֶה הַאֲטָאָה אַמִּם פָּאָר דָּאָס קִינְגָּגָל נִישְׁטָגָעָן, אָוָג וְיַיְן
בְּרוּט אָוָג בְּלוּיְידָר לְכִיבָּס פְּלָעָגָט אַרְוִיסְקָעָג דָוָרָב אַלְעַ לְעַמְּנָר פָּרָנָה וְיַיְן
פָּאַרְשִׁימְלָט-צְעַרְבִּיסְעָגָט קְלִידְעָר... וְיַיְנְטָעָד אַיְם דִי גְּרָעָטָט פְּרָעָטָט הַאֲטָה
עַד אַיְר בְּאַרְוּחוּס אַפְּגָג חָאָלָג גַּעַחְקָעָט, אָוָג דִי הַעֲנָן זְיַיְנָעָג גַּוְן
יַיְגָג אָוָג גַּוְן שְׂוֹאָב גַּעַוְועָג, דִי קְלִיעָלָעָכָג צְוִיְּדָק, דִי הַאֲקָג צְוִיְּשָׁוָם
פְּיק... נִישְׁטָג אַיְגָג מַאל הַאֲטָה עַד זְיַב דִי הַאֲנָג פָּגָג דִי גַּעַלְבָּקָעָג אַוְיָסָה
גַּעַרְפָּטָג, נִישְׁטָג אַיְגָג נַגְּלָהָקָט עַד זְיַב דִי פִּיס אַפְּגָעָרְפּוּזָן, נַאֲרָג גַּעַג
שְׂוֹיְגָג הַאֲטָה עַד, אַפְּלִיעָה זְיַב פָּאָרְגָּן פְּגָסָעָר —

— פָּאָרְגָּן שִׁיקְעָרָן — לְאַבְּמָט אַדְּבָּינָן דָעַד קָאָטְגָּוּרָן, אָוָג בְּגָעָגָעָג וְוַעֲגָעָג
קָאָלָה אָגָן מַלְעַג אַיְוּרָהִים.

— נִישְׁטָג גַּעַלְבָּקָטָג, — עַנְדִּיקָט דָעַד מִילִּיכְצִיוּשָׁעָר דָעַם אָאָג,
— אָוָג שְׁמַעְנְדִּיק עַלְטָג, — פִּירְט עַד וּמַיְתָעָד — קִינְגָּגָלָה, קִינְגָּגָלָה
טַאֲלָמְעַטְזִירָעָג, קִינְגָּגָלָה... קִינְגָּגָלָה בְּגַעַדָּלָה... קִינְגָּגָלָה פְּרִיעָעָג פְּגָנָהָט —

— פְּאַקְּטָג! — רְוֹטָט וּמַיְתָעָד דָעַד פְּרֹזֶזֶעַט.
— עַד הַאֲטָה גַּעַשְׁוֹיְגָג אַפְּלִיעָה שְׁפָעָטָר, וְעַג עַד פְּגָסָעָר הַאֲטָה
שִׁיקְעָרְהָתִים אַמְּפָל אַגְּנָעָמָכָט בָּא דִי תְּקָרָה אָוָג אַיְמָמִינָן אַנְשָׁוּעָנְדִּיָּה
קָעָד וּמַנְטָעָר-גַּאֲכָן אַרְיָטְגָּוְרְקָעָטָג בָּגָג שְׁטוּבָה! עַד הַאֲטָה זְיַב שְׁטִיל אַוְמָה
גַּעַחוּבָה פָּרָנָה שְׁנִי אָוָג אַגְּלָאָקָט, וְוּדִי אַוְיָגָג הַאֲטָה אַמִּם גַּעַרְךָגָג...
אָמָה וְאָמָה וְעַג הַאֲטָה עַד גַּעַשְׁוֹיְגָג... בָּמָה גַּעַשְׁפָּטָה הַוְּנוּגָרָה הַאֲטָה עַד
נַאֲרָג פִּיס דִי אַוְיָגָג גַּעַשְׁוֹיְגָג!

עַרְשָׁת אָגָן אַנְשָׁוּנְדָלְעָנוּקָעָר, נַאֲסָעָר פְּרִילְגָּנוּ-גַּאֲסָעָר אָג עַד אָג אַנְשָׁוּנְדָלְעָנוּקָעָר
גַּוְרִיטָע שְׁטָקָט אַרְיָטְגָּוְרְקָעָטָג; עַד אָג אַדְּבָּינָן זְוִי אַטְדָּאָג אַיְם אַיְם,
זְוִי דָקָמָה הַאֲטָה עַד דִי אַיְגָעָגָג נַאֲסָעָר אַיְם אַדְּבָּינָן פְּאַרְבָּרָאָגָט... עַד הַאֲטָה
גַּעַשְׁוֹיְגָג, נִישְׁטָג אַפְּלִיעָטָג פָּאָר וּמָאָט, פָּאָר וּמָאָט עַד אָג אַזְוִוִּיס אָג אַזְוִוִּיס
שְׁוֹוּרְעָטָע אַדְּבָּעָט גַּעַוְועָטָט! נַאֲרָג עַד הַאֲטָה גַּעַשְׁוֹיְגָג!

בתקודמייך זיך און קאלאט שוויזיט, זווארמענערזקוויזיט אונגעטען דען
שוויזיט לאסט, באט נרעטען קראט און ליעזקן פאנגע-האט צ'גשוויגן!

באשפריטט פונט פראזידער בלטצע, גאנשפאנט פונט פראמעדער בילען,
גיעיגנט פונט טראטוארט מיט דען שוויזיטער לאסט אודט אינט אונט
זווישן דראשקעט, קארעטן אוּט טראזחיט, קוונדייך יעדז פינט דעם
נוייט אינט זי איזיגן ארכיגן-זעס ער געשוויגן!

ער חאט קיינמאל נישט אימערגעערעכט, וויל פוד לאסטעס קומט
אויס אט אט א גראפעט, וויל מאל עד איז געמאן בא יערג גאנט פאל א
דריבער, וויל פאל ער חאט שיר נישט זי גאנשטיין אויסועשטיין, מא-
ענדיק זעס פאנזיגט; ער חאט נישט זעיעיגט, נישט זיין, נישט
ענוועם טראל, נאך געשוויגן!

זעס איזיגן פאנדינט חאט ער אויב נישט הויב געמאן! זי א
באנטער וויל ער זיך בא דער ניד געשטעלט, אוּט איז זי איזיגן חאט
זיך א חינטשאָן וויל פאנזיגט! קיט שפערער, אוּט ער איז פאל-
שוויזן טפל, זיך א שטט, קערדי שפערער נאכט שטילער אויסאנטער
לעב זיך פאנדינט!

ער חאט אונילע געשוויגן, והעט מע פלוועט אוּט אפֿלִינְט פון זיין
פאנדינט, אָדער אַרְבְּנָגָרְטָן אָ פָּלְשָׁעָםְטִיכְיָעָן...

ער חאט אלְאָ געשוויגן!
מיינט מען דעם פאָקָעָטֶן!

— איזינמאל — פירט וויטער דער מליצ-וישער נאכט אַטְרָונְק וְאַ-
סער — איז איז זיין לעבען אַט ענדערזונ געשגע... עט איז דורךענאליגע
אַ קָּפְּשָׁת אַט גומענע דעזער מיט צעלק-שעטער פאלד... דער שמייטער
אייז שעינן לאזנו מונזנטנס געזעגן מיט אַ צעשפאלטערעט קאָט אַט ברוק...
פונג זיך דערשטיינקער פערדים-בנילעדר שפעריט דער שויט, פונט אונטער
די פְּקָדְקָדָעָט יאָנג זיך פְּזָקָעָן, זיך אַרְיָגָן בְּלִישְׁטָעָן, זיך גְּרָעְנְדְּקָעָק
שפערקאנט אַט אַ פְּנִינְשְׁטְּרִיךְ נאָסט — אַז אַט קָאָט זֵיט נישט פְּזָקָעָן,
ニシט לעבעידיך אַ מענטש!

אָנוּ בְּאַנְצִיעַן חָאַט דֵּי פָּעַדְדַּ פָּאַדְחָאַפְּלַעַן!

אָנוּ דָּעַר גַּעֲרָאַטְעֻוּעַטְעַר אִין גַּעֲוֹעַן אִין יַיְד אֶ בָּאַלְעַדְקָעַ זַיְן חָאַט
בְּאַנְצִיעַן דֵּי טַוְיוֹעַ נִישְׁתְּ פָּאַרְגָּעַסְן!

עַר חָאַט אִים דַּעַם גַּעֲהַרְגַּעַטְנָס בְּיִיטְשְׁ אַיְלְגַּעַזְעַבְּנוּ; בְּאַנְצִיעַן אִין
אַ שְׂמִינִיסְעַר גַּעֲוֹאָרְנוּ! נַאֲכַ מַעַר — עַר חָאַט אִים כַּאֲסַעַנָּע גַּעֲמַכְטַן, נַאֲכַ
מַעַר — עַר חָאַט אִים אַפְּילָעַ מִיטַּ אַקְינְדַּ פָּאַרְגָּעַטְוַן —

אָנוּ בְּאַנְצִיעַן חָאַט אֶלְאֶ גַּעֲשַׁוְיגַּן!

— מִיכְ מִינִינַט מַעַן, מִיכְ! — בְּאַפְּעַטְיקַט זַיְכְ בְּאַנְצִיעַן אִין דָּעַר דִּיעַ,
אָנוּ חָאַט דָּאָכְ נִישְׁתְּ דֵּי הַאֲזֹעַ אָנוּ אַוְיָן צַו וּוֹאָרְפַּן אַפְּנוּ „בְּעַסְדָּן-שְׁעַל-
מְכִילְעַ...“

עַר הַעֲדַט זַיְכְ וּוֹיְטַעַר אַיְנַן צָוָט מַאֲלַעַכְ-מִילִיצַע;

— עַר חָאַט גַּעֲשַׁוְיגַּן אַפְּילָעַ, וּוֹעַן זַיְנַן בְּאַלְטְּמִיוֹעַ חָאַט אַיְנְקוּרְזַעַן
בְּאַנְקְרָאַטְיִירַט אָנוּ אִים זַיְנַן לַוְיָן נִישְׁתְּ בְּאַזְאָלַט...
עַר חָאַט גַּעֲשַׁוְיגַּן אַפְּילָעַ, וּוֹעַן דָּאָכְ וּוֹיְבַּ אִין פָּוָן אִים אַנְטָלְפַּן
אָנוּ אַיְבְּרוּגְעַלְקָוּט אִים אַקְינְדַּ פָּוָן דָּעַר בְּרוֹסְטַן...
עַר חָאַט גַּעֲשַׁוְיגַּן אַפְּילָעַ מִיטַּ פְּזַבְּגַן יַאֲרַ שְׁפַעְטַעַר, וּוֹעַן דָּאָס
קַיְנַד אִין אַוְפְּגַעַוּוֹאַקְסַט אָנוּ גַּעַנְגַּ שְׁטָאַרְקַע גַּעֲוֹעַן — בְּאַנְצִיעַן אַרְיִיסְטַן,
וּוֹאָרְפַּן פָּוָן שְׁטוּב...
— מִיכְ מִינִינַט מַעַן, מִיכְ! — פְּרִימְטַ זַיְכְ בְּאַנְצִיעַן.

— עַר חָאַט אַפְּילָעַ גַּעֲשַׁוְיגַּן, — הַיְבַּט אָנוּ וּוֹיְכַעַר אָנוּ טְרוּיְעִירִיקַעַן
דָּעַר מַאֲלַעַכְ-מִילִיצַע, — וּוֹעַן דָּעַר אַיְגַעַנְדַר בְּאַלְטְּמִיוֹעַ חָאַט זַיְכְ מִיטַּ אֶלְעַ
אוֹיסְגּוֹלְגִּיכְט, נַאֲרַ אִים קִיְיַגְגַּן גַּרְאָשְׁן סְכִירַעַס נִישְׁתְּ צְוְרִיקְגַּעַגְעַבְּנוּ —
אָנוּ אַפְּילָעַ דְּעַמְלַלְת, וּוֹעַן עַד אִין בְּאַנְצִיעַן (וּוֹיְטַעַר פְּאַרְגְּנַדְיקַע אָסְטַע
מִיטַּ גַּמְעַגְעַדְעַר אָנוּ פָּעַרְדַּ וּוֹיְלִיבְנַן) אַיְלְגַּעַזְעַרְגַּן...
. עַר חָאַט אֶלְאֶ גַּעֲשַׁוְיגַּן! עַר חָאַט אַפְּילָעַ דָּעַר פְּאַלְגַּעַי נִישְׁתְּ גַּעֲזַגְטַן,
וּוֹעַד עַס חָאַט אִים אַוְרַעַטְטַ גַּעֲמַכְטַן...

— עַר חָאַט גַּעֲשַׁוְיגַּן אַפְּילָעַ אַגְּ שְׁפִיטְגַּל, וּוֹעַד מַעַן שְׁוִינַגְגַּן

עד האט געשוויג אפילע, וועט דער דאקטער האט אָן כומזען קאָ-
טעהס נישט געוואָלט צויגין צו זיין בעט, אָן דער וועכטער, אָן פִּינְ-
קָאָפָעָקָעָס — טוישן אַיט די וועשן!
עד האט געשוויג באָט וויסעטן עד האט געשוויג באָט שטארבן.
קײַן ווֹאָרט קעגנָה נאָט, קײַן ווֹאָרט קעגנָה ליטט!
— דיקסי!

בָּאנְצִיעַ הַיְבֵשׁ אָנֶן וּוּמְטוּרָא צֹו צִימְטָרָן אַפְּנָה גַּאנְצָן לִיבָּה. עַד וּוּיסְטָ-
אוֹ נַאֲגָן! מִילִּיצְ-יוּשָׂעָר נַיְמָה דַּעַר קָאָטִיגְעָרָה! וּוּדָר וּוּיסְטָ, וּוּאָס דַּעַר
וּוּטָ (אָגָן!) בָּאנְצִיעַ אַלְיָינָה האָט זַיְנָה לְעַבְּנָה נַיְשָׁת גַּעַדְעָנְקָם. נַאֲךְ אָפְּ יַעַ-
נָעָר וּנוּלָט האָט עַד יַעַד מִינּוֹסָהָרִי. פְּרִיעָרְדִּיקָעָ פָּאָרוּעָן... דַּעַר מָאָ-
לָעַכְ-מִילִּיצְ האָט אַיט אלָזֶ דָּרְמָנוֹן... וּוּדָר וּוּיסְטָ, וּוּאָס דַּעַר קָאָטִיגְעָר
וּוּטָ אַיט דָּרְמָנוֹן!

— דָּאָבוֹכְיִי! — הַיְבֵשׁ אָנֶן אַ שָּׂאָרְבָּ-שְׁמַעְכָּנְדִּיק בְּרוּנְדִּיקָעָר קָאָלָה.
נַאֲרָר עַד האָט אָפְּ.
— דָּאָבוֹיסְטִי! — הַיְבֵשׁ עַד נַאֲכָמָאָל אָנֶן, נַאֲרָר וּוּיכָבָר אוֹג האָט וּוּבָ-
טָעָר אָפְּ.
עַנְדָּלָעָכְעָה העַרְטָ זַיְנָה, פָּונְ דַּעַט אַיְגָעָנָם הַאלְדוֹן אַרְוִיסָּה, קִימָט אָ-
וּוּיכָבָר קָאָלָה:
— דָּאָבוֹיסְטִי! עַד האָט גַּעַשְׁוִינְגָן! וּוּלְעָל אַיךְ אַוְיכְ שְׁנוּיְבָגָן!
עַס וּוּרָט שְׁטִיל — אַונְ פָּונְ פָּאָרוֹגָט, העַרְטָ זַיְנָה אַנְטִיעָה וּוּיכָבָר צִימָעָר.
דִּיקָע שְׁמִימָעָ:
— בָּאנְצִיעַ, מִינְ קִינְד בָּאנְצִיעַ! — דָּוּפָט זַי אַיְמָה וּוּי אַהֲזָפָעָ...
מִינְ זָאָרְצִיק קִינְד בָּאנְצִיעַ...
אַיְגָן בָּאנְצִיעַג צְעֻוִיְינָט זַיְנָה דָּאָס הַאָרָצָה... עַד וּוּאָלָט שְׁוִינְג אַזְיְנָד די
אַוְיכְ גַּעַעְפָּנָט, נַאֲרָר זַיְנָה נַיְשָׁת פָּאָדְפִּינְאָטָעָוט פָּונְ טְרָעָרָן... עַס אַיְגָן אַיְמָה
אוֹיִ זִיס-נוּיִינְדִּיק קִינְמָאָל נַיְשָׁת גַּעַזְעָנָג... מִינְ קִינְדִּי, «מִינְ בָּאנְצִיעַ» —
זַיְנָה די מְוֹטָעָר אַיְגָעָנָה, האָט עַד אָוָא קָאָל אוֹג אַזְיְנָה וּוּרָטָעָר
ニישט גַּעַהָרָת.

— מִינְ קִינְד! — פִּירָט וּוּיְטָעָר דַּעַר אַוְזְבָּעָסְדָּן. — דַּו האָט אָלָה

וואָלְפַּט אָזֶן וְשַׁוְּגַגְדָּן עַמְּסָאָז קִינְגָּן גַּאנְצָן גַּלְיָדָן, קִינְגָּן וְאָזֶן
בְּיַינְדָּל אֵין דִּיבָּר לְפִיבָּן אֲזֶן וְוּוֹזֶן, אֲזֶן אַ בְּלָוְתִּיקָּן אַוְּסָט, עַמְּסָאָז
קִינְגָּן אֵין בְּאַהֲלָלְפַּטְעַגְּדָר אַזְּרָט אֵין דִּיבָּר גַּעַשְׂאָטָן, וְוּזֶן עַמְּסָאָז
בְּלָוְתִּיקָּן... אָזֶן דַּזְּהַפְּסָן אַלְצָן גַּעַטְוִוְוִוְגָן...

אַזְּרָט חַאְטָן טַעַז זַיְמַט פָּאַרְשַׁעְמָאָגָעָן דָּרְעָפָן! דַּזְּ אַלְיִינְגָּן הַאָסָט גַּאֲזָר
עַמְּשָׂעָר נִישְׁט גַּעַנוּסָט, אֲזֶן קָאנְסָט שְׁרוּבְּעָן אָזֶן אֲזֶן פָּוּזְדִּיבָּן גַּעַשְׂדָיָן
קָאנְעָגָן יְעִירִיכִּים מְוִיעָרָגָן צִיטָעָרָן אָזֶן אַפְּנָאָלָגָן! דַּזְּ אַלְיִינְגָּן חַאְטָטָן פָּרָן
דִּיבָּן פָּאַרְשַׁלְּפַּעְגָּעָטָם קוּיָּעָן נִישְׁט גַּעַוְוּסָט...

אַמְּטַעְנָדָר וְוּלְעָטָהָט מַעַן דִּיבָּן שְׁוּוֹבָגָן נִישְׁט בָּאַלְיוֹנָט. נַאֲזָר דַּאְרָט
אַיְזָר אוּזְּלָגְּבָּהָאַשְׁעָקָעָר, דַּאְזָן אוּזְּלָגְּמָהָאַעָמָעָס וְוּעָסָטָן
דִּיבָּן לְזִין בָּאַקְּסָעָן!

דִּיבָּן וְוּטָט דָּאָס בְּעַסְדִּין-שֻׁלְּל-מִילָּעָן נִישְׁט מִשְׁפְּעָטָן, דִּיר וְוּטָט עַט
נִישְׁט פָּאַסְקָעָנָן.

דִּיד וְוּטָט עַט קִינְגָּן כִּימְלָעָק נִישְׁט אַוְּיָסָט. אָזֶן נִישְׁט אַפְּטִילְיָן: גַּעַט
דִּיר, וּוֹסְט-דוֹ וְוִילְמָטָן! אַלְעָט אֵין דִּיבָּן.

בָּאַגְּנָזָעָן חַיְבָּט דָּאָס עַרְשָׁטָעָמָלָן דַּי אַרְיָאָגָן אַוְּפָן! עַר וְוּדָט וְזָ
פָּאַרְגְּלָעָדָט פָּוּזָן דַּעַד לִיכְטָן פָּוּזָן אַלְעָז וְיִתְּנָן! אַלְעָז בָּלָאָקָט,
טוּשָׁעָט, פָּוּזָן אַלְעָזָן יְאָגָן שְׁרָאָלָגָן: פָּוּזָן דִּי וּוּנְזָט, פָּוּזָן דִּי קִימְלִיטָן, פָּוּזָן
טָאָלָקְלִיטָן, פָּוּזָן דִּי דָאַיְקָטִיטָן! סָאמָעָן עַגְּלָעָן!

אוֹזֶן עַד לְקָאָט דִּי מִזְּדָעָן אַוְּיָגָן אַדְרָאָטָן.

— טָאָקָעָן? — פְּרוּעָגָן עַר מַעְכּוֹפָעָק אָזֶן פָּאַרְשָׁעָטָט.

— זִיכְעָרָן! — עַונְטָפָעָרָט פָּעָסָט דַּעַר אַוְּ-בְּעַסְדָּן. — זִיכְעָרָן, זַאֲגָן אַיְכָן זִיךְן,
אוֹזֶן אֵין דִּיבָּן. אַלְעָז אֵין חַיְמָל גַּעַחְעָד זַוְּ דִּיר! קְלִיבָּן אָזֶן נָעָם,
חוֹסָס דַּו וְוִילְבָּטָן; דַּו גַּעַמְסָט נַאֲר בָּא דִּיר אַלְיִינְגָּן!

— טָאָקָעָן? — פְּרוּעָגָן בָּאַגְּנָזָעָן נַאֲכָאָמָלָן, נַאֲזָר שְׁוִיכָּגָמִיט אַ זִיכְעָרָבָן קָאָל.

— טָאָקָעָן! טָאָקָעָן! טָאָקָעָן! — עַונְטָפָעָרָט מַעַן אַיְמָט אַמְּטִיכָּר פָּוּזָן אַלְעָז וְיִתְּנָן.

— זֶן, אַוְּיָב אַזְּוֹג, — שְׁמִימְלָטָן בָּאַגְּנָזָעָן, — זַוְּיִלְּ אַיְכָן טָאָקָעָן אַלְעָז
אַגְּדָעָטָרָיָן אַ זִיכְעָרָבָן מִיטָּמִינְשָׁע פְּוֹשָׁעָן!

דָאַיְקָנִים אָזֶן אַלְעָקָנִים הַאֲבָנָן אַדְרָאַגְּלָעָקָזָן דִּי קָעָפָן פָּאַרְשָׁעָטָט; דַּעַר
קָאַמְּגָעָן חַאְטָט זַיְמַט אַלְעָקָנִים.

דער טאנעט

א ווינטער-נאכט ! טאָרעד זיצט באָם „קאנגעך“ אָונְג שטאָפֶט אַב אלטָן
זָאָק. דֵי אָרְבָּעַט מִיט גַּפְרוּידָעַנְעַז הענט גִּיטַּט נִישְׁתַּז וַיְיַעֲגֹשׂ וַיְשַׁוְּיַנְדּ ;
פָּאָר קָעַלְט זִיבְּנָעַן אִיר אוּיכַ בְּרוּינַן אָונְג בְּלוּז גַּעֲוָאָרָן דֵי לִיפְּנָן, אָפְט
לייגט זַי אָוַיְיךְ דֵי אָרְבָּעַט אָונְג צָעַלְיוֹט זַיְכַּ אַיבָּעַד דָּעַר שְׁטוּבַּ, צַו
דיַעַרְוָאָרְעַמְעַן דֵי גַּפְרוּידָעַנְעַז פִּיס.

איַנְג אַ בְּעַט אַפְּ אַגְּלָן שְׁטוּרְוִי-זָאָק שלְאָפְן פִּיר קִינְדָּעַר : אַיְבַּג יְעַז-
דָּעַר זִיטַּט צַו צְוַיְיךְ, אַיְבָּעַרְעַדְעַקְט אַיְנְג דָּעַר מִיט מִיט עַמְלָעַכְעַז אל-
טַּע קִילְיָדָעַר.

וּוְאָס אַמְּקָלַן כָּאָפְט זַיְכַּ אָוֹט אָנְג אַנדָּעַר קִינְדּ, עַס הַיְבָּט זַיְכַּ אָוֹט
אַנְדָּעַר קָעְפָּל אָונְג דְּוָפְט : עַסְנָן !
— וּוֹאָרט, וּוֹאָרט, קִינְדָּעַלְעַכְ, — טְרִיסְטַּזְזִיסְטַּזְ אַיְסָאָרָעַ, — אַט בָּאָלְדּ וּוּט
קוּמָעַן דָּעַר מְאָטָעַ, בְּרָעַנְגָּנוּ וּוּטְשָׁעַרְעַ; אַיְכַּ וּוּלְאַיְכַּ אַלְעַ אַוְטוּעָקְן !
— אָוֹג וּוֹאָרְעַמְעַס ? — פְּרָעָגָן דֵי קִינְדָּעַר וּוּינְגָּנְדִּיקְ, — מִיר הַאָבָּן דָּאָכְ
נָאָכְ קִינְגְּ וּוֹאָרְעַמְעַס נִישְׁתַּז גַּעַגְעַס !

— וּוֹאָרְעַמְעַס אַוְיכְ !
זַי גַּלְמִיבָּט דָּאָכְ אַלְיָינְג נִישְׁתַּז אַיְנְג דָּעַמְ, וּוְאָס זַי זָאָגָט ; זַי זָוְכָט מִיט
דֵי אַיְוָגָן אַיְנְג אַלְעַ זִינְגָן, טָאָמָעַר וּוּט זַיְכַּ נָאָכְ עַפְעַס גַּעַבְנָעַן צַו פָּאָר-
זַעַג... נִשְׁטָאָ !

לִיְדִיקָעַ, נָאָס פִּיר וּוּעַט ! אַ צָּעַשְׁפָּאָלְטָעַנְדָּר אַוְיָוָן ! אַלְצַ אַיְזַ נָאָס
אָוֹג קָאָלְט ! .. אַפְּגַּן קִימָעַן שְׁטִיעַן אַ פָּאָר צָעַרְאָכָעַנְעַז טָעַם, אַפְּגַּן אַוְיָוָן —
אָנְג אַלְטַן, אַוְיָטְגָּעַבְוִוְוָן, בְּלָעַכְבָּן כָּאָנְגָעַקְעַ-לְעַמְפָל ; אַיְנְג דָּעַר הַיְכַ, אַיְנְג בָּאָלְקָן
שְׁטַעַקְט אַ נָּאָגָל — אַ זִּיכְעָר פָּוָן אַ העֲגָל-לְמִיכְטָעַר, צְוַיְיךְ לִיְדִיקָע בְּעַטְן
אָנְג אַ קִּישְׁגַּן... גַּאֲרָבִישַׁט, גַּאֲרָנִישַׁט מַעַר !

עם האט לאנו געדייערט, אידער די קינדר זייןגען דעכט אינגען-שלאָפַן. סָאָרָע קוֹקֶט אָפַן זַי מִיט הַאֲרָצָוּיְתַע, מִיט רַאֲכְמָאנָעַט, אָוָן טְרָאָגַט אַיבָּעָד די פָּאָרוֹויִינְטָע אַיְוָגַן צַו דָּעַר טִיר. זַי האט דערהערט טְרִיט; שׁוּוֹעָרָע טְרִיט אָפַן זַי מַרְעֵפַן אַיְגַּן דָּעַר סְוּטָעָרְנָע אַרְיִין; קָאנָגַן קָלָאָפַן, דָּא אַיְגַּן דָּעַר רַעֲכָעָר, דָּא אַיְגַּן דָּעַר לִינְקָעָר וּבִיט וּוֹאָנט. אָ שְׁטָרָאָל פָּוֹן הַאֲפָעָנוֹנָג בְּאַלְיִיכְת אַיְר אַיְנָגָעָשְׂרָמָפָּג פָּאָגָעָם. זַי קָלָאָפַט אָפָּאָר מָאָל אָ פָּוֹס אָן אָ פָּוֹקְ הַיְּבָט זַי שְׁוֹעָר אָפַט אָוָן גִּימַּט צַו צַו דָּעַר טִיר. זַי עֲפָנָט, עַס קוּמָט אַרְיִין אָ בְּלָאָסָעָר, אַיְנָגָעָבִוִּיגָעָנָעָר יַיְד מִיט לִיְדִיקָע קָאנָגַן.

— נָו? — פְּרוּגָט סָאָרָע שְׁטִיל. עַר שְׁטָעַלְמַט אָוּוּק די קָאנָגַן, לִיְגַּט אָפַן די יַאֲכָב, זַיְגַּט אָפַן אָוָן עַנְטְּפָעָרָט נָאָכ שְׁטִילְעָר: — וָאָרְגִּישָׁת! גָּאָרְגִּישָׁת! מַעַן האט מִיר אַיְגַּן עַרְגָּעָץ נִישְׁתָּבָאָזְלָט... מָאָרגָן, נָאָגָט מָעָן... יַעֲדָעָר נָאָגָט אלָא — מָאָרגָן... אַיְבָּעָרְמָאָרגָן... רַאֲשָׁ... כּוֹיְדָעָש...

— די קִינְדָּעָר הַאָבָּן קִימָאָט אַיְגַּן מוֹיל נִישְׁתָּגָהָאָט, — מַאְכָּבָט סָאָרָע, — כָּאָטָש גּוֹט — זַיְיִ שְׁלָאָפַן... בִּידְנָעָר קִינְדָּעָר מִינְעָן! — זַי קָאנָג זַיְכָּ נִשְׁתָּאָפִינְגָּהָאָלָטָן אָוָן הַיְּבָט אָנְ שְׁטִיל צַו וּוּיְגָעָן.

— וָאָס וּוּיְגָסְטוּ, נָאָר? — פְּרוּגָט דָּעַר מָאָג.

— אֲכָב, מָעַנְדָּל, מָעַנְדָּל... די קִינְדָּעָר זַיְנָעָן אַזְוִי הַוּגָעָרִיך...

מִיט גּוֹוָאָלָד וּוּיְלָזִי אַיְנָגָהָאָלָטָן די טְרָעָרָן. — אָוָן וָאָס וּוּשָׁט זַיְנָעָן אָוְנְדוּרָעָסָפַן? — קָלאָגַט זַי זַיְבָּ. — מִיט יַעֲדָן טָאָגָן וּוּעָרָט עַרְגָּעָר!

— עַרְגָּעָר? נָיִינָן, כָּאָרָעָן! זַיְנָדִיךְ נִישְׁתָּמִיט די רַיְדִיךְ! פָּאָרָאִיךְרָן אַיְזָעָרָעָר גּוֹוֹעָן, עַרְגָּעָר! אָוִיכָּן בְּרוּיט אָוָן דָּעַרְצָו נָאָכָּן אָדִיךְ די קִינְדָּעָר הַאָבָּן זַיְכָּ בְּאַטָּאָג גּוֹוֹאָלְגָעָרָט אַיְגַּן גָּאָס, בְּאַנְאָכָּט — אַיְזָעָרָעָר... חַיְינָט כָּאָטָש אָפַן שְׁפָדוּי-זָאָק, כָּאָטָש אָוְנְטוּרָעָר אָדָאָכְ!

סָאָרָע האט זַיְכָּ שְׁטָאָרָקָעָר צְעֻוּיְינָט.

זַי האט זַיְבָּ דָּעַרְמָאָנָט, אָז דָּעַמְלָט אַיְזָעָרָעָר אַיְנָמִיטָן גָּאָס אָ קִינְדָּעָר אַוּוּקָעָקָרָמָעָן. עַס האט זַיְכָּ פָּאָרָקְילָט, הַיְּזָעָרִיךְ גּוֹוֹאָרָן אָוָן גּוּשְׁטָאָרָן.

“אָנוּ גַעֲשְׁתָּאָרְבָּוּן וְאֵיךְ וְאֶלְדוֹ... נִישְׁתָּאַגְּוּעָן מִיטָּה וְאַפְּסָטָ צָו דָא-
טְעוּעָן... מַשְׂתִּינָס-גַעֲזָגָט (זַיִן צָו לְאַנְגָּדָרָע יָאָר!) נִישְׁתָּאַפְּלָעָ דִי שָׁוָל-
אַבְּיָגָדִיסָן, נִישְׁתָּאַדָּס פְּעָלָד גַעֲמָטָהָן, קִין אַיְנָה אַדָּרָע נִישְׁתָּאַגְּנָע-
שְׁפָרָאָכָן... אָזִי, אַרְטָאַגְּנָגָעָן וְרַי אַלְיכְּטַן!”

אָנוּ עַד טְרִיסָט זָה.

— וְזַיִן נִישְׁתָּאַסְטָ, סָאָרָע, וְזַיִן נִישְׁתָּאַסְטָ... זַיִן זָקָנָק נִישְׁתָּאַסְטָ פָאָר גַּאַט!

— אָכְ! וְזַעַג וְזַעַט עַד שְׁוִינוֹ אֶפְ אַוְדוֹן רַאַכְמָאַנְעָס הַאָבָנו!

— הַאָט אֶפְ דִּיר אַלְיָין רַאַכְמָאַנְעָס, לְאָנוּ דִיר נִישְׁתָּאַסְטָ צָו אָזִי צָו
חָרָצָן זָעָ, וְזַיִן דָו זַעַסְטָ אָוִיסָן! חַנְגָן צָעָן יָאָר אִין גַעֲוּעָן אַוְנוֹדָעָר
כּוֹפָעָ... כּוֹק אָן דִּיזְנוּ פְּאוֹגָעָט... וְזַיִן אָנוּ וְזַיִן דָו בִּיסְטָ דָאָכָ גַעֲוּעָן
דִי שְׁעַנְטָסָט אִין שְׁטָאָט!

— אָנוּ דָו?!) דָו מַאְסָט דָאָכָ גַעֲחִינָן, גַעֲיַעַנְקָטָט, מַעַנְדָל גַיְבָעָר...
חַיְינָט בִּיטָחוּן גַעֲבוֹיָן אַיְנָדָעָן, קְדָאנָק... וּמַיְלָן דָו הַאלְמָטָט פָאָר מִיךְ
בְּעַסְאָד?!

— אָכְ, גַּאַט! גַּאַט! — דִּיזְסָט זָכְ אַרְיוֹסָט אַגְעָרָהָן,

דִי קִינְדָעָר כְּאָפָן זָכְ אָוֹס אָנוּ בְעַטָּנוּ: עַסְן, בְּרוּוֹת!

— כְּפָלְלִילְעָן! וְזַעַט עַמְּטָה חַיְינָט? — הַאָט זָכְ מַעַנְדָל פְּלוֹזָלִינָג אַגְעָרָהָן,
דִי קִינְדָעָר זַעַן זָכְ אָוֹס דְּעַרְשָׁאָקָן.

— חַיְינָט אָיִן אַגְעָרָהָן, — זָקָנָק מַעַנְדָל מִיטָא פְּינְאַסְטָר פְּאַגְעָהָן,
עַט הַאָט גַעֲזָוִיעָרָה אַגְעָרָהָן, אַיְדָעָר דִי קִינְדָעָר הַאָבָנוּ פָאָהָן
שְׁמָאָנָעָן, וְאַפְּסָט מַעַדְעָט צָו זַיִן.

— וְאַפְּסָט פָאָר אַגְעָרָהָן? וְאַפְּסָט פָאָר אַגְעָרָהָן? — פְּדָעָנוּ זַיִן, וְזַיִן
גַעֲנִידָק.

אָנוּ מַעַנְדָל דְּעַרְצִילָט מִיטָא דְּאַגְעָלְפָוּטָע אַוְיגָן, אָז חַיְינָט, נַאֲכָ
בָא שָׁאָכְדָיס, צָו קְרִיאָס-הַאָמְוִירָע, אָיִן אַדְאַגְעָזָאָן דִי סִיקָעָר-נוֹרְדָע
פָוָן שְׁוֹלְבָן.

— דְּעַיְבָעָר — זַעַגְטָ עַד — הַאָט מַעַג אֶמְאָדָן אַוְיסְנָעָרָהָן אַגְעָרָהָן
נַעַם, אַפְּלָעָ פָאָר זַיְגְנִידִיקָעָ קִינְדָעָר!

דִי קִינְדָעָר שְׁוֹבָנָג, אָנוּ עַד פְּזִידָה וְזַיְפָעָר.

— אָזָא טָגָעָט וְזַיְגְמִיקִיפָעָה, וְזַיְטִישְׁגִעָטָהוּ; פָוָן חַיְינָט אַגְעָרָהָן אָגָן!

ז' פון קינדרער שטונגען פליין אורייס צו זיין זיין אוניגן אָנ
בְּרוּאַם, אִין דֵי אַערְיסָעָן דַּעֲמָלָעָכָ, זֶה טָנוֹג אַיבָּעָד דַּעַן שְׁטוֹב
אָנוּ זֶה רָוּפָן:

— מִיד וּעַלְכָּה פְּאַסְטָן! אַכְּפָן!

עַבְדָּל פָּאַרְשְׁטָעַלְטָ מִיט דֵי פְּלִיאָעָט דַּעַת קָאַמְּגָעָק, זֶה זָאָלָג נִישָׁת
זָעַם, זֶה דֵי מַסְעָד גִּטְּסָמִיט מַדְעָגָן.

— זֶה, גַּעֲנוֹגָן—בָּאַרְזִיקָּעָד זֶה זֶה קִינְדָּעָט.—גַּעֲנוֹגָן אִין אַ טָּקָעָס
צָאָר מִינְגָּעָט טָאָנוֹגָן... אַימְדָּעָשָׁעָט,—פִּיכְבָּעָשְׂוִירָעָ!

די קִינְדָּעָט זַעֲנוֹגָעָט חַזְקָעָק אִיךְ בָּעַן אַרְזִיךָן.

סָאוּרְעָסָן זַעַם הוֹגְּנָגָרָן!

אַיְמְדָעָלָעָז הַיְבָט אַגְּנוֹגָעָן, אַגְּנוֹגָעָן מַעְלָעָכָ, «אַגְּנוֹגָן הַיְבָט גַּאֲגָן»...

אַדְעָלָט לְזִיפְּסָעָט מַעְנָדָלָעָז דַּוְרָכָ אַלְעָגָלְדִּינָן...
— זַעֲנוֹגָעָט טָאָר מִעְן אַוְיכָ נִישָׁאָט.—מַבָּט עַד מִינְטָא אַפְּרִישְׁטִיקָעָר
שְׁטִיעָמָן.

ז' קִינְדָּעָט זַעַם שְׂאִיל אָנוּ שְׁלָאָפָּג אַגְּנוֹג, מִיד פָּוּן סָאוּרְעָסָן אָנוּ זַעַם
גַּגְּבָּעָן דָּאָכָ, דֵי עַלְעָדָרָעָ, וּוּקָט זֶכְּבָּעָן אָנוּ כְּדָעָן:

— סָאוּרְעָסָן, זַעַם זַעַם אִיךְ בָּאַרְזִיךָן?

— צָאָר וּזְיַעַן, כָּאַמְלָל, נָאָכָ וּזְעָט... נָאָכָ בְּרָד יָאָט, זָאָלָט מַר לְעָבָן
אָנוּ גַּעֲנוֹגָן זַעַם...

— דַּעַמְּלָט וּוּסְטָן מִיד קִינְדָּעָט אַפְּרִילְגָּן!

— חַי זַעַם?

— אָנוּ אַפְּרִילְגָּן-זַעֲקָעָלָעָ?

— בְּינְהָאָסְטָאָט!

— אָנוּ אַיְמְדָעָלָעָז?... אַיְמְדָעָלָעָז מִינְטָא אַיְמְדָעָנָעָם שְׁנִיתָ?

— בָּעָט גַּאֲסָט חַילְלָא... בָּעָט גַּאֲסָט, כְּנָאָלָל!

— דַּעַמְּלָט, וּתְעַזְּבָּא אַזְּבָּא וְלָא כְּנָסִישָׁת!

— צָאָר, צָאָר... אַלְעָגָלְדִּינָן...

שְׁעִילְלָא זָאָט עַד זַעֲנוֹגָעָז:

— דִּיבְּרָוְתָּא שְׁעִילְלָא זַעַם, זַעַם זַעַם אַזְּרָעָה, זֶה זַעַם...

דער מעשוגענער בעטלען

1

עד אין געלַטֶן אוֹת אָנוּ אֵב זאמְגָן אִינְגָּרָא אלְיָהָן אַתְּ דַעֲמָעָדָ—
דַעַש אָנוּ פְּלוֹאַלְיָנוּ זַיְכָ אַגְּוַעַשְׁטָלָם.

— רַיְבּוֹינְגַּעַשְׁלָוִילָעַט, וּזְעַר בֵּינְ אַיכָּ?

— וּזְעַר בֵּינְ אַיכָּ? .. מַעַ רַוְפְּטַמִּיכָּ: בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעַסְט.. נָנוּ, בֵּין אַיכָּ
דָעַג בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעַסְט בֵּין אַיכָּ דָעַג דָעַג נַגְמָעָן? — דַעַר שִׁילְד אַין נַאֲבָ
נִיטָּדִי קְלִימַט! דָקָם הוֹיָן, וּזְעַר דָקָם ווֹינְט, הַיִּסְט: «פְּאַדְ-קָאַרְטִיםְעַם»
אָנוּ אַיכָּ — בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעַסְט!

אִין צִיאַבְּנָאַתְּקָעַ קָעַגְמָעַמִּיכָּ: מַעַ וּוַיִּסְטַ, וּזְעַר בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעַסְט
אָנוּ; אַבְּעַר אִינְ אַמְּעַרְיקָעַ? וּזְעַג אִינְגָּרָא, לעַמְּאַשְׁלָל, גִּיט אַזְּיָּהָרָטָמָ
אַזְּגָּה אַרוֹיסָט אָנוּ אַמְּעַרְיקָעַ, אִינְ בְּלַטְמַדְדָּעָשׁ: «בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעַסְט»... נָנוּ,
וּזְעַלְטָ עַמְּאַזְעַוְכָּט, אָזְמָעַטְמָעַט, אָזְמָעַטְמָעַט מִיכָּ!

שִׁיבְּנָעַ חַבְּבָעַ! זַיְכָ אֵז עַפְעַט אַנְדָּעָרָשׁ, דַעַג גִּיט יַעֲדָעַ אַשְׁמִיכָל,
אַ שָׁאַקְלָ מִיטָּן קָאָפָּ, מַאֲכָטָ אַזְּיָּהָרָעָ... אַ בְּאַקְאַנְטָעָ זַאְכָ, בְּעַרְלָן
כָּאנְצִיעַסְט! אִינְגָּרָא טַזְאָכָט: דַעַר נַאֲטְלָעָן, דַעַר צְוַיְמָקָר: — דַעַר מַעַ-
שּׁוֹגְעָנָרָא, דַעַר דְּרִיטָעָר: — מַזְוִיָּסָ וּזְאָטָ, דַעַר פְּרַטְטָר וּוּטָ זַיְכָ דַעַרְמָאָ-
גָעַג, אָזְ אַיכָּ הַיִּסְט נַגְעָן פְּסַחְקָן בְּעַרְלָן. — טַוְיְבָעָלָעָ, עַמְּעַט, גִּיט אַקְרַעְכָּ
דְּרַבְּבָנָ, וּזְבַּלְטָ זַיְכְּיָטָם, אָזְ גִּיט בֵּין נַעֲמָעָקָ אַיְצָעָטָם. אַבְּעַר אִינְ אַמְּעַ-
דִּיקָעַ, וּזְמָעַ קָעַגְמָעַמִּיכָּ: זַיְכְּיָטָקָעַ, אָזְ וּזְמָעַ זַוִּיסְטָ נִיטָּ, אָזְ
עַמְּאַזְעַגְמָעַמִּיכָּ: אַטְדָּעַר אַטְדָּעַר וּזְעַלְטָ אַטְדָּעַר בְּעַרְלָן כָּאַקְרָעָן, דַעַר מַאֲמָעָסָ אַבְּרָוָ-

דער, זה פע זייןיט ניט, או איכט ביג, זאָס מע דזשען מיט; אַ מעשוּן-
גענשׂ, אַ גאנזלעַן, אַ יְסָעֵם אוֹן עַפְשָׁעֵד גָּדוֹר אַ אַקְרָעֵן אַוִּיכָּן (אַיכָּט
בִּין, זַאֲכָּט זַיְכָּ, גַּעֲרָעָט אַינְגַּעַטְרָאַדְרָן). ווֹאָס פָּאָר אַ דְּוִישָׁעָם ווֹאָלָט
דאָרט גַּעֲמָבָט: בערלַן כָּאֶזְעִיט ?!

עַפְשָׁע ווַיְיַצֵּר אַיכָּט דַּאֲכָּ, ווֹעֵר אַיכָּט בִּין ? אַיךָ אַלְיַיְן זַאֲגָּדָכָּ ?
מעשׂוֹעַנְעַט, אַ גַּאנְזַלְעַן... נָוּ דַּאֲכָּט בִּין אַיכָּ ?
— בִּין אַיכָּט דַּעַן נִיטָּמָעַ ? וּלְעַכְרָעַ מַעֲנָשָׂשָׂ שְׁטוּלָת וְיכָל אַנְיַעַט
קְלָרְדָּן, וְעַן עַד אַיְזָן ! אַ מעַנְטָשָׂ אַיְזָן אַ מעַנְטָשָׂ ? אַיכָּט בִּין אַ
אוֹן חִיטָּס: בערלַן כָּאֶזְעִיט... ווֹאָלָט אַיכָּט גַּעֲרָעָט אַחֲזָן אַ
עַפְשָׁעֵד גַּעֲהִיטָּן: פְּאַךְ-קָאַרְבָּעַם, — אַג אַרְעַטְשָׁאַט — ווֹאָלָט אַיכָּט גַּעֲהִיטָּן
אַ לְאַטְעָם אַט דַּי אַקְסָלָעָן אַונְג אַ נְוָעָר... ווֹאָלָט מִינְג טָמְטָע, נִיטָּדָי
מַמְאָעָ, גַּעֲרָעָט דַּעַר פָּאַרְזָהָדָעָר, דַּעַר "פָּאַרְנוֹאָסָע-גַּעֲנָעָר", נִיטָּדָע בְּאַטְ
לְעָגָן, ווֹאָלָט אַיכָּט גַּעֲהִיטָּן "בערלַן שְׁמַעַלְט", נִאָרָע מַעַן ווֹאָלָט שְׁוִין גַּעֲמָוֹתָן
גַּעֲרָעָט אַרוֹיְטָזָאָגָן: "בערלַן שְׁמַעַלְט", נִאָרָע מַעַן ווֹאָלָט שְׁוִין גַּעֲמָוֹתָן
די מַיְלָעָד — וְעַן בִּין נְאַמְּגָעָן וְאַל זַיְכָּנִית גַּלְאָטִיק אַרְאַפְּקָאַלְעָרְגָּד כָּוֹן
דַּעַר אַזְּנָג.

— קְבָּעָר, ווֹי אַיכָּט ווֹאָלָט גַּעֲהִיטָּן — אַ מעַנְטָשָׂ בִּין אַיכָּ ?
אַ מעַנְטָשָׂ ! נִאָר אַ בְּאַטְלָעָן דַּעַרְצָוּ... מַלְאָעָ אַ מעַנְטָשָׂ בְּלִיחָזָט אַ
יְאָסָעָם, נָוּ, ווֹיְנָט עַד אַיכָּ בְּעַסְעַדְרָעָשָׂ ? קְרָאָגָן בִּין אַיכָּ עַפְעָם צָוּ
טָקָן ? אַיְזָן שְׁלִיכָּעָס גַּיְבָּ, הַאֲלָצָן חָאָגָן, אַ מעַשְׂרָעָס ווּעְרָן אַונְג גַּיְבָּ
אַגְּנוּעָאָב אַ בְּעַגְעָד, נִיסְטָ קְרוּעָ-בְּלוּעָ, עַסְטָ בְּרוּטָ, נִיטָּזָיָן בֵּין דְּרִיבְּסִיק
יאָרָד יְעַשְׂיוּעָ-בְּאַכְרָעָ, עַס וְאַל מִיר פָּעָלָג צְוַיִּי טָעָג אַינְג דַּעַר ווֹאָכָּ, אַונְג
אַרְמוֹנְדִּיעָב זַיְכָּ אַלְאָ אַונְג קְלָעָנִי: ווֹעֵר אַיכָּט בִּין ? !
אַיכָּט ווֹאָלָט בְּאַטְשָׂ גַּעֲוָהָסָט, ווֹעֵר מִינְג קְאַפְּגָעָן אַיְזָן ; צִינְדָּ, אַסְטָעָר
אוֹיבָאַיכָּ ווַיְיַצֵּר — אַ שְׁטִיקָן בְּעַנְדִּים, אַ שְׁטִיקָן כְּאַיִם, אַ שְׁטִיקָן יוֹינָעָ, דְּרִיבָּ
סְּעַרְטָל פָּוּן מִסְטָן ! אַ מַּאֲרָאָכָּעָ, טְוִיבָּלָעָ קָעָג נִיְעָג, אַנְיָט, ווֹאָלָט אַיכָּ
גַּעֲרָעָט אַדְאָמָּ-גַּאֲקָעָט.

— אַיְזָן דַּעַן דַּאֲכָּט אַלְיַיְן נִיטָּקִין שְׁגָאָעָן ? אַונְג מִינְג בְּאַטְלָאָנָעָם,
אוֹ מִינְג בְּאַטְלָאָנָעָם ! גַּרְדְּנִישָׂט... שְׁמַעַרְלָ, כָּאַיִם, יוֹינָעָ... עַס תָּגָּט אַ

שיר, וויטל בעטמעדראשניעקס איכ האב איבערגעלעבט ! .. אײַינער אין
שוויג א סוככער, אײַינער — א טרענער, אײַינער — א שענקר; א דינגע, אײַינער אייז
שוויג אן אלמען אפֿילע, שטערל האט שוינ דאס דרייטע וויביב ; נאָר
אלע האבן קינדער, געשעפֿטן, אסאָקִים ; גוט, שלעכט, נאָר פֿאָרְגוּמְעָנוּ
מענטשן, עסן ניט קיינ טאג, זייןען ניט קיינ באַטְלָאנְטָם... מענטשן !
איך וויל אויכ זיין א מענטשן !

— וואָס הײַסט א מענטשן ?

— ווי איכ בין א ייד, איך בין קיינ מענטשן ניט !

— ווי איכ בין א ייד, איך בין א ייד ! עמעט, איך בין א ייד,
נאָר גאנצ ציאָכְנָאָקוּק ווינגען אויכ יידן אונז זייןען ניט איכ ! אלעמי,
איך בין א מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין (זאָטש א קלאג צו מײַנְג מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין, א
וּוּיטְעָק צָר אִים) . נו... אלע מענטשן, וואָס זייןען ניט קיינ בעקיי-
וואָס, זייןען מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין. אַקלָּאל, זייןען אלע בערל באָנְצִיעַס !

— נײַג, בּוּדְעָר בערל ! נאָר דִּיבְּ ניט ! דו בִּיטְסָ אַמאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין,
דו בִּיטְסָ אַיד, עמעט ; נאָר ניט דו בִּיטְסָ דָעַר מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין, ניט
דו בִּיטְסָ דָעַר יִיד ! .. דו בִּיטְסָ עַפְּעַט אַנדְדָעַר ; דָאס אלצ איז נאָר א
צָוְלָאָג, צָוְגָעַבְּעָנָע זָאָכָן ; אַבְּעָר ניטדו אלְיַיְן... .

— איך דָעַד מֵיר אַיִּג, אָז איך בין א באַטְלָעָן, א מעשׂוֹעַנְעָר, א
יאָסָעַם, אָן אָוּמְגַּלְּיקְלָעַכְרָר מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין... נאָר באַטְלָאנְטָם, מעשׂוֹנָאִים,
יעֲסִימִים זייןען דָא א סָאָכָ, עַפְּשָׂעַר אַזְוִינָעַ מאָנְסְפָּאָרְשִׁוֹין וַיַּיְ אַיך
בִּין — זַוְּיַיְנִיקָעַר ; נאָר דָא אַיִּז, אַדְיַיְגָע, עַפְּשָׂעַר אַינְן אָנְדָעַר שְׂטָאָט,
עַפְּשָׂעַר אַינְ אַמְּרִיקָע, נו, זייןען אלע אַיִּינָס ? כָּאַסְוּעַשְׂאָלָעַט, יַעֲדָרָעַר
פָּאָר זַיְיכ ! ..

— נו, ווועַר זַשְׁעַ בִּין אַיכ, צו אלדי שׂוֹאָרְצָע יָאָר !

— עַט האָט גַּעֲמוֹת אַינְ מֵיר אַרְבִּין אַדְיַבָּעַק, עַט מוֹז עַמְּצָע זַיְצָן
אָונְ קְלָעָרְג אַיבְּעָר מֵיר, אָונְ מֵיר דָאָכָט זַיְיכ : איך אלְיַיְן קְלָעָר ! אַ וּוּ-
חָאָרְבִּיעַ, ווועַנ אַיך האָב קְוִיְעַ (אַ גָּאנְצָע וּוּאָכָ, אַוְיסָעַר מַאְנְטִיק אָוָב
דִּינְסְטִיק), האָט יַעֲנָעָר אָפָּ מֵיר קיינ שְׁלִיטָע נִיט ; קְלָעָר אַיך זַוְּיַיְנִיקָעַר !
אָונְ בעַמְּעַט, די כְּקִידָע אַיִּז, אָז קיינ שְׁוֹם מענטשן אַינְ דָעַר ווּעָלֶט קָאָב
נִיט אַיבְּעָרְקְלָעָר זַיְיכ אלְיַיְן ! — ווי הַיְּיכָט ; איך וויל מִיכְמָאָסָג זַיְיכ ?

איך וויל מיכ אroiיסטרינגן פונט מיר אדויט, אוועקשטעלונג זיך אדעד אים
אין א זיימט, „ער“ זאל קוקן אם מיר! איך-ער זאל קוקן אם ער-איך!..
כא, כא, כא! ווי הייטט! זאל איב מיר נאך באָריעבעגען!.. עפער

ווערט מיר וואדען אין קאָפֿ!..
(עד לויפט צו צום קייר, גיטט זיך אָפֿ מיט קאלט וואָטער; שלעפעט
אroiיס פונ אונטערן אויזונג א שמאטע אונ בינדט זיך שטיפט אָרוּם דעם
שטערן).

— ציננד ווערט על גייב. נאָכאמאל!.. איך וויל וויסן, ווער איך
אליגן בין... ..

— וו זאל איך קוקן, אָראָפֿ צי אָרוּם? רעכטס — צי לינקט?.. איך
בין דאָכ אַין מיר. וועג איך, לעמֶאָשֶל, קרייכ אָרוּפֿ אָפֿן אָרְנְקוּידָעַשׁ,
בין איך אַינְגָאנְצָן אויבן; איך וועל אָרְנְטָן גָּדְרְנִיט אַיבָּעָדָלָאָגָן. לאָמייכ
לייפֿן אַין קעלעָר אָרְבִּין, וועל איך זיין אַינְגָאנְצָן אַונְטָן... נו, אווי זוי
היכיע דָּאָמי?!

— וואָס דעַג זיַּצֵּט אַין מיר אונ קלערט פָּאָר מיר?

— אונ עפער זיַּצֵּט דאָכ פָּאָרְט... חא?..

— איך וויס דאָכ, אוֹ ווען עס זיַּנְעָג געלעגן באָ דער שאָמעסטע
אומְנוּזְגְּיִילְטָעַ קִיכְלָעַ אַון איך האָב שוֹין דָרְבִּי טָעַג קִינְגְּמִיכְלָן זִיט גַּעַן
הָאָט אַין מוֹילַ, הָאָב איך גַּעֲזָג שְׂטָאָרָק כִּיְשָׁעַק גַּעַחַת אָרְאָפְּצָוּשָׁנִיטָן
אַ קִיכְלָ... נאָדר איך האָב גַּעֲזָגָט: נִינְנִי! מַע טָאָר נִיט! נִיט מִיטִּי...
דָּעָרְנָאָכָה האָב איך גַּעֲפָנוּג טְרוֹגָט טְרָדְצִים... דִּי שאָמעסטע האָט גַּעַן
נוֹג אַרְדִּינְט אַן מיר, זַי מַעַג מִיר גַּעֲבָן אַ צְוָלָאָג, „אייך זאל זי בעטן,
וּאָלָט זַי מִיר אלִיגַן גַּעֲזָבָן“, איך וועל אִיד מִיט גַּאטָס הִילָּט אָמָּאלָ
בָּאָצָּאָלִינוּ... נאָדר איך האָב אלְצָג גַּעֲזָגָט: נִינְנִי, מַע טָאָר נִיט... אַון
עַס אַין גַּעֲבָלִיבָן — נִיט! פָּרְזִיעָר אַיְינְסָעַס גַּעֲנָגָעַן אַיְינְסָעַס נִאָכָן אַנדְרָעָנָן:
מִיר האָט זַי גַּעֲדָאָכָט, אוֹ איך אלִיגַן פְּרָעָג אַונְ אַיך אלִיגַן עַנְטָפָעָר,
נאָדר דָּעָרְנָאָכָה, שְׁפָעָטָעָר אַ בִּיסְלָ, כָּאָטָש טָאָכ-קָעְדִּי-דִּיבָּעָר, נאָדר דָּעָרְנָאָכָה
איוֹ עַפְּרָעָם אַנדְרָעָש גַּעֲוָאָרָב, עַס אַין גַּעֲוָאָרָב צְוָאָמָעָן: יָא אַון נִינְנִי,
נִינְנִי אַונְ יָא אַון זְוִינְעָר נִינְנִי! עַס אַיְן גַּעֲוָאָרָן אַ מאָכְלוּיקָעָס, אַונְ

נישט איז געווילאָרְגַן, ניט וויל אַיכַ האָב ניט געווילאָלַט, אַדער דעם
כישעך פארילאָרְגַן; ניגן, נאָר די האָנט האָט זיך ניט געקענט רירֶג; זי
האָט ניט געוווֹסַט ווועמַען צו פֿאַלְגַּן... אַ וועהָאַרְבִּיעַ, אַיכַ בֵּין דַּעֲנוֹאָכַ
שְׁמַאָרָק מִיד גַּעֲזֹעַגַּן, טַאַקָּעַ וְוי זַאָכַ אַ גְּרוּוֹסֶעֶר מַאֲכְלָוִיקָעַ, וְוי זַאָכַ אַ
היַסְבֵּן ווַיְקוּעַכְּ מִיט יִינְגַּע לְאַקְשַׁ, וְוָאַסְוַּר אַלְצַ אַיְנְרִידְגַּן, אַז דער
גַּעַגַּעַן, זִיכְרוּנְעַלְיוֹדְרָאָכַ, וַיַּצְאַ אַיכַ גַּאנְיִידַן מִיט אַ פַּאַרְאַצְטָעַר בָּאָרְדַּ,
וַיַּכְלֵל עַר האָט ניט גַּעַחַלְתָּג פֿוֹן כְּסִידְעַס!

— אֹאַ פַּעַרְדַּ!.. נאָר מִיד בֵּין אַיכַ גַּעַזְעַונַּן; אַיכַ דַּעֲרָמָן מִיכַ
גַּאנְזַ זִיכְעַר, זִיכְעַר! דַּאָס אַיְגַּעַנַּע אַיז גַּעַזְעַונַּן פּוֹרִים, וּוּן אַיכַ האָב
גַּעַטְרָאָגַן פֿוֹן פֻּעַרְעַץ פּֿבִּינְהָאַלְצַ, פֿוֹן גּוֹיִיד, דַּעַט דָּאָוּ, שְׁאַלְאַכְמָאָנָעַס.
אַיכַ האָב גַּעַהָאָט אַ פּוֹלְ מַוְיל מִיט וּוּאַסְעַר, די צַוְּגַן אַיז מִיד אַרְומְגַעַ-
לְאַפְּנַן אַינְגַּן מַוְיל וְוי מַעְשָׂגוּעַ, וְוי אַיכַ לְוִוְתַּ אַפְּנִיד אַרוּמַן אַינְגַּן
דַּרְשַׁע. די הַעֲנָטַה האָבָן מִיד גַּעַצְיַעַטְרַטְמַן! אַ שְׁטִיקַ טַאַרְטַם, מַאֲקָרָאַגְּעַן,
עֲפַעַט נַאֲכַ עַטְלָעַבְעַ בְּנִינְמַן... אַיכַ, נַאֲשָׁעַר, האָב גַּעַוְאָלַט, אַיכַ, עַרְלָעַבְעַר
מַאנַּן, האָב ניט גַּעַוְאָלַט!...

— מע זָאָגָט: «יעַצְעַטְמָאָוּ», זָאָל זִינְגַּן אַזְוֵי! אַבְעַר סִינוּיסִי בֵּין
אַיכַ דַּאָס נאָר אַ דִּירַע, וּוּסְ וּוּינְגַּען צוֹוִיַּה שְׁבִינְיַה, אַיְנְעַר הַיִּסְטַּט:
יעַצְעַטְמָאָוּ, דַּעַר צְוּוִיְמָעַר — יעַצְעַלְהָאַלְעַטְמַן. ניט אַזְוֵי? ווּמִיטְעַר די מִיסְעַט
מִיט די נַעַמְעַן... אַבְעַר וּוּעַר זַיְנְעַן זַיְיַ? וּוּעַר בֵּין אַיכַ?!

— אַיכַ בֵּין אַ דִּירַע, אַיכַ בֵּין אַיְ דַּעַר גּוֹטְעַר שָׁאָכָן, אַיְ דַּעַר
שְׁלָעַכְטָעַר שָׁאָכָן. אלָא אַיכַ, אָוֹן דַּעַרְצָוּ וּולְ אַיכַ וּוּטְגַּן, וּוּעַר אַיכַ בֵּין?!

כָּא, כָּא, כָּא! — שא! נַעֲמַן עַרְשַׁט, דַּעַר אַוְילַעַם הַאָט גּוֹלְאָכָט, וְוָאַס
אַיכַ בֵּין גַּעַבְלִיבָן שְׁטִינַן אַט אַיְגַּן אַרְטַעַפְשָׁעַר אַ שָּׁאָ! אַיכַ וּוּיְסַ,
וְוָאַס אַיכַ בֵּין גַּעַשְׁטָאָנָגָן! אַיכַ האָב ניט גַּעַקְעַנְטַם גִּינַן: מַעַ האָט גַּעַ-
הַאָקָט האָלָצַ אַפְּנַן שְׁוֹלְהָוִיט, האָב אַיכַ גַּעַוְאָלַט גִּינַן פְּרוֹוֹן, צַי אַיכַ קָעַן
אַ שְׁטִימַת האָלָצַ אַעהָאָגַן, צַי קָעַן אַיכַ אַרְבָּעָעָן... אַיכַ האָב שְׁוַיַּן אַגְּנָעַ-
חוֹיְבָן גִּינַן; שְׁטִימַעַג צוֹוִי בְּעַנְקַ: אַיְן דַּעַר זַיְיט אַ בָּאנְקַ, אַיְן יַעֲנַעַר
זַיְיט אַ בָּאנְקַ. דָּאַ דַּעְרַאְיִילַט מַעַן, אַז מַעַ היִיצְטַ אַיְן בָּאָלַ, הַיִּבְטַ מִיר
אַן בְּיִסְטַּן דַּאָס גַּאנְגַּע לְיִבְעַ אָוֹן אַיכַ וּוּלְ צַוְּגַן צַוְּמַקְעַטְלַ, אַרְוִיסַ-
שְׁלָעַפְנַן דַּאָס בְּעַזְמַל אָוֹן גִּינַן אַיְן בָּאָדַרְיִינְגַן... קַעַגְנִיבָעַר האָט זַאָרַעַכְ

וְאֵלָמָעַד דֻּרְצִיְּלֶת יַעֲנָךְ קַעַלְלָגָן, אָז אִינְ "בָּאַלְ-אֲקִידָעָה" אָז דָא אַפְּ
דַעַר חַיְינְטִיקָעַד סַעַדְדָעַ אַ פִּילְעַ-פְּלַאַיְמְדִיקָעַד דְרוֹשָׁה! וּוַיַּלְ אַיכְ וּוַיַּסְגַּ
וְאָסְ זַאֲרָגָכְ מַעַלְאָמָעַד אַיְזְ גַּעַטְעָלָגָן, אַזְוַיְפָגְ כָּרְ דַעַר מַיְזְדָעַכְ-וְאַנְטָ אָרָן
זַגְאַפְּכָאַפְּגָן דָאָט סַיְיְפָעַר... נָזְ, בֵּין אַיכְ טַאַקָּעְ גַּעַטְמָאַגָּנוּ! דִי פִסְטִים הַאַבָּגָן
בְּצָטְ וְעַוּוּסָטְ וְעַמְעַן צָו פָגְלָגָן: צָי דַעַמְ בְּעַרְלָלְ כַּאֲנְגִיעָסְ, וְאָסְ וּוַיַּלְ
בֵּין הַאַלְאַגְּ תַּחַקְנוּ, צָי דַעַמְ בְּעַרְלָלְ כַּאֲנְגִיעָסְ, וְאָסְ וּלְגַיְינְ אַיכְ בָּאָדְ
גַּדְיָינְ, וּוַיַּלְ עַס בִּיטָסְ אַיְטְ, צָי דַעַמְ בְּעַרְלָלְ כַּאֲנְגִיעָסְ, וְאָסְ וּוַיַּסְגַּ
וְאָסְ זַאֲרָגָכְ מַעַלְאָמָעַד אַיְזְ גַּעַטְעָלָגָן!! אַיכְ בֵּין טַאַקָּעְ לְאַנְגָּגָעָגָעָ
שַׂמְאָגָעָן, בֵּין אַיכְ הַאַבָּגָן מִיכְ דַעַרְמָאַגָּטָן, אָז אַיכְ הַאַבָּגָן נָאָבָקְ קִיְינְ מִינְכָעָ
נִשְׁתְּ גַעַדְאוֹנוֹתָ!

— נָזְ, אַלְקִינְ? וּוַיַּנְעַגְ אַיכְ מִיד שָׁוֹן פִיד פָאַרְשָׁוֹןָ! אַ הַאַלְאַ-
הַעֲקָעָדָ, אַ בָּאַלְ-אֲקִידָעָנִיקָ, אַ בְּעַדְעַד אָוָן דַעַר לְעַצְמָעָד — אַ מִינְכָעָ-
דָאַוְונָעָדָ, וּוְעַלְכָעָד הַאַטְאָלָעָ אַרְוֹנָעָדְגָעָיָקָגָטָ אַוְנְטָעָדָ אַוְיָוָןָ, זַי זַאֲלָנָ
קִיְינְ פִּיפָס נַטְמָגָעָבָנוּ, נָאָר עַד הַאַטְאָלָעָ צָו שָׁאָפָןָ, אָוָן דִי פִסְטִים מַוְגָןָ אַיְמָ-
הַקָּלָגָןָ. אַ וּוְעַחְדָרִיָעָ, בֵּין אַיכְ טַאַקָּעְ צַוְגָּנוֹגָגָעָן צָו דַעַר וְזָאָטָן אָוָןָ
הַאַבָּגָן גַעַדְאוֹנוֹתָ!

אַ שְׁמַיְקָל עַמְעַט שְׁטַעַקָט דְעַרְיָנָעָן... וְאָרְעָם זַי זַיְנָעָן נִשְׁתְּ פָאַרְ-
לְאָרָגָן גַעַוְאָרָגָן; זַי הַאַבָּגָן זַיְבָן נָאָרָגָן בְּאַנְטָאָטָן אַוְנְטָעָדָן אַיְוָוָןָ, זַי הַאַבָּגָן
בְּוָן דְאַרְטָן אַרְוִיְגָעָקָדָקָטָן. זַי הַאַבָּגָן גַעַוְהָנָקָעָן צָו מִידָ, אָוָן הַאַבָּגָן מִיכְ
מַעוּוֹדָטָל גַעַוְעָזָן! אַיְמָיָטָן שְׁמוֹינָעָטָעָה הַאַבָּגָן אַיכְ אַלְאָגָן אַיְנָ זַיְנָעָן גַעָ-
הַאַטְ: הַאַלְאַגְּ תַּחַקְנוּ, שְׁמַיְסָנָן זַיְבָן דַעַר הַעַכְסָטָעָר בְּאַנְקָן אַיכְ בָּאָרָדָ, אָוָןָ
דַעַט בָּאַלְ-אֲקִידָעָס דַרְאָשָׁס אַיְכְ!

— נָזְ, אַקְלָלָ? וְאָסְ הַעַלְמָטָן דַעַר יַעַצְעַרְמָטָן מִתְנָן יַעַצְעַרְחָאָרָעָן,
אוֹ אַיכְ בֵּין אַמְקָל דְבָרָן, אָוָן אַמְקָל פִירָ!

— אַט צִינְדָעַ פִילְ אַיכְ, אָז "אַיכְ" אַלְיָיָבְ בֵּין עַפְעַט אַ גַּאֲרָנִיטָ! אַיכְ
אַלְיָיָנָן וְאַלְיָטָן נָאָרָגָן גַעַלְעָבָטָן. אַיכְ אַלְיָיָנָן, וּוּעַנְ אַיכְ לְעַב אַפְילָעָ, וְאַלְיָטָן
אַיכְ מִיכְ אַינְדָעַרְפָּזִי אַפְילָעָ פָוָן דַעַר בְּאַנְקָן נִשְׁתְּ אַוְפָגָעָחוֹיָבָןָ. אַיכְ וְאַלְיָטָן
גַעַלְעָבָן וּוּי אַגְוַיְלָעָטָן אַד סָאָטָ קָאָלָה אַזְוִיְרָעָעָסָ... אַיכְ בֵּין טַאַקָּעְ אַ גַּוְיִ-
יַעַםָ, אַיכְ הַאַבָּגָן גָאָר קִיְינְ גַעַשְׁאָמָעָ נִשְׁתְּ; וְאָסְ דָעָן? אַלְשָׁ אַרְוֹם לְעַבָּטָן,
אַלְשָׁ אַרְוֹם הַאַטְאָלָעָ גַעַשְׁאָמָעָסָ, דִי גַעַשְׁאָמָעָסָ וַיְיַעַרְעָ לְאָגָן אַרְוֹיסָ פָוָן זַיְבָן

אוינע לאנגע, דיגע, שפיזילע פעדעלעלע, אוינע שטראָן, אונ זי
אָפַן זיך אונ שעפֿען זיך אַין מיר, קרייכן אַין מיר אַדִּין, וידן מיב,
שטעלן מיך אָפַן דִּיס, הייסן מיר גײַן, טאג, לוייפֿן... אָבער אַיך אלְין
בֵּין גַּאֲרַנִּיט!

ווערדען פֶּאָרט קלערט? הא? ווערד זאט את מיר אונ קלערט?..

ווײַנטער אַ פרעמאָדר? נִיט אַיך?

— נו, זאָל זיין אַ פרעמאָדר! ווערד אַין ער? ווי קומט ער צו
מִיר? צי בִּינְאַיך אַ שטיגַן אָונַ ער — אַ פִּיגַעַלְעַ? .. דָּאַזְוִיד האַמְּלָעַעַכְּ,
אלְעוֹוֹאַשְׁׂאַעַמְּ, זָאַגְּטַי: זָאַגְּטַי, הַיִּסְטַּעַע עַס מִינְגַּטְּבַּעַלְעַע! — ווֹיל דָּאַט
טַיְבָּעַלְעַה הַאַלְאַז הַאַקְּן, אַין באָז אַדִּין גַּיַּן, אַדְּפָגָנוֹוּעַעַע פָּוָן שאַ-
לאַכְּמָאנָעַט, אַוְעַקְשַׁנְּפַן אַ קִּיבְּלַה באָז דָּעַר שָׁאַמְּעַטְּעַע, אָונַג טָאַכְ-קָעְדִּי-
דִּיבְּעַד זָעַן דָּעַם באָלְ-אַקְּיִידַעַס דְּדָאַשְׁׂעַ? .. פּוֹ, טִיבְּעַלְעַע, נִיט שִׁינְיַן! בִּיס-
טוּעַ, מעוֹסְטוּ זיך שְׁעַמְּעַן!

— כא! כא! בערל כאנציגעס אַין אַ טִּיבְּעַלְעַע, אַ פִּיגַעַלְעַע;
בערל כאנציגעס הַאַט אַ קלִּיגַע פִּיסְקָעַלְעַע מִיטַּלְיִיגַעַלְעַע, בערל כאנציגעס
וועט אַמְּאָל אַדוֹיְטְּפִּילְיַעַג פָּוָן דָּעַר שְׁטִיגַג... ..

— נו, בערל כאנציגעס, דעם וועטש אַוְיל קלערן, ווערד דו בִּיסְטַּה?

אוּסְטַּה זָיַן אַ יָּאַסְטַּעַם, אוּסְטַּה זָיַן אַ בָּאַטְּלַעַן, אוּסְטַּה זָיַן מַעַשְׂגַּע?
אוֹוואָדַע! ווערד דען? די שטיגַן אַין מעַשְׂגַּע! די שטיגַן אַין אַ

יאָסְטַּעַם?

— רִיבְּוִינְעַשְׁלִילְיַעַט! ווערד בֵּין אַיך פֶּאָרט?

2

עם קומט אַין מעסמעדרעַש אַדִּין וואָלֶף סַוְיכָעַר.
בערל כאנציגעס דערזעט אַים אָונַ אַנְטְּלוֹיפַּט אַיג אַ זִּיטַּט. וואָלֶף
סַוְיכָעַר וואָשַׁט די הענט, ווַיְשַׁט אָפַן דָּעַל פָּאַלְעַע, נַעֲמַת אַרוֹיסַט פָּוָן
דָּעַר שָׁאַנְקַע אַ סִּימְפּוּרַע אָונַ וְעַצְטַע זיך אַדִּינְקָוָן. בערל כאנציגעס לאָזַט
פָּוָן אַים קִיְּגַן אוּגַן נִיט אַרְאָפַ... ..

— ווערד אַין ער? — פָּרָעַגְטַּע ער זיך אָונַ גַּעַטְפּוּרַעַט זיך באָלְדַּ:

— וואָלטַן סְוִיכָעֶר! — עַד גֵּיט זִיכְרַעַבְּיַי אֲשֶׁר
בָּאָק אַרְבִּינְ...

— בָּעהַיְמָעַ! כָּאָמָרְיךָ! וואָלטַן סְוִיכָעֶר אַיְזַן אָזְוִי וּוֹי בָּעֶרֶל כָּאנְצִיעַס!
אוֹי הַיִּסְטַּעַת עַר; נָאָר וּוֹעֵר אַיְזַן עַר?... צִי אַיְזַן עַר אַיְינְעַר, צְוַויִּי, צְוַויִּי,
דָּרְבִּי? וּוֹיפֵל פִּיגְגָּלָעַכְּ פִּישְׂטְשָׁעַג אַיְזַן זִינְשְׁטִינְג, פָּאַרְשְׁטִיְיסְטוֹ, וואָלטַן
טעַק?!

עַר הַאָט זִיכְרַעַבְּיַי נָאָכ שְׂטִיבְפָּעַר צְוַגְעַזְיוֹנְג דָּעַם קָאָפְּ.

— לְאָשִׁיכְ קְלָעָרְגְ...

— אַצְיַינְד אַיְזַן עַר אַיְינְעַר. אַיְינְד וואָלטַן סְוִיכָעֶר... עַר זִיכְרַעַבְּיַי...
לְעֶרֶנטַן פָּאַרְשְׁטִיפַּט, עַר זַעַט מִיכְ נִיט. עַר לְעֶרֶנטַן, אָוֹזָאָע, נְעַדְאָרִים,
זִינְגְּ פִּידְעַק, מַעַר קָעָנְג עַר נִיט... אַצְיַינְד אַיְזַן קְוִינְגַּעַכְּ, קְוִינְגַּאָט, קוֹויִי,
נִעְסְ... אַצְיַינְד אַיְזַן עַר אָ “לְאָשָׁן שְׁעַבָּאָדוּ בָּאָכָּאָטִים”, אַצְיַינְד וּוֹיסְ אַיְזַן,
וואָט עַר אַיְזַן, אָ פִּירְעַק נְעַדְאָרִים... דָּעֶרֶנְאָכְ? דָּעֶרֶנְאָכְ וּוֹעַט וואָלטַן
סְוִיכָעֶר אַרְאָגְגִין אַיְזַן גָּאָס אַרְבִּינְ, וּוֹעַנְג טְוֹזְוֹעַט אָפְּ פָּאַלְשָׁעַר וּזְגַּג,
אָפְּנָאָרְגַּן גָּאנְצְ קְרוּינְ-פּוֹוְילְג אָוֹן אַהֲיִיט גִּינְג גָּעָבְג דָּעַם וּוֹיְבַּ, דָּעַר אָפְּרָעַ-
מַעַר, זְעַרְשָׁלָאָגְעָנְעַר טְוִיבְעַ, צְוַעַלְעַט פָּעַטְשַׁ מִיטַּ פִּיר דָּזָאָק! וּזְעַטְשַׁ דָּאָט
לְעַמְּלָעַ, בְּעַוְילְ כָּאנְצִיעַס! זְעַטְשַׁ דָּאָט שְׁעַפְעַלְעַ, זְעַטְשַׁ, וּוֹי עַס קְנִימִיטַשְׁ
אַיְינְד דָּעַם שְׁטָמְעַן, זְעַטְשַׁ דִּי פְּרוּמְעַ אַיְגְּעַלְעַכְּ, זְעַטְשַׁ, זְעַטְשַׁ אָוֹן דָּו
שְׁוִיטְעַ, דָּו בְּעַוְילְ כָּאנְצִיעַס, דָּו כָּאָמְרַיְר, וּוֹילְסְטַמְדַּר אַיְנְרִידְגַּן, אוֹ דָּאָט
אַיְזַן דָּעַר אַיְגְּעַנְעַר גָּאנְעַוְוָן פָּוָן גָּאָס, דָּעַר אַיְגְּעַנְעַר רְוִיצְיְעַכְּפָוָן דָּעַר
חַיִּים? נִינְג, בָּעֶרֶל כָּאנְצִיעַס! מִיר וּוֹעַסְטוֹ דָּאָט נִיט אַיְנְרִידְגַּן! נִינְג,
נִינְג! — נִיט אָזְוִי קְרַקְטַּ אָ גָאנְעַוְוָן, נִיט אָזְוִי זַעַט אָוִיסְ אָ רְוִיצְיְעַכְּ!..
שְׁוִיטְעַ! ..

— אַיְכְ זָאָגְ דִּיר, בָּעֶרֶל כָּאנְצִיעַס, אוֹ עַט וּבְזָעַג דָּאָ דָרְבִּי וואָלטַן
סְוִיכָעֶרְסַ... אַיְינְעַר אַיְזַן אָ לְעַמְּלָעַ, אָ פְּרוּמְעַ לְעַמְּלָעַ, וואָט זִיכְרַעַבְּיַי אָוֹן
לְעֶרֶנטַן נְעַדְאָרִים אָוֹן וּוֹעַט אָמַר יְעַנְעַר וּוֹעַלְטַ אָוִיכְ פִּירְעַשְׁ... דָּעַר צְוַיְיִתְעַר — אַיְזַן אָ גָאנְעַוְוָן
מִיטְעַן דִּיבְרָוְנְעַשְׁלְלוּיְלְעַמְסַ פִּירְעַשְׁ... דָּעַר צְוַיְיִתְעַר — אַיְזַן אָ וּרְ-
אָוֹן וּוֹעַט דָּאָרְטַן אָוִיכְ כָּאָפְנְ פָּוָן דִּי טְעַלְעַר; דָּעַר דָּרְטִיטַר — אַיְזַן אָ וּרְ-
צְיִיכְ, וואָט הָאָרְגָּעַט דָּאָט וּוֹיְבַּ מַאְקָעַט דָּעַטְשַׁ...

— אָ רְאַכְמָאָנוּטַס אָפְ אַיְרַ! .. עַס שְׁנִינְדִּטְ מִיכְ בָּאָמְ הָאָרָצְ, אָפְט

כַּאֲלָלָם זֶה זִיכְרָה... זֶה בָּעֵט מִצְבָּחָמָל, בָּגָנָכָת אֹגֶן שָׁלָמָם, אֲבָכְזָלָם
אַרְדָּלְפָנָג... לְאָס חִיסְטָה: זֶה בָּעֵט נִיטָמִינָן מוֹיִיל, זֶה רַעֲדָת נִיטָט, כָּאַס-
וּוּשָׂאָלָם, אֲיִדִישָׁע טָאָכְטָעָר רַעֲדָת נִיטָמִיט אֲמָאנְסְפָּאָרְשָׁוִינָג... נַאֲרָ
זֶה קָוָקָט אֲפָמִיר מִיטָאָזָה... מִיטָעָפָעָס אָזָה... מִינָקָוק...
— רַיְבּוּינְגַעַשְׁעַלְיוֹלָם! קָוָקָט מַעַג זֶה דָאָכָה! זֶה מַעַג קָוָקָט אֲפָמִיר
מָאנְסְפָּאָרְשָׁוִינָג...

— כָּא, כָּא, כָּא! אֲבָכְ אֲמָאנְסְפָּאָרְשָׁוִינָג... וּוּאָלָם סְוִיכָעָר אַיְזָא
מָאנְסְפָּאָרְשָׁוִינָג, פְּרִילָג זָלָל עַר, וּוּאָלָם סְוִיכָעָר! אֲבָכְ בֵּין אִימָא
אָפָן לְעָבָן, אֲבָכְ הָאָבָב בֵּין אִימָא פָּאָנוֹ; נַאֲרָא סְוִינָעָ בֵּין אִיכְ אִימָא
סִינָאָס כִּינָאָט טָאָקָעָ, נַאֲרָא סְוִינָעָ... אֲבָכְ וּוּאָלָט אִימָא גַּעַשְׁטָאָכָבָן! יָאָה!
נַאֲרָא נִיטָדָעָמָז וּוּאָלָט סְוִיכָעָר, וּוּאָס זִיצָט אָונָן לְעָרָנָט, אָפְלִיעָ דָעָמָגָא-
נַעַוָנָה נִיטָט, נַאֲרָא דָעָמָז וּוּיְצִימָעָכָב! אִימָא וּוּאָלָט אֲבָכְ גַּעַשְׁטָאָכָבָן... אֲבָכְ אָלִינָה
קָעָן נִיטָט, אֲבָכְ אָלִינָה הָאָבָב נִיטָט צָוָשָׁפָן, אֲבָכְ בֵּין נַאֲרָא אָשְׁטִיגָל...
אֲבָכְ הָאָבָב אָפְלִיעָ אַקְנִיפִיק, אַשְׁאָרָפָן קַנְנִיפִיק, נַאֲרָא אַשְׁאָרָפָן, מַעַג קָעָן
מִיטָאִים נַעַגְלָן שְׁנִינִיאָן, אַקָּאָט גַּאָלָגָן...

— אֲבָכְ מִאָבָב מִיר אָפְלִיעָ קִינְיָן לְאָמְטָעָרָנָה נִיטָט, וּוּיְטִילָעָס אַיְזָה מִיר אָ
שָׁאָד דָעָר קַנְנִיפִיק, עַר זָלָל בֵּית שְׁטוּמָפִיק וּוּוּרָגָן...

דָאָכְ אֲבָכְ אָלִינָה קָעָן נִיטָט... מַעַדְרָוָט, עַס זָלָל מִיר עַמְעָץ הַיִּסְנָן;
עַפְעָט אֲבָסְקָאָל, עַפְעָט אַיְינָעָר, אָפְלִיעָ וּוּרָעָכָעָ מַעַלְעָמָעָד! זָלָל עַר
אָלִינָה מִיר הַיִּסְנָן! וּוּדָרָ שְׁמוּעָט, וּוּגָעָ זֶה זָגָטָמִיר, אַזְוִי שְׁטִילָ, בָּאָ-
נָאָכָט אַיְינָה כַּאֲלָלָם; נַאֲרָה זֶה וּוּעָטָנָה זָגָגָן, אַיִדִישָׁע טָאָכְטָעָר וּוּעָטָנָה
זָגָגָן. כַּאֲסְוּעָשָׂאָלָם! אֲבָכְ וּוּאָלָט זֶה פִּינְטָעָטָהָט, זֶה זָלָל מִיטָרְדִּינָן.
— אַזְוִי אַיְזָה בָּעֵסְטָר, קָוָקָט זָלָל זֶה, אָונָן שְׁטָעַנְדִּיק, אָונָן אָגָּנְדָע
נָאָכָט; בָּאָטָאָן קָעָן נָאָכָט עַמְעָץ דָעָרְזָעָן, כַּאֲסְוּעָשָׂאָלָם! עַס אַיְזָה גַּעַנְגָּז
יְדָעָנָאָכָט...

— אָ, וּוּי שִׁינָן וּוּאָלָט עַס גַּעוּזָן! אֲבָכְ וּוּאָלָט אַרְוִיסְגָּעָנוּמָעָן דָעָמָ-
קַנְנִיפִיק, אַיְבְּרָגָעָנוֹגָגָעָן דִּי. כָּאָלִיאָוָעָ, אַיְינָה מָאָל, צְרוּיָה מָאָל, דָרְיָה מָאָל,
אָונָן בּוּכָה!..

— כָּא, כָּא, כָּא! עַס וּוּאָלָט אַרְוִיסְגָּעָלָאָגָן גַּעַדְעָרִיטָה אָונָן גַּעַדְעָרִיטָה
לְעָכָב. כָּא, כָּא, כָּא! אָונָן בְּלִיטָה, רַוִּיטָה בְּלִיטָה... כָּא, כָּא!

— ניינ. וואלט סויכער, געדאָרים-לעַרנְגֶּר, ניט זיך מײַן אַיכָּן יַעַן?
 נעם, יענעט, דעם דָּוִיזְיַעַכְּ... נָאָךְ נִיט דִּיבְּ...
 — הערטט, בערל מאָנְצִיעַט, וועג דו ביסט אַ מענטש, וועג דו
 ביסט ניט קִין יָאָסְעָא, קִין באָמְלָעָן, קִין מעַשְׁוָונְגֶּר, קִין צָאָקְרָעָן,
 וואָלט שוֹבֵן אַלְזָג גוֹט גַּעֲוּעָן... טַיְבָּעַלְעָן וואָלט אַפְּילָעָן גַּעוּוִינְטָן, זַי-
 וואָלט דָּאָכְּ וְעוֹוָאָדָן אָן אלְמָאָנוּעָן, נָאָר אַיכָּן וואָלט אַיךָ אַיכָּן כָּאָלְעָם גַּעַ-
 זָאָנוּט: טַיְבָּעַלְעָן, גַּעַגְּגָן, דוּ האָסְטָן צָוִויִּי מַאֲגָעָן, אַיְינְגֶּר גַּעַנוּעָן, דָעַר
 צוּוִיְתָעָר זִינְט אָוָן לְעַרְנְטָן, וּאָסְטָן טָרְזָג דָעַר דְּרִיטְעָר, וְילְסָטָן דָאָפְּקָעָן
 דָעַר? דָאָפְּקָעָן מַעַן וְאָלְדִּיכְּ, טַיְבָּעַלְעָן, שְׁלָקָג. דָאָפְּקָעָן דוּ וְאָלְטָטָן וְהַ-
 נָעַג אַגְּזָעָן צָעַג אָוָן גַּאנְצָעָן נָעַכְּ...
 — אוֹב עַפְּשָׂעַר אַיכָּן עַר פָּאָרָט נָאָךְ אַיְינְגָּר?...
 — בערל מאָנְצִיעַט! דָרְבִּי זְנָעָן זַי, לְאָמְדִיר זַיְכְּ וְעַטְנָן. קָוָם אָוּמִישָׁ-
 נָע, וְיַיְלָל כְּ... זִיצְטָן דָאָ אָוָן לְעַרְנְטָן, קָוָם אַיכָּן גַּאנְטָן, וְעַסְטָר זַעַן,
 וְיַיְעַנְדָר גַּאנְוּעָט דְּעַרְוּעָיל אַיכָּן גַּאנְס... דְּעַרְנָאָכְּ וְיַיְעַר שְׁלָקָגָן, קָוָם!
 וְעַמְּטָן זָעַן!...
 עַר חַיְבָּט זַיְכְּ אָוָט, לְוִיפְּטָט אַמְּ דִי נְגָלָן צָוּ דָעַר טַיְדָן, שְׁלַעַטָּט אַרְדִּיסָּט
 דַעַט שְׁלַיְסָל אָוָן פָּאוּמָאָטָן פָּוָג יְעַנְעָד זִינְט...

3

עַר קוּמָט צָוִיק, בְּלֹאָס אָוָן אַיכָּן קָאָט...
 — זַיְיָ הָאָבָן זַיְכְּ באָחָלְטָן, דִי גַּאנְקָוִוִּים! וּוֹאָס הָאָבָן זַיְיָ צָוּ טָאָן?
 עַס אַיְוָן חַיְבָּט נִיט קִין טָאָרָגְּ! עַפְּעָס אַיְמָמָנוּוּ, עַט הַעַנְגָּעָן פְּעַנְעָר,
 מַעַן קָעָג נִיט גַּאנְוּעָנָן... טַיְבָּעַלְעָן אַיְזָוְן נִיט אַיכָּן דָעַר חַיִּים... זַיְיָ
 גַּעֲמוֹזָת גַּיְינָן צָוּ אַ שְׁכִינָה. דִי טַיְדָן אַיכָּן צָוּ... זַיְיָ הָאָבָן זַיְיָ עַפְּשָׂעַר
 בְּיַדְעָ באָחָלְטָן! אַיכָּן הָאָבָן אַרְבִּינְגְּעַקְוּטָן דָוְרָכָן פְּעַנְצָעָר. אַוְנוֹטָעָרָן
 בְּעַט, אַחְתָּמָט זַיְכְּ מַ�נְדָּר וְעַדְאָכָּט, דִּירְטָן זַיְכְּ עַפְּעָס, אַפְּ דָעַר פָּאָלְקָעָא הָאָט
 זַיְכְּ דָעַר שָׁאָטָן גַּעַהְיִדְעָט, גַּעוֹאָרְפָּן, גַּעַצְאָפְּלָטָן! אַקְשָׁע אַפְּ אַ-מִּיְּ-
 סָע, עַד זִיצְטָן דָאָ אָוָן לְעַרְנְטָן, אָוָן זַיְיָ לִיגְגָן אַוְנְטָעָר דִי בְּעַטְנָן... וְוּ
 דָעַג זָקְלָג זַיְיָ לִיגְגָן! —

— אונז וואָלטַן סוּיכֶעָן, דער טאמַן, דער נעדָאַרְיִם-לְעָרְגָּעָר, חַבְּרָה
אַפְּלַע נִיטַּגְעָרְטַן, אָז אֵיכַּתְּאָבַּא אָפַּט— אָונַּגְּ צוֹגַעַשְׁאָטָן דַּי מִידָּן? כְּאֵין
אוֹוִי פַּאֲרָמִיפַּט אִינְגַּעַדְגָּעָן!

— אָונַּגְּ עַפְּשָׂעָרְטַן עַרְגָּדְגָּטַן? עַפְּשָׂעָרְטַן דָּא דַעַר גַּעַנְגַּן?
נוּווּ אָונַּגְּ וּוֹילְּ אַפְּנָאָרוֹגְּ מִיטַּפְּן וִינוֹגְּנָעָשְׁלָוִילְּעָם?

— וְאָלְפַּן! — דַּוְּפַּעַט עַר אִימְּ פַּלְּצָלִינְגַּן.

— וּוֹאָס אִין?

— גַּאֲרָגִינְטַן!

— בָּאָטְלָעָן!

— אִינְגַּ אַמְּנוֹת שְׁפָעָשָׂעָר:

— וְאָלְפַּן!

— וּוֹאָס אִין?

— אֵיכַּחְאָבַּא קְנִיפְקָלְ!

— וּוֹיְלְדָרְ!

— וּוֹילְסָטְ זָעָן?

— נִינְ!

— דַּאְרָטְ מַעַגְגָּטְ נִיטָּ!

— אִינְגַּ אַפְּאַרְ מִינְוֹטַ אַהֲרָוֹם:

— וְאָלְפַּן!

— וּוֹאָס?

— דַוְּ לְעָרְגָּטַן, צַי דַוְּ מַאֲכָסַט נַאֲרָאוֹויַיַּ?

— וּוֹאָס גַּיִיטַעַס דִּיבְּ אָנְ?

— אֵיכַּדְאָרָט נִיטְיִיקַן זָו וּוִיסְטַן, כִּילְעָבָן, נִיטְיִיקַן! ..

— שְׁטִילַן, מַעַשְׂגָּעַ!

— אִינְגַּ נַאֲכַ אַפְּאַרְ מִינְוֹט:

— וְאָלְפַּן!

— וּוֹאָס אִין?

— וּוֹיְפַּלְלָ בִּיסְטוֹ?

וְאָלְפַּן סוּיכֶעָן וּוּרְטַן בֵּיןְן, מַאֲכָט צַו דַי גַּעַמְאָרָעַ אָונַּגְּ גַּיִיטַע אַהֲרָוֹן
מִין בְּעַסְמַעְדוּרְעַשְׁ; בְּעַרְלָן כָּאנְצִיעָס בְּלִיבְבָּט אַלְיִינְ.

— זי האָב אַיכּ גערענדט מיט וואָלְפָנֶג? אוֹתּוֹזָס האָב אַיכּ מיט
אַיכּ אַזְוִינֵס גערענדט? וואָס אַיכּ ער אַנטְלָאָפָן? ווי בֵּין אַיכּ אַרְוִיסְגָּעַ
גָּאנְגָּעַן? הָא? וואָס מוט באָמִיר אַיכּ האָנט דָּס קִינְפִּיקְלַן?
 ער ווֹנוֹדְעַרט זַיךְ שְׁמַארְקָן, אָוֹן נַאֲבָטָם, בִּימְרוֹאָט אָוּ ער דָּעַרְזָעַט,
אוּ ער האָט זַיךְ דָּרְכְּבָעְשָׂנִינְבָּן דִּי כָּלְעָוָעָה. ער ווֹועֶרט בֵּין,
— בעַרְלָה בָּאַטְלָעָן! דוֹ אַלְיִינְן האָט צְעַשְׁנִינְן דִּיְנָגּ כָּלְעָוָעָה! דוֹ
הָאָט אַגְּדָעַרט בָּאַלְעָוָעָס? טִיבְמָעַל וּוּעַט דִּיר וּבִיטָעַד שְׁעַנְקָעַגּ אָ
פָּאָר שְׁטִיחָוָל? זַיךְ האָט ווֹינִינְק גָּלְלִיְוָת פָּאָר יְעַזְּבָעָה! וּעְטָמָן,
לְעָגָן, וּעְטָמוֹן, מַעְשָׂעוֹן, וּעְטָטָן, עַס אַיכּ עַמְּעַז אַיכּ דִּידָר אָוֹגּ נִיטָּה!
וּעְטָטָן?
— לאַמִּיכּ נַאֲרָלִינְג זָעָג, ווי דוֹ זְעַטָּט אַוִּיסּ, כָּאַמִּירָה, וואָס לְאַזְוָט
זַיךְ דִּי שְׁטִיחָוָל צְעַשְׁנִינְדָּן! לאַמִּיכּ דִּיךְ אַנְקוֹקָן, בָּאַטְלָעָן!
ער לוֹיפְּט אַזְמָה קִיעָר, כָּאַפְּטָה דִּי שְׁמָאָטָע אַרְאָפּ פָּוֹן קָאָפּ אָוּגּ הַיְּבָט
אָגּ רַבְּיָבָן אָוּן פָּוֹגָן דָּאָט מַעַשׂ.
— אַיכּ זָעַט דִּיךְ שְׁוִיכָּן אַבְּסָל, בָּאַטְלָעָן,— וּוֹאָרָט, וּוֹאָרָט, אַיכּ וּוּעַל
דִּיךְ נַאֲכָבָעַטְדָּר זָעָג. אַיכּ וּוּעַל דִּיְנָגּ גָּאנְצָהָרְיָהָעָפָעָה פָּאַרְצָעַטָּע זָעָג, דִּיְנָגּ
כָּאַמְּוִידָר-קָאָפּ!...
ער לְאַזְוָט זַיךְ אַרְאָפּ אַפּ דָּעַר קָנוּ אָוּגּ רַבְּיָבָט מִיטָּן גָּאנְצָן קוּיעַבָּן.
ער בְּלִיבְּבָט דָּאָט פְּלוֹצְלִינְגּ שְׁטִינְבָּן.
— וּוּעַר פּוֹצָט דָּעַמְּ קִיעָר? וּוּעַר? אַיכּ? אַיכּ האָב קוּיעַכּ? אַיכּ
הָאָב זָעָג הַיְּבָטָע גַּעֲגָעָטָן, נַעֲכָטָן גַּעֲגָעָטָן? וואָס אַיכּ הַיְּבָטָע? דִּינְסְטִיקָן!
מַאֲנְטִיק אָוּגּ דִּינְסְטִיק הָאָב אַיכּ דָּאָט נִיטָּה קִינְגָּטָעָה. וּוּעַר רַבְּיָבָט?!..
ער האָט זַיךְ צְוִירָקּ צְוּגְעַכְאָפָטָה צָו דָּעַר אַרְבָּעַט.
— זַאֲלָ רַבְּיָבָן וּוּעַר עַס זַוְּילָן, אַיכּ, צָי דָּעַר פּוֹיגָל, צָי דִּי טַוְּיבָן,
דָּעַר יְעִיצְעָהָאָרָעָה, צָי דָּעַר יְעִיצְעָהָאָרָעָה, נַאֲרָ דִּיְנָגּ בָּאַטְלָאָנִישָׁ טְרִיבְּיָה
פָּאַרְצָעַטָּה מָוּן אַיכּ זָעָג! בָּאַלְדָן! אָוּגּ אַסְפָּמָאָל!
ער פָּאַרְמָאָכָט דִּי אַוִּיגָן אָוּגּ רַבְּיָבָט וּוּיטָטָר אַ וּוּיְלָעָ מִיטָּן קוּיעַבָּן.
דָּעַרְנָאָכּ עֲפָנָט ער דִּי אַוִּיגָן אָוּגּ דָּעַרְזָעַט זַיךְ.
— כָּאָ, כָּאָ, כָּאָ! אַזְיָה זָעַט אַיכּ אַוִּיסּ, אַ מַעַס, אַ דִּינְגָרָעָ מַעַס!
צָו נַעֲמָעָן אַפּ דָּעַר טָאָרָע-בָּרָעָט, צָו לִיְגָן שְׁעַדְלָעָכּ אַפּ דִּי אַוִּיגָן!

— זעטט, טיבעלע, ווי איכ זע אויס! זעטט! אונ איזוי זע איכ אויס,
וועג דו דערלאנגטש מיר אלע מאל א שטייל ברויט... אנטט, ווי וואלט
איכ נאך אויסגעונג? —

עד פארטראקט זיך אונ דערמאנט זיך וויטער.

— א מעס! דאס בין איכ, יא, יא! דאס איז בערל באטלען,
בערל יאטעם, בערל מעשוגע! אט דאס! דאס! אונ ווער בין איכ
פארט?

עד קוקט אפנ קייר אונ קווקט אפ זיך.
דערמן וועט מען ניט די צעריסענע כָּלעועס! ווינדרט ער זיך
אונ ווערט בײַן.

— א מאקע דיר! — שווייט ער פולצילינג אום. — א מאקע דיך,
דו קייר-מענטש! דו דארפֿט אוכִחְזֶבְּן צעריסענע כָּלעועס! אונ איכ
האָבּ, דארפֿטָנוּ אָרִיכּ פָּקָבּן!
עד האָט זיך אָפְּגָעָלָן מער אפּ דער פָּדָלָגָע, אָנוּשָׁפָּרֶט דעם

קָאָפּ אפּ דער ערְד אונ אָרִיגְּגָעָשְׁטוֹפּט זֵי פִּיס אַינְ קַיְּרָ.

— איכ זע ניט, נאָר דו האָט, דו האָט צעריסענע כָּלעועס!
זעטט!... אָופְּצָרוּהִיבְּן זיך אַין אִם שׂוּוֹר. עס האָט זיך אַים גַּע-
דאָט, אָז דער מענטש אִינְגָּמָע קַיְּרָהָלֶט אַילְט צו באָ דִי פִּיס; ער
האָט זיי דאָכּ אָפְּגָעָדִיגָּן, אָפְּגָעָהִיבְּן זיך, אַ בִּיסְלָ פָּאָרוּוֹנְדָּעָרט, אַ בִּיטְלָ
דערשְׁראָקָן.

— קַיְּרָ-מענטש! באטלען! — האָט ער זיך גַּערְיִיצְט אַונְ פָּאָרט מַוִּיד
רע געהאָט צו קוּקָן אַינְ קַיְּרָ אָרְדִּינָן. ער אַינוֹ צוֹגָעָלָפּן צוֹם אַיְוֹן,
אָנוּגָעָנוּמָעָן אַפּ דִי הענטָ קָאָלָכּ אַונְ פָּאָרְשְׁמִירָט דעם קַיְּרָ.

— לִיגּ דָאָרט אַינְ דער קַרְעִינָן, קוּקָן ניט אַרְוִוִּיס!
דער קָאָפּ האָט אַים אָנוּגָעָהִיבְּן שְׁטָאָרָק ווֹיִי מַאנְ אַונְ זֵי פִּיס האָבּ
אַים גַּעֲבָרָאָכּ, ער האָט זיך ווּיטְעָרָרָ פָּאָרְטְּרָאָכּ.

— לאָמִיכּ נאָר עַפְּעַס דֻּרְמָאָנָעָן...

— אַצְּינָד נוֹטָ מִיר ווֹיִי דער קָאָפּ... אַז דער רַוִּיצְיִיעָכּ שְׁלָאָגָט
טִיבְּעָלָעָן, מָוטָ מִיר ווֹיִי דָאָס הָאָרֶץ... עַם בְּרַעֲכָן מִיר דִי פִּיס. אַז אַיכּ
גַּיבּ מִיר אַ קְנִיפּ אַינְ באָקּ, פְּלָאָמָט מִיר דִי באָקּ, ווַיְיַלְלָ אַיכּ הָאָבּ אַ

באך, איך האָב הענְנוּ אָוָן פִּיס, איך האָב אַ קָּפֶפֶס מֵיט אַ הַאֲזֵץ אָוָן
חַיְבָן עַפְשָׁעָר אַ גַּעַשְׁקָמָעָ אָוִיכ — אַלְעַז האָב אָיכ, נַאֲר וּוְאָס בֵּין אָיכ
אָלְיִינְג? נִימְט דִּי באָך, דִּי פִּיס, נִימְט דָּאָס האָדָאָז, נִימְט דָּעַר קָפֶפֶס, נִימְט דִּי
געַשְׁקָמָעָ. וּוְאָס דָּעַג? גַּעַרְגַּונְט... .

— איך זָאָל מִיכְ קָגְנוֹעָן מעַבְעָד אַזְמָזִי לְפָדָאָס זַעַן, אוּבְ אָלְיִינְג
זַעַן, וּוְאָס עַט וּוְעַט זַעַן, וּוְאָס עַט וּוְעַט גַּלְעִיבָּן, אוּזְ עַט וּוְעַט אָוּעָקָן-
פָּאָלָן דָּעַר קָפֶפֶס, דִּי העָנָן, דִּי פִּיס, דִּי בעָק, דִּי צַעְרִיטָעָנוּ כָּלְעָוָעָם...
דָּעַמְלָט וּוְקָלָט אָיך עַפְשָׁעָר עַפְעָס וּוְוּוּטָט? צַי וּוְאָלָט נִימְט אַ יִשְׁעָר
געַהָּעָן אָרוֹ פְּרוּוֹנְג... .

— וּוְעַן זַי זָאָל נַאֲר הַיִּסְנָן! עַפְשָׁעָר וּוְקָלָט אָיך עַט באָ אַיְם גַּעַן
פְּרַזְגַּזְטָן.

דאס שטרײַמֶל

אלַיְין בֵּין אִיכָּא קִירְוָשָׁנָעַר, נָאָר דָּעָרִיקָעַר—אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל-מַאֲכָעַר.
עַמְעַט אַיְן, אָז דָּאָס רָאָוֹ פָּאָרְנוֹאָסָעַ הָאָב אִיכָּא פָּוּנָה פּוֹיְעָרְשָׁעַ סְעַרְמָעְנָגָעַס
אוֹג טְּרָעָנָעַר-פְּעַלְצָלָעַב.

עַס פְּאָלָט אִיכָּא אַמְּאָלָא אַרְדִּינָה לְיִיְבָּל מִילְּנָאָר מִיטָּנָה שָׂאָפָּן-פְּעַלְצָ...
עַמְעַט אַיְן, אָז אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל טְּרָעָפָט זִיכָּר זַעַלְטָן, זַיְעָר זַעַלְמָג, וּאָרְעָם—
וּוְרָטְאָגָטָה הַיְּנָטָה אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל? אַ וְאָז! אוֹג אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל לְעַבְתָּ אִים
שְׁטְּעַנְדִּיךְ אִיבָּעָר...

אוֹיכָל אַיְן עַמְעַט, אָז וּוְעַנְעַס טְּרָעָפָט זִיכָּר שְׂוִינָה אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל, מַאֲכָל
אִיכָּא עַס עַרְשָׁת אַוְמְיסָט, אַדְעָר הַאֲלָב אַוְמְיסָט. לְעַבְּאָלְאָפָּקָעָם—לִיְּגָן
אִיכָּא מִינְגָּר אַרְבָּעָט צָו. דָּאָס אַלְצָ בֵּין אִיכָּא מַוְידָע, אוֹג דָּאָס בֵּין אִיכָּא
דָּעָרִיקָעַר אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל-מַאֲכָעַר, זַיְיל אַ שְׂטְּרִיכָּמֶל הָאָב אִיכָּא לִיב צָו
מַאֲכָן!

אוֹס קְוָמָט מִיר אַיְן דִּי הַעֲנָט אַרְבִּינָה, אַיְן «אַכְּרִי בְּלוּסִי»—פִּיל
אִיכָּא עַרְשָׁת, וּוְאָס אִיכָּא בֵּין אוֹג וּוְאָס אִיכָּא קָאָנוֹן

פּוֹלָן וּוְאָס דָּעַג—זַאֲגָטָה אַלְיָין—זַאֲלָא אִיכָּא חַאנָּאָה הָאָבָן?

אִיכָּא פְּלָעָג אַמְּאָלָא נַאֲכָעָס הָאָבָן פָּוּנָה פּוֹיְעָרְשָׁעַ סְעַרְמָעְנָגָעַס...
עַרְשָׁטָנָס: פָּאָרוֹאָס נִיט?

צְוֹוִיְּתָנָס: הָאָב אִיכָּא מִיר גַּעַטְרָאָכָט: «דָּאָס פּוֹיְעָרְלָן גִּיט אַוְנְדוֹן
בְּרוּיטָן, עַר אַרְבָּעָט זַוְּמָעָר, אַזְוִי שְׂוִיעָר אָוֹג בִּיטָּעָר, אוֹג אִיכָּא קָאָן אִים
נִיט שִׁיצָּנָה פָּאָר דָּעַר זָוָג, וּוְעַל אִיכָּא כָּאַטָּשׁ וּוְינְטָעָר, וּוְעַנְעַר דָּוָט, אִים
אַפְּהִיטָּנָה פָּוּנָה קָעַלְטָן!»

אוֹג דָּרִיטָנָס, הָאָב אִיכָּא גַּעַחָט אַ פִּינָּה לִידְעָלָעָ דָּעַצְיוֹ:

אָ קִינְגַּעַדְמָאָן בֵּין אַיכְ בְּגַעֲוָעָן אָ קָאָל הַקְּבָּא אַיכְ גַּעַחַת וְיָ אָ
גַּלְּקָקָן, אָוָן אַיכְ פְּלָעָגְנִיעָן אָוָן זַיְגַּעַן:

שְׁטָעַב, בָּאָרֶגֶל, שְׁטָעַב,
אָ לְּזָעַרְעָוָה אָ בָּאָרֶגֶל,
אָ פְּשָׁעַרְעָוָה אָ בָּאָרֶגֶל:
סְּפִירָאָכָט זִיכְרָא סְּעַרְמָעַנְגָּעָן פִּינְגָּן,
סְּזִוְוָעָט דָּעַם פְּוַיְעָרָוּל וְאַרְעָעָם זַיְגָּן...
סְּמִירָעַמְלָעָבָן, מִיכְבָּרְדָּשָׁטָן!

אָוָן אַזְוִי וְוַיְתָעַרְעָן! נָאָכְ עַטְלָעַבְעָן סְּטוֹרָאָפְּעָס... אָוָן דָּאָס גַּאנְגָּעָ
לִידְלָן, פְּאַרְעַשְׁתִּיט וְיִכְ, אִין נָאָר גַּעַמְבָּט גַּעַזְקָרָן פָּאָרָן "מִירָעָם-הָאָמוֹת-
גָּעָרָס" וְעַגְגָּן, עַס זָאָל אוּסְקָוּמָעָן דָּעָר — "מִירָעָם-לְעָבָן, מִיכְבָּרָאָשָׁט!"
וּוְבִּיל אִיד מְזוֹזָט וּסְטָגָן, אָזְדוֹן דִּי הַיְּגַנְּטִיקָעָן אִישָׁע צָנוּעָן מְזָרָאָס מִירָעָם-
דוֹוָאָשָׁע אִין דָּעַמְלָט נָאָכְ קִינְגָּן גַּאנְבָּעַט נִימָט גַּעַזְוָעָן; זַיְהָאָט מִיכְבָּרָן
גַּעַזְרָפָן וְיִי הַיְּנִינָּט, בָּעַיל קָאָלְבָּאָסָן, נָאָרָן "בָּעַרְעַלְעָבָן", אָוָן אַיכְ פְּלָעָגְנִיעָן זַיְ
רוֹפָן "מִירָעָם-לְעָבָן!" אָוָן עַס אִין בָּאַאוֹרְנוֹיסִינְגָּוּן הָאָרְאָבִים גַּעַזְוָעָן אָ
גְּרוֹיסָט לִיבְשָׁאָפָט צְוּוִישָׁן אָנוֹדוֹן. אָוָן קִימָט הָאָט זַי דָּעַוְהָעָרָט דָּעַם "מְלָאָנִי-
מַעַר-הָאָמוֹסָגָעָר" — אָז מִיכְבָּרָאָשָׁט, הָאָט זַי מִירָבָּאָלְדָּגָט אָ
בִּיסְלָן וּבִינְשָׁל-שְׁנָאָפָט! שְׁנוֹאָפָט הָאָט אָ גְּרוֹיטָעָן פְּרוֹלָעָן אָפָן קְוִיְעָכָ-הָאָדָּם,
אָוָן אַיכְ פְּלָעָגְנִיעָן זַי טָאָקָעָן טָאָכָ-קָעְדִּי-צִיבָּעָר אָנְכָאָפָן בָּאָמָן קְלִיְידָן, דָּעַיְ
לְאָנְגָּעָן אָ בָּרְעַנְגָּזִינְקָן קוֹשָׁ אַינְן דִּי דָּוִיטָעָן קִידְשָׁן אָרְיִינְגָּן... אָוָן טָאָפָלָט
דָּעַרְפִּישָׁט, נָעַמְעָן זִיכְרָן דִּי סְּעַרְמָעַנְגָּעָס!

הַלְּגִינְט — אָוִיסָט קִידְשָׁן!

אַיכְ הִיִּט "בָּעַרְלָל קָאָלְבָּאָס", זַי — "מִירָעָם-דוֹוָאָשָׁע"....
אַוְיִיכְ בֵּין אַיכְ גַּעַזְקָרָן גַּעַזְקָרָן, אָזְדוֹר אַינְ דָּא וּוְיִינְקָן פּוּעָרִים — אָ
סָאָכָ... מַעַזְקָנוּמָן: אָוְפִּיל... אִין דִּי "אָבָּעָרִיקָעָן" פּוּעָרִים לִיְדָן הַוּגָּעָרָן;
אוֹ אָפִּילְעָן מַוְן 6 מְאָרוֹגָן עַדְיָ קָאָגָן מַעַן נִימָט לְעָבָן, אָז וּוְיִנְשָׁעָר, דָּעַרְבָּעָר,
רוֹם דָּאָט פְּיִיעָרָל נִימָט.

עַס גִּיטָּט עַרְשָׁט אָ "וּוְזָאָקָעָן".

אָ שִׁינְגָּעָן דָּוּ הָאָט עַדְיָ עַס וּוְיִנְשָׁעָר! גַּאנְגָּעָט טָעָג אָוָן גַּעַכְט מִירָט
עַדְיָ וּוְיִצְחָק אַינְ לִיְיָבָלָס מִיל אָרְבִּיבָן.

וואס קלערט איר? איך קאגן א סאכ נאכעט האבן, או מינן סעד-
מענגע, מינן פראצעע, ווערט א גאנגן ווינטער אויסגעוויכט, נאכרייכן-
דייך א פאר פערזישע פערד, וואס שלעפן ליבאל מילגערט טוועז פאר
דריזן גראשן פער זאק, פאר פינט פיל וועגן!
פְּשָׁשֶׁ! אונ וואס האב איך פאר א נאכעט פון א טרעגער-
פעעלל?

א גאנגן ווינטער טראנט עט זעק מיט מעל אינ ליבאל מילגערט
AMIL אוריין, אונ א גאנגן זומער ליגט עס פארזעאט איב שענק פאר כי
גראשן.

עלעל-ציטט, אונ מע ברעננט עט מיר אופצורייכטן, ווער איך נאכ
שייקער פון ריעיך פון שליעכטן בראונפֿן!
אונ אונ ליבאל מילגערט שָׂפָּנְפַּעַלְץ, ביכוועידיוי אַפּוּעָעָמִוי, פָּלָט
מיר אינ די הענט אַרְבִּין, ווי מײַנט איר, האב איך נאכעט דערפֿן?
עס אייז טאקוּ אַשָּׁפָּנְפַּעַלְץ, עט אייז טאקוּ אַקְּוּוד, מע חאַט
טאקוּ דערפֿאַר זערעבערדעאַ אין שטעלל; נאָר מיר קומט דערפֿוֹן קיין
גוטס ניט אַרוֹיט.

איך האב א מײַעַט מעוועז בעקדיגוּן: איבער וואס איך זע, האב
איך לב צו קלערן: פָּוֹנוֹן אַגְּעַב עט קומט? אַר וואס עט אייז אַזְּוֵי?
צי קאגן ניט אַנדָעַר ש זיינַן! אונ אַזְּוֵי ווי איך קרייג ליבאל מילגערט
פעעלז אַינַּ דער האנט אַרְבִּין, הײַב איך אַן צו קלערן:
רַבְּוֹנְגַּעַשְׁלַׂוְלַׂעַם! נאָכְ וואס הָסְטָוּ באַשְׁאָגָן אַזְּוִיפֿלְ מִינִים פָּעַלְגַּן?
פארוואס האַט אַיְינָעָר אַשָּׁפָּנְפַּעַלְץ, דער צוּוּיטָעָר — אַ טְּרַעְגָּעָר-פַּעַלְץ,
אונ דער דרייטער — אַ טְּרַמְּעָנָגָע, אונ א פָּעַטְעָר גָּאָרְגִּינַּט?
אונ קוּםְ הֵיְבָא אַן קלערן, פָּאָרְטָאָכְט אַיך מֵיכָ, די נָאָדָל
בלְּבִּיבְּט שְׁתִּינְגָּן, אונ האַקְּשָׁע צְנוּעָ מָאָרָאָס מִידְיעָמְטִיכָּע וּוּאָרְפָּט מִיר,
וואס עט קומט אַיד אַונְטָעָר דער האַנט, אַינַּ קָאָפְ אַרְבִּין...
זַי וְיַיְלְגַּיְכָּ מִיטָּאָלָע, אַז "בָּנְדָל קָאָהָאָס" זָאָל וּוּיְנִיקָּעָר קָלָעָן
אונ מַעַר אַרְבָּעָטָג...

גָּאָר וואס זָאָל איך טָאנַן, אַז איך מוֹן קלערן! אַז איך ווּיִיט פָּאָרט,
אונ לִיבָּל מִילְגָעָר לְאֹוֹט זַיְכָּ פְּרִיעָר אַיבָּעָדְשְׁטְּרִיכָּן דַּעַט שָׁפָּנְפַּעַלְץ,

ביז ער דיטשט ניט אָפַּא גְּרָאַשְׁן פֿוֹן זָאַק דָּעַר טָרְמָעָנָגָע, אָונֵ דָעַם
איינְגָעָנָם גְּרָאַשְׁן פֿוֹד פֿוֹד דָּעַם פֿעַלָּל...
נוֹ, זָאַל אִיכְ פֿוֹן דָּעַם נָאַכְּלָס הָאָבָּן?

אָ, אִיכְ הָאָבָּן שִׁיר נִיט פֿאַרְגּוּסֶן!
אָ וּוֹאַכְ פֿאַרְטְּלִיכְעָסָהָאָט זִיכְ מִירְ שִׁיר נִיט גַּעֲמָאַכְתָּא נִיְעַ
מְאַדְנָעַ אַרְבָּעַט... וּוֹאַסְ וּוֹיְבָעַד קָאַגְעָנָגָן! עַס קוֹמֶט אַרְיִינְ פֿרְיִידְלְ דִּי גָּאַ-
בָּעַטְשׁ מִיטְ שְׁרַעְקְלָעַעְטְּ גְּרוּטְשָׁעָהָאָנְטָשָׁוָאָפְטָדְיָהָעָטָמָעָט — אִיכְ קָוָק מִיכְ צָוָן,
עַס אַיְזָאָפְאַרְטְּלִיכְעָסָהָאָט שְׁטִיוֹלָל — אִיכְ הָאָבָּן גַּעֲמִינָט, אָזְ אִיכְ פֿלָאַצְ
פֿאַרְ גַּעֲלָעַטְנָעָר.

— גּוֹטְ-מְאַרְגָּן! — מַאַכְטָזְ זַי צָוְ מִירְ מִיטְ אִידְ זִיסְ-אַפְגָּעָרִיסְן קָעַלְבָּלָן.
גּוֹטְ-מְאַרְגָּן, בְּעַרְעַלְעַל!

זַי אַיְזָן פֿיְגָן וּוַיְבָטְ אַכְזָוְעָטָעָט, אָונֵ אַיְזָן זִיכְ נְוִיהָעָגָן, פֿוֹנְקָטְ וּוְיְ דִּי
גָּאנְצָעַ שְׁמָאָטָט, אָונֵ דְוָפְטְ מִיכְ «בְּנָעָרְלְ קָאַלְבָּאָסְ», הַיְנָתְ: בְּעַרְעַלְעַל! אָונֵ
אוֹזְיָס — אַכְיָנְגָעָמָאַכְטָט דְלָרְפָוָן צָו פֿרְיָגְלָעָנָן! פֿאַרְשָׁתִיְ אִיכְ שְׁוִיןָן, אָזְ
זַי דָּאַרְפְּ עַמְעַס צָו מִירְ...
אִיכְ קָלְעָרָה, זַי הָאָטְ דִּי פֿוּיְעָרָשְׁעָהָשְׁטִיוֹלָלְ פֿוֹן אָ וּוֹאַגְּן, «אַרְאָטְ-
גָּאנְזָוָן» (עַס אַיְזָן דָּאַבְ נִיטְ עַרְגָּעָרְ פֿאַרְ קָלְיָנְגָעָלָטְ פֿוֹן — צְדָקָעְ-פְּרוֹשָׁ-
קָעָ) אָונֵ וּוֹיְלָהָאָמְדָן דִּי פֿכְוּרָעָהָאָהָלָמָן.

פְּרוֹעָגְ אִיכְ זַי שְׁטָרְעָנָגְ!

— וּוֹאַסְ וּוֹיְלָטְ אִידְ ?

— בָּאַלְדְ מִיטָּנְ «יְרָגָאָונְ», — עַנְמָפָעָרָטְ זַי נָאַסְ זִיסְטָרְ, הָאָנִיקְ רִינְטְ
אִידְ פֿוֹן אַלְטָןְ מַוְילְ אַרְוִיסְ, — בָּאַלְדְ «וּוֹאַסְ וּוֹיְלָטְ אִידְ?» אָונֵ וּוֹ אַיְזָן
דָעַר «גּוֹטְ-יְאָרְ!»

— זָאַלְ זַיְבָן «גּוֹטְ-יְאָרְ», נָאַרְ אָגְ עַקְ.

— וּוֹאַסְ אַבְיִילְסְטוּ זִיכְ, בְּעַרְעַלְעַלְ, — שְׁמִיְיכָלָטְ זַי נָאַסְ זִיסְטָרְ — אַטְ בִּינְ אִיכְ
גָּעָקוּמָעָן דִיבְ פְּרָעָגָן, אָוִיבְ דָוְ חָאַסְטְ נִיטְ עַטְלָעָכְ שְׁטִיקָלָעְטְ פְּוֹטָעָר.
— אָונֵ וּוֹאַסְ אַיְזָן, אָזְ צְיָהָאָבְ?

— ווֹאַלְמָ אִיכְ דֵּיד אֲנָגָעַשְׁלָאָנוּ אָן אַיִסְעָק, — מַאֲכָט זַי.

— נֹו? אַרְוִיס דַעֲרְמִיט! רַעֲזַת!

— דוּ וֹאַלְפָט זַיְנָ אַנוּטָעַ «בָּעֶרֶעֶלֶעֶ», וֹאַלְסָטוּ מִיר אַוִּיטְנְגָעַבָּעַם אָטְ דַי שְׂטִיוֹלָ מִיט שְׂטִיקָלָעַכְ פָּטוּטָרָ! אִיכְ וֹאַלְטָלָ גַּעַתָּ אַיְן וֹאָסְ צַוְּ גַּיְינָ צַוְּ סְלִיכָעַס, אָנוּ זַוְ וֹאַלְטָטָ דֵיד גַּאֲרָ וֹאַלְלוֹלָ אַמְצָעוּגָעַ גַּעַקְוִימָט!

— אִיר פָּאַרְשְׁטִיִּיט אַמִּסְכָּרָ? אַ «וֹאַלְוָעָלָעָ מִצְוָעָ»!

— אִיר וַיִּסְטָטָ דָאָכָ, — זַאֲגָ אִיכְ אִיר, — אָנוּ בָּעֶרֶל קָאַלְבָּאָס אִיז נִיט קַיְינָ בָּאַלְ-אַטָּקָן אַפְּ מִיזְוּעַ.

— נַאֲרָ וֹאָסְ? פָּוָגָ אַגְּרָעָמָעָר יַדְעַנָּעָ וַעֲשָׂטוּ גַּעַלְטָ נַעַמָּעָן?

— נֹו, נִיט קַיְינָ גַּעַלְטָ! אִיכְ וָעַלְעַ עַס אַיִיכְ טַאנָ פָּאָרָ גַּאֲרָ אַקְלִיְיָ נִיקְיִיטָ: אִיכְ וָעַלְעַ אַיִיכְ אַיְטְבָּעָטָן דַי שְׂטִיוֹלָ, אָנוּ אִיר וָעַטְנָ נַאֲרָ מִיד דַעֲרְצִילָן אַיְיעָרָעָ כָּאַתָּאָס נַעַוְרִים...

וּוְילָ זַי נִיט, הָאָבָ אִיכְ זַי אַפְּנָעַשְׁקָטָ צַוְּ אַג אַיְנְבִּינְדִּעָר!

בָּעַט אִיכְ נִיט קַיְינָ שְׂטִיקָלָוּל אָוִיסָ! עַס אִיז מִיר אַזְוִי, אַוִּיכְ נִימָעַט אָוְמָאָעַס פָּאָרָן לְעַבְנָן! אִיר לְאַכְטָ? אָנוּ דָאָכָ, אָנוּ אִיכְ הָאָבָ נִיט קַיְינָ שְׂטִירִימָלָ, אִיז מִרְאַלְצָ נִימָעַט אָוְמָאָעַס! וֹאַרְעָם וֹאָסְ? אַפְּ וֹאָסְ אַרְ-בָּעַט אִיכְ? אַלְצָ דַעַם שְׂטִיקָ כְּוִימָעָר אַנְצְוָלִיְיָן! אָנוּ מִיט וֹאָסְ? מִיט בְּרוּשָׁט אָנוּ מִיט קָאַרְטָאָפָלָ, בְּרוּשָׁט אָנוּ קָאַרְטָאָפָלָ, אָנוּ גַּאֲנָצָ אַפְּטָ נַאֲכָ מִיט קָאַרְטָאָפָלָ אָנוּ בְּרוּשָׁט! קָעְדִּי!

גַּלְיִיבָט מִיד, אָנוּ אַמְעַנְשָׁט אַרְבָּעַט פּוֹפְצִיקָ יָאָר אָנוּ עַסְטָ פּוֹפְצִיקָ יָאָר טַאנְגָעַלְעַכְ קָאַרְטָאָפָלָ, מַוּזָּ אִימָט נִימָעַט אָוְמָאָעַס וּוּעָרָן דָאָס לְעַבְנָן מַוּזָּ אִימָט דָאָכָ אַמְּאָלָ אַיְנְפָאָלָן — זַיְכָ אַדְעָרָ לְיִבְלָל מִילְגָעָר אַמִּיסָעָ צַוְּ טַאנָ! אָנוּ אַוִּיבָ אִיכְ עַס וַיִּטְבְּעָרָ דְּוִיקָ מִבְּנָעָ קָאַרְטָאָפָלָ אָנוּ אִיכְ אַרְבָּעַט וַיִּטְבְּעָרָ, הָאָבָ אִיכְ עַס נַאֲרָ דַעַם שְׂטִירִימָלָ צַוְּ פָּאַרְדָּאָנְקָעָן.

אוּ אִיכְ קָרְגָ אַשְׁטְוּיִימָל אַיְן דַי הָעַנְטָ אַרְבִּיןָ, וּוּעָרָטָ מִרְ אַפְּגָעָ-

פְּרִישָׁטָ דָאָס בְּלָוָט אַיְן דַי אַדְעָרָן! וַיִּסְ אִיכְ, נַאֲכָ וֹאָסְ אִיכְ לְעַבְנָ!

— — — — —
מַאֲכָנְדִּיקָ דָאָטָ שְׂטִירִימָלָ, פִּילָ אִיכְ, אָז אִיכְ הָאָלָטָ אַ פּוֹגֶל אַיְן דַעַר הָאָנָטָ, אָנוּ אַטְ וָעַלְעַ אִיכְ זַי עַפְעַנְעַן, וּוּעַט דַעַר פּוֹגֶל אַרְפְּלִיעָן חָוִיכָ, הוּיכָ! קוּיטָ מִיטָן אַוִיגָ צַוְּ דַעְרוֹזָן!

אונ איכ ווועל שטינ אונ קווקן אונ קוועלן: דאס און מײַן פּוֹגָל,
 איכ האָבָן געמאכט. איכ האָבָן אַדְוִמָּעָשָׁלָגָן אַינְ דער היַכְ!
 אַינְ שטָאָט, באָרְעָכָאַשָּׁעָם, האָב אַיכ קִיְּנָשְׁבִּצְעָר נִיט, צוֹ קִיְּנָ אַסְפִּעָ
 דּוֹפֶט מַעֲן מֵיבָּנִיט, אלְיַין גִּינְן,— בֵּין אַיכ קִיְּנָשְׁבִּצְעָר נִיט, אַיכ קִומָ
 נִיט קִימָט אַרוֹדִיס אַינְ גַּס אַרְיִינְ! אַיכ האָב קִיְּנָשְׁטָאָט נִיט, נִיט אַינְ
 שּׁוֹל, נִיט אַינְ בעַסְמַעְדָּרָעָש, נִיט באָ אַמְּנִינְעָן! אַיכ האָב אַט גַּאֲרְנִיט,
 אַינְ עַרְגָּעָץ נִיט צוֹ שָׁאָפְּן... אַינְ דּוֹרְהַיִם אַין מַאֲרָס מִירִיעָם דֵי
 דִּיְּנִיטְעָרְקָע! אַיְּדָעָר אַיכ פְּדוּוֹו עַפְעַנְעָן דָּס מוֹיל צוֹ רִידָּן אַ וּוֹאָרט,
 באַהָאָגָלָט זַי מַכְּשִׁוְנָן מַיטָּ קְלָאָלָעָס! זַי וּוּיִסְטָ שְׁוִינָן, וּזַאָס אַיכ וּוֹילָ
 זַאָגָן, וּזַאָס «בעַרְלָ קְלָאָבָס» מִינְט, אַונְ עַס קָאָכְט.
 נַו, וּזַאָס בֵּינְ אַיכְ? אַ גַּאֲרְנִיט! אַונְ דָּאָכְ, לְאֹזְ אַיכ אַמְּאָל אַרוֹדִיס
 אַ שְׁטְרִיכְמָל אַפְּ קָאָהָלָל — בִּיגְטָ זַיְכָ קָאָהָלָל אַיְּנְדְּרִיכְעָן!
 אַיכ זַיְכָ אַינְ דּוֹרְהַיִם אַונְ שְׁוִינָג, אַונְ מַיְּנָן שְׁטְרִיכְמָל שָׁקְלָט זַיְכָ
 אַוְיְבָנָן אַט אַ כָּסְעָנָה, אַט אַ בְּרִיט, אַט אַ סְוְדָאָס-מִצְוָע... עַס חַוִּידָ
 דּוֹעַט זַיְכָ אַיְּבָרְעָן גַּאנְגָן אוּלְיָעָם באָ דּוֹרְ קְלָאָלָעָס, באָ אַ דִּינְ-חוּרָע!
 אַונְ אַזְ אַיכ דּוֹרְמָאָן מִכְ אַינְ דּוֹרְ גַּעְדוֹלָע, וּזַאָקְסָט מִיר טָקָע
 דָּס הָאָרֶץ.

קָעְגָּנִיבָּעָר מִיר וּוּוִינְט אַ שְׁמוֹקָלָעָר... אַיכ בֵּינְ אִים, אַסְעָר, נִיט
 מַעְאָנוּ!..
 זַאָל זַיְנָעָר אַנְ עַפְאָלָעָט, אַדְעָר אַ שְׁלִיפָּע, זַאָגָן אַט אַיְּנָ אַקְסָ
 «טְרִיבָּפָּ», אַונְ אַפְּנָן צוֹו יִטְבָּן «קָאָשְׁעָרָד!» אַדְעָרָבָע, לְאָמִיר זַעַן! אַונְ
 אַז מַיְּנָן שְׁטְרִיכְמָל זַאָגָט אַט פִּיר אַקְסָט דּוֹרְכָאָנָגָד: «טְרִיבָּפָּ!» — וּוֹעָרָת
 דּוֹרְ קָאָצָעָוּ אַוְיִסְגָּעָרִיסָן, דֵי הַעֲקָעָרִיְּנוֹגָעָן באַהָאָלָטָן דֵי צִיְּנָן אַינְ
 בִּיעְטָל, דָּאָט גַּאנְצָעָ שְׁטָמְעָל הָאָטָן נִטְעָן «גִּינְ טָעָן», אַ גַּאנְצָע סָאָטָנִיעָ
 קָאָזָקָן קָרִיגָּט פָּאָר זַעַקָּט גְּרָאָשָׁן אַפְּוֹנָט פְּלִישָׁ, אַונְ פָּאָרְפָּאָלָן! עַס רַעַדְתָּ
 קִיְּנָעָר נִיט אַ וּוֹאָרט!

אט דָּס הִיסְט אַ גּוֹוֹרָע!

איך געדעןך דען ניט? פארדייפרנ איז געוווען א פונגירע אט שאפ.
 עפטעס, זאגט מען, מאכט די שטעהלעכ איזינע מאדנע האקאפעס,
 בין זיי פאדררייען די קעפלעכ אונ פאלג אנדער טויט! איך בין ניט
 געוווען דערביי; «האקאפעס» איז «האקאפעס», נאָר מינחאַטאמ האט שוין!
 אאנקל קאצ'ו געהאט וואָלול שאָפּן-פליש!
 דער ווועטערינאָר איז געקומען אונ געזאגט: טרייפ! מע הערט אים
 ווי די קאָץ!
 ער האט אַראָפּגעבראַכט פֿידערלי עפאָלעטן, א פֿאָר שליפעס; מע
 האט זיי אלע אוועקנונגאנועט דאָט פֿלייש פֿוֹן אונטער די חענט, אונ
 נאָכ אָפּן דריינט טאג האט דאָט גאנצע שטעל געהאט וואָלול קאָשער
 פֿלייש אט ווועטשרער!
 באָ מײַנ שטרײַמל גאנזועט מען ניט! עם דאָרֶפּ קײַן שליפעס, קײַן
 עפאָלעטן ניט, ער אלֵין דירט זיך אויכּ ניט פֿוֹן אָרט! אונ קאָלזמאָן
 מײַנ שטרײַמל זאגט ניט: עס! עפְנַט זיך אַג שטעל קײַן מּוֹיל ניט
 אָופּ!

★

איך מײַנ שטרײַמל, או די גוּרוּע שטעלט אַין דעם, וואָס אַין
 אָלֵט ערְנ שטרײַמל? אָסער כאָזער.
 איך ווֹיסַט עפְשער ניט, וואָס דערונטער אַין?
 איך, בָּאָרְעָכָאַשָּׁעָם, ווֹיסַ!

די ברִיעַ אַין, בָּאָרְעָכָאַשָּׁעָם, פֿרְיעַר אַין נאָכ אַלענער שטעל
 מעלאַמְעַד געוווען, אונ מײַנ טאטע, אַלְעָזָאַשָּׁאַלְעַט, אַיְידַעַר ער האט
 געוווען, אוּס ווֹעַט שוֹגַן פֿוֹן מִיר קײַן לִיבַּת ניט זיין, האט ער מִיכּ
 אהִין גַּעֲשִׁיקַט צוּ דער ברִיעַ לְעָרְגַּעַן! עס אַין געוווען, דָּאַכְמָאַנְעַלְיַצְּ-
 לאָן, אַ שְׁלִימָאָזָל, וואָס די ווֹעַלְט פָּאַרְמָאַגְט עס ניט! אַ זְעַלְטַעַנְעַר
 קַעְלָאַמְעַד!

די באָלְעָבָאַטִים האָבָן געוווען, אוּ ער קָאנְזַיךְ ניט אַפְּ קײַן «צָ-
 רָאָס מַאְטְבִּיעַ», האָבָן זַיִ אַיְם באָלְד אַפְּגָעָרִיסְטַן אַ הַלְפַט סְבִּירָעָס אַונ
 49

די צוועיטע האטט וועצטט מיט אפונעליבענע צוועיטען פאר דרייפערט,
אַזְעָד מיט בלעבעגע פעדזיךערט; די דעבעגען האט וועזעג, או זי וועט
מיט איט מיט גווען ניט אדריסט, פֿלְעָגֶת זי אַיִט טַגְמַעְגָּלָעַךְ דָּקָט בעידל
אויסצ'וֹן.

או איד האט ניט ווֹאַס פֿאָרְבֵּל זַו אָקְבָּנוּ!
עוֹשְׁתָנָס, האט וועצעלט פֿאָרְנוֹאָסָע, צוּוִיטָנָס, האט אַ יְדַעַנָּע לִיב
זו צופּן; דְּרִיטָנָס, האט ער שוין אַ בְּעָרְדֵּל וְעַהֲאָשׂ, ווֹאַס חַקְטַּז וְלַבְּ
געבעטן, קִימָטָט גַּעֲכָלָעַשְׂטָט, מַעַזְאַל עַס אָזְפָּגָן! עַס האט אָזְרִי באַסְגִּימָן
פֿערְלָעַכְּ גַּעֲבָעַטְן, אוֹ מִיר, טַאלְמִיזִידִים, האָבָן זַיְכְּ אָוִיכְּ נִיט וְעַקְבָּונְטָאָזְנָן
חַאלְטָן אָוְבְּ אַלְעַמְּאָלְהָאָט זַיְכְּ אָגְ אַנְדְּרָעָרָעָר גַּעַמְוֹזָט אַרְצְפְּלָאָגְן אַוְנְטָרָגְן
פֿישְׂ, צַוְּכָאָפְּן זַיְכְּ זָוְם רְעַבְנָט בעַדְדָל אָגְ אַוְיְסְרִיבְּסָן אַחֲרָוּ!

נוֹ, זָאָגָט אַלְיָיָנוּ! קָאָגָט אַגְּ אָזְאָ בְּדִיעָ שְׁטַעַקָּן אַ גְּוּוֹרָעָ?

עַפְשָׁעָר מִינְיָט אִיד, עַד אַיְזָן מִיט דָעַר אַיִיט אַנְזִיעָרָשׂ גַּעַוּוֹפָרָן?
אַטְעַד בְּאַזְעָד! עַס אַיְזָן אַיְמָט קִינְגָּ שֻׁמְן עַנְדְּעַזְוָגָן נִיט וְעַשְׂעָן!
וְיַי אַיְגָעָנָעָ קְלִיְינָעָ, פֿאָרְלָטְשָׁעָנָעָ, מִיט אַיְטָעָר פֿאָרְנוֹאָסָעָנָעָ, באַטְלָאָנִישָׂעָ
שְׁעַנְדִּיק דְּעַוְּשָׁרָאָקְעָנָעָ אַוְיָגָן!

עַמְעַט, פֶּאָר דְּאָקְעָס אַיְזָן אַיְמָט דָאָט עַדְשָׁטָע וְוִיבָּן וְעַשְׁטָאָרָבָן. נָוּ
וֹאַס אַיְזָן? מַיְיָ נַאֲפְקָעְמִינָעָ? דְּוֹפְטָ אַיְמָט דָאָט צַוְּיִיטָע דָאָט בעַדְדָלָן
וְיַיְבָּאָלְדָעָם בְּעַט זַיְכְּ, עַס כְּאַלְעָשָׂט, מַעַזְאַל עַס אָזְפָּגָן, אוֹ מַעַזְאָגָן
עַס נִיט אַפְּנָאָגָן! אָוְנָ אַיְכְּ אַלְיָיָן, וְעַבְּ אַיְכְּ וְעַס, קְוֹמָט מִיר אַיְכְּ
דָאָט וְוֹאַסְעָר אַיְגָן מַוְיל אַרְבִּי, אַ צַּוְּפָ אַזְעָנָן!
נָאָר וְוֹאַסְעָט דָעַג אַיְזָן וְעַשְׂעָן? נִיט מַעַל נָאָר, וֹאַסְעָט אַיְכְּ הַקָּט אַיְמָט אַ

שְׁטְרִימָל גַּעַמְאָכָט!...

אַיְכְּ בְּגַי מַוְיִיד אַמִּיסְטוֹאָדָע, אוֹ נִיט מַיְיָן אַיְיָעָ אַיְזָן עַט אַעֲזָעָנוּ!

מִיר וֹאַסְעָט עַט גַּאֲרָנִיט נִיט אַבְּיָנוּעָפָלָנוּ!

קָאָהָאָל האט באַשְׁטָעָלָט, אוֹנָ אַיְכְּ חַאְבָּן גַּעַמְאָכָט! נָאָר קוּמָט אַיְזָן
דָאָט אַיְגָעָנָעָ קָאָהָאָל גַּעַוְוִוְיָרָע גַּעַוְוָאָרָן, אוֹ דָאָט שְׁמַרְיָהָל, וֹאַסְעָט זַיְיָ
חַאְבָּן גַּאֲמִידָא באַשְׁטָעָלָט, וֹאַסְעָט אַיְכְּ, אַרְעַמְעָד «בְּעַרְלָקְלָבָאָס», חַאְבָּן
גַּעַמְאָכָט, קוּמָט זַו פְּאָרָג אָוְנָ אַיְזָן שַׂוְּגָן אַ וְוּרָטָט חַיְנָטָר דָעַר שְׁטָבָט,
אַיְזָן עַט אַרְוִיְגָעָלָאָפָן מִיט אַסְמָלָעָ, מִיט אַ גַּעַדְוּלָעָ! קִינְד אָוְנָ קוּמָט

אייז אַרוּסְטָגָלְפָּנֶן, קְרָאָקָּאָזְזָנָעָן פָּנֶן דִּי בְּעֵמָן אַרוּסְטָן! מֵעַזְעַט אַכְּבָּן-
געַשְׁטָאָנָעָן דִּי פְּנַעַץ, אָנוֹ נָאָגָן קְאָזָהָל חָעָם זַיְבָּאָט אַיְנוּמָעָל-
זְבָּעָנָעָנָעָן אָנוֹ שְׁלָעָמָן מַעַן שְׁפָדְבָּאָל; גָּוּס וּוּיִיסְטָן, וּוּגָס פָּאָרָא טָאָכְלָוִין-
קָעָם עַס וּוּאָלָט דְּעָרְבָּוֹן אַרְזִיסָּן! וּוּגָט כָּאָרָה פָּעָטָשׁ, וּוּגָס פָּאָרָא מַעֲסִידָעָט...
וְעַג נִיטָּהָט אַזְעָט אַזְבָּעָט הָעָט אַנְ אַיְצָעָז גַּעֲזָבָנָן מֵעַזְעַט מַאְכָּבָן אַ-
לְּיִצְּטָאָכְעָז!

אָנוֹ לִיְיָבָל מִילְנָעָר הָעָט גַּעֲזָבָנָן כִּי מַאְלָכָי כִּי זְעַמְּחוּמִים, אָנוֹ עַד
זְיַיְנָעָן דָּקָם עַרְשָׁתָעָ פָּעָרָד!
זֹו, שְׁטָעָקָט נִיטָּהָט אַגְּוּזָרָעָ אַינְ מִינְן שְׁמָרְטִימָל?

★

מִינְן אִישָּׁעָ צְנוּעָ דְּרוֹפָט מִיכָּ (אַמְּרוֹא בְּעַרְלָ קְאָלְבָּאָט) נָאָכָּ בְּאַלְטְּבִּיִּ-
זְעַנִּיק, אַזְעַמְּעַכְּמָעַנְפִּיִּק, נְיוֹוּלְפָּעַנִּיק, קְאָלְבָּוִינִיק, אָנוֹ וּוּגָס דָּקָם וּוּאָסָעָר
בְּדָעָנוּט אַיר אַינְ מַוְיל אַרְדִּיבָּן....
עַט אַיְזָעָמָעָס, אַזְעַמְּנָטָש אַיְזָקִין כָּאָזָעָר נִיטָּהָט! אַיכָּ הָאָב הָעָגָאָעָ-
פָּוֹן אַגְּלִיבְּחָוּרְטָל; אַיכָּ הָאָבָּמָאָל לִיבָּ לִיְיָבָל מִילְנָעָר, אַינְ דִּי אַיְגָן
אָוֹן אַוְגָט שְׁרָדָר דִּי אַוְגָן, אַרְיָגָנוּזָעָן אַשְׁפִּילָקָעָן.
אוּיכָּ — וּוּגָט וּוּעָל אַיכָּ דָּקָם לִיְקָעָדָעָן? — דִּי דִינְטָמִידָלָעָב, וּוּגָס
נִעְמָעָן וּוּאָסָעָר קָעָגָנִיבָּעָר אַינְ הוּיָפָט בָּאתְ פָּלוֹמָט, זִינְעָגָן כָּאָסְוּעָשָׂאָלָעָם
קִיְּגָן קְוִיחָאָנִים אָוֹן דְּזָכְעָנָעָן נִיטָּהָט, הָאָבָּאָיכָּ לִיבָּ אַקְעָן צְרוּ מְאָגָן....
נָאָר גְּלִיבָּבָט מַדְרָ, אָזְנִיט דָּקָט דְּעַרְחָאָלָט מִיכָּ בָּאמָה לְעַבְנָן!
מִיכָּ דְּעַרְחָאָלָט בָּאמָה לְעַבְנָן אַיְזָט וְאָכָּ: אַיכָּ וּוּיִיסָּ, אָזְנִיט לְאָזְנָ אַיְזָט
מַאְלָ אַינְ אַיְיָוָל אַרְזִיסָּן אַזְוּזִידָעָ-זָאָרְעָלָעָ אַטְקָהָלָ, אָנוֹ דָעָר
גַּאנְצָעָר אַוְילָעָט בּוֹקָט זַיְבָּן צְרוּ אַיר, אָזְנִיט מִינְן "מִיְּסָעָ יְאָדָנִי!"
אַיכָּ וּוּיִיסָּ, אָזְנִיט מִינְן אַיְצָעָ צְנוּעָ וּוּאָרָפָט מִידָּ דִּי שְׁלִיטָעָלָעָ
אַיְבָּעָרָן טִישָׁ, אָזְנִיט דָּקָט הָעָט אַיר מִינְן שְׁמָרְטִימָל אַזְוִי גַּעַחְיִיסָּן. מִיכָּ הָעָרָתָ
זְיַיְדָעָן דִּי קָאָגָ, אַבְּגָאָר מְבָכָּאָ, שְׁמָרְטִימָל מְרוֹן זְיַיְפָלָגָן.
וְעַג זִי קְרָמָט אַזְוִיִּם עַדְעַוּ שְׁאָבָעָט אָנוֹ יְאָמְטָעוֹן פָּוֹן יְאָטָקָעָ אָן
פְּלִיאָשָׁ, אָנוֹ שְׁילָט דָעַם קָאָצָעָוּ — וּוּיִיסָּ אַיכָּ, אָזְנִיט דָעָר לְאָצָעָוּ אַיְזָט
מַאְכָּעָ שְׁוּלְדִּיקָּ, אָזְנִיט שְׁטָר יְיָ מַלְקָעָט זִי חִינְנָתָ קִיְּבָן קְוּגָל נִיטָּהָט!

איך וווײַס, אוֹ ווּעָג זַי נְעֵמֶת נָאָב גַּאֲר אַנְטַן טַאָפֶן אַונְזַוְאָרְפַּט
אִים אַרְוִיס אִינְגַּאַס אַרְיִין, אוֹ דַּאָס הַאָט נִיט זַי, גַּאֲר מִינְזַשְׁטְּרִיכְמַל
דֻּעַם טַאָפֶן אַרְוִיס גַּעַוְאָרְפַּטְן! אוֹ ווּעָג זַי נְעֵמֶת אַונְזַנְיִיפְטַּס אַוִּיס פָּוּנְ
רַאַשְׁטַשְׁנִיגְעַ אַשְׁטִיקְטִיְיגְ אַונְזַוְאָרְפַּטְס עַס אַינְפְּיִיעַר אַרְיִין, אַונְזַגְּיִיבַּעַן
אוֹס דַּי הַעַנְטַ, אַונְזַפְּאַרְגְּלָאַצְטַ דַּי אַוְיִגְנַּזְטַמְבָּאַלְקַן, ווּיַּיסְ אַיךְ גַּאנְצַ
גּוּטַ, אוֹ דַּעַר בַּאַלְקַן הַיְבַּטְדַּעַרְפּוֹן גַּאֲר נִיט אַגְּזַוְוִיסְן, — אוֹ דַּאָס
הַאָט גַּאֲר מִינְזַשְׁטְּרִיכְמַל דַּאָס שְׁטִיקְטִיְיגְ פְּאַרְבְּרוּנְטַ!

אַונְזַעְרְבִּיְזַי ווּיַּיסְ אַיךְ, אַונְזַיְגַּע אַישְׁעַ צַנְיַע אַיְזַנְזַי בְּאַ-
סִיעְבִּידְעַ בְּאַקְאַהְאַל, אַונְזַקְאַהְאַל אַיְזַנְזַי בְּעַנְיִאַכְּידַבְּאַגְּאַטְ;
אוֹ קַאַהְאַל הַאָט אַסְאַקְאַזְנִיגְעַ נַאַשְׁמַמְצִיקְאַגְּנִיעַס, אַונְזַגְּאַטְ, בְּאַרְוָ-
הַוְ, הַאָט אַסְאַקְאַזְנִיגְעַ קַאַהְאַלְ, אַונְזַמְּיִינְזַשְׁטְּרִיכְמַל הַאָט אַיבְעַר
אַלְעַ מִילְיאַנְעַן מִילְיאַסְן נַאַשְׁמַמְצִיקְאַגְּנִיעַס צַו שְׁאַפְנַ!

מִילְיאַנְעַן שְׁלִיסְלַוְוּרְגַּן גַּעַוְאָרְפַּן, מִילְיאַנְעַן ווּיְבַעַר מַאֲכַן נִיט קִיְינְ
קוּגְלַ, מִילְיאַנְעַן טַעַט פְּלַאַצְנַ אַט דַּי שְׁטִינְגְּנַעְרַ אַגְּבַּסְ, אַונְזַפְּ-
כָּלְעַ נְעֵמֶת ווּאַלְטַ אַיךְ מִיכְ אַונְטְּעַרְגַּעַנוּמוּן מַעַפְאַרְנַעַס צַו זַיְינְ
פָּאַלְקַ עַוְוִוְינְיִיםַ.

אַונְזַפְּעַר טַוְטַ דַּאָס אַלְצַ! אַלְצַמְּיִיטַע יַאֲדַיְ! אַלְצַמְּיִינְשְׁטְּרִיכְמַל!

וּוּבְנַעַר דַּעַר שְׁמַיְקַעְרַ! אַגְּטַ זַיְצַע עַר קוּגְנַבְעַר דֻּעַם פְּעַנְצְטַעְ;
זַיְינְ פָּגַעַט גַּלְאַנְצַטְ, גַּלְיִיכְ מַעְ וּוּאַלְטַ עַס מִיט שְׁמַאלְצַ בְּאַשְׁמִירַטְ.
וּוּאַס גַּלְאַנְצַטְ עַס? וּוּאַס פִּינְקְלַעְנַ אִים דַּי לְוִינְדִּיקַע אַיְגְּגַעְלַעְכַּ?
עַר הַאָט אַגְּנוּעַדְרִיְיטַ אַפְּאַר גַּאֲלַדְעַנְעַ שְׁלִיפְעַס!
עַרְשְׁטַנְסַ, ווּיַּסְן מִירַ, וּוּאַס גַּאֲלַד אַונְזַזְמַירַ אַיְזַן! אַונְ
צְוּוּיְתַנְסַ, ווּיַּסְ אַיךְ, אוֹ אַפְּאַר שְׁלִיפְעַס מַוְגַּעַן מַאֲלַ מַעַר וּלְ-
נַעַר הַאָבָן הַינְמַעַר זַיְכַ, אַלְסַ לִיְבַּלְסַ שְׁאַפְנַ-פְּעַלְצַ — סְעַרְמַעְנְגַעַס אַונְ

טרעגער-פעלאַלעב ! אונן חילנט זאל פָּרוֹוֹן דֵּי גְּרֻעַסְטָע וְּאַלְדוּנָע שְׁלִיטָע
אַרוּיסָעָבָן אַ פְּרִיקָאָן : «צָעֵן אַקְסָן זָאַלְסָטוֹ קְוִילָעָן אָונָן אַ האַלְבָּקָאָן !»
«קְרַעַנְק זָאַלְסָטוֹ קְיִינְג, פִּירְעָרְלִיִּי גַּעֲפָעָם הָאָבָן אָונָן דֵּי מִילְצָעָסֶן אַפְּ
דָּעָר לְבָקָעָר זִיְתָן טַעַלְעָד !», «פָּוֹן יַעֲדָן בִּיסְבָּז זָאַלְסָטוֹ וְּוַאֲרָפָן אַ שְׁטִיךְ
אַינְג פְּרִיעָר צִי אַינְג וְּוַאֲסָעָר אַרְתִּינְג !», אַדְעָר : «יעַדָּר כָּאָסָן מוֹן מִיר פְּרִיעָר
וּוַיְיָזָן זִיְינְג קָאַלְעָ, אָונָן יַעֲדָע קָאַלְעָ — אַיְרָכָאָסָן !», «מִיטָּמִיד — אַלְצָן,
אַפְּלִיעָע צְעֻזְעַטְעַרְהַיִּיט, אַנְג מִיד — נִיטָּמִיד אַ לְעָק !»

די גְּרֻעַסְטָע גַּעַנְעָרָלְסָקָע שְׁלִיטָע וּוּטָם גַּאֲלָר דֵּי פָּאנְטָאָזָע, די הָאָזָע
דָּעָצָצָו נִיט הָאָבָן ! אָונָן וּוּעָן יָאָ, וְּאַלְטָם זַי גַּעֲמוֹנָת פָּאַרְזִיְּעָן מִיטָּמִיד
זַעַלְגָּעָר דֵּי גַּאנְצָע מַעֲדָנָע : באַ יַעֲדָן בָּעַט אַנְיְדָעָרְשָׁטָעָלָן כָּאַטָּש אַ פָּאָר
קָאַזָּאָקָן, אַיְינָעָר זָאַל הַיְתָן דָּעָם צְוִיְּינָן, אָונָן בִּיְדָע — דָּאָס בְּעַט !
אָונָן וּוַיְיָלָל וְּאַלְטָם דָּעְרָבִּי נָאָכָן גַּנְיוּוּס גַּעַשְׁגָן, וּוַיְיָלָל קָאַנְטָרָאָבָּאָגָן
דָּע ! וּוַיְיָלָל וְּאַלְטָם מַעַן אַפְּגָעָנָאָרָט ! דִּיבָּוֹנָעַשְׁלִילְיָעָם, וּוַיְיָלָל אַרְמָאָגָט מַעַן
דָּאָס !

אָונָן מִינְג שְׁטְרִיכְיִמְלָל טָוָת דָּאָס אַלְצָן, אָונָן שְׁטִילָן אָונָן פְּרִינְג, אַנְג נָאָ-
הַיְקָעָס, אַנְג קָאַזָּאָקָן ! אַיְכָן וִיצְמִיד גַּאנְצָע שְׁטִילָן אַיְנָעָר אָונָן וּוַיִּיסְטָן, אַז אַנְג מִינְג שְׁטְרִיכְיִמְלָס
דָּעָרְלִיבָּעָנִישׁ וּוּטָם זַיְכָן קִין מַוִּישָׁעָלָע צּוֹ קִין כַּאַנְעָלָעָן נִיטָּמִיד
קִין אַוִּיגָן נִיט וּוַאֲרָפָן !
כָּאַסְוּעַשְׂאָלָעָם !

אָונָן פָּאַרְקָעָרט, אַז מִינְג שְׁטְרִיכְיִמְלָל הַעֲנָגָט אַנְג אָזָא מַוִּישָׁעָלָע אַדְעָר
כַּאַנְעָלָעָן אַ לְוָנָג-אָונָג-לְעָבָעָר אַט דָּעָר נָאָז, אַיְזָן — צָוָם טָוִיט ! קְעַנְסָטָן פָּוֹן
אַיְרָנִיט אַנְיְדָעָרְשָׁ פָּאַטָּעָר וּוּעָרָג, סִידָןָן מִיטָּנָן לְעָבָן צְוֹאָמָעָן ! אָונָן
וּוַיְלָסָטוֹ אַזְוִי לְאַגְּגָן נִיט וּוְאַדְתָּג, מַוְתוֹןָן קְוּמָעָן בְּעַטָּג, כַּאַלְעָשָׁגָן פָּאַרְנָן
אַיְגָעָנָעָם שְׁטְרִיכְיִמְלָל : שְׁטְרִיכְיִמְלָל, רַאֲטָעוּוּ ! שְׁטְרִיכְיִמְלָל, עַמְּנָמִיד אַוְתָּה
דֵּי קִיןָן ! לְאָז מִיכָּ אַרוּיסָן פָּוֹן טְפִיסָע !

אַיְבָּעָק גַּסְמִיָּן דָּאָשָׁעָנָק.
נִיטָּמִיד מִינְג אַישָׁע צְנוּע אַיְזָן אַנְבָּעָטָע גַּעַוְאָגָן אָונָן גַּסְמִיד אַט

וועיגש קיינ שונגען ניט אוּפַן, קאָט אַיכַּט דְּאָרֶט אַמְּגַל אַזְּבָּגַן, דָּאָט
הארץ אוֹ דָּעַלְכָּאָטָן בִּינְפָּאָס אַיכַּט אַט טָאָנָעָס; אַלְקָאָלְפָּאָנָעָט בֵּין אַיכַּט
דאָכַּבַּט מִגְּבוּיָּוָן אוֹ פָּאָסָטָן; עַט אַיז דָּאָכַּבַּט פְּזָרָט מִבְּנָן אַיכַּבַּט
שְׁטוּרְבָּאָל!

יעם שְׁנוּקָעָר קָעָג אַיכַּבַּט פָּוָן לְאָנָגָן... עַד לְעוֹט אַוְּסָט נִיט מְרוֹן
מִיאָוּעָס אָוֹן פְּיִיסִּים-טוּוּוִוִּים... גָּפָר נִיט אַיכַּט דָּעָט בֵּין אַיכַּט אַגְּבָּאָט
אוּסְּפָּג...

צְוֹוִי טְרַכְּפָּעָר זְקָט עַד גַּעֲהָאָן! אַזְּוִי שְׁוּעָפָּטָעָר פָּתָן אַיכַּט טְאָטָעָר
מְאָמָּעָן וְאָסָּז זָאָס אַיכַּט, אַזְּוּלְיָגָן! זָאָס אַיכַּט בֵּין אַיזָּד.
עַט אַיכַּט דָּעָט מַעְלָעָבָן גַּעֲרוּעָן אַזְּיָגָן כָּוָן דָּעָט צְוּיָּוּטָעָר אוֹ אַזְּבָּאָט
שִׁידָּגָן? אָוֹן אַ בִּינְגָוּדוּדָעָר זְוּלְיָגָן, אַ בְּרָאָכָע אַזְּבָּאָט
פְּעֻגָּעָלָעָב — וְוִי סְמָכָסְטוּרְדָּעָ-עַמְּעָלָעָב פָּוָן אַ פָּאָס אַרְאָפָּהָן בְּזָהָר
שְׁמַעַטָּק — חַוִּי בְּכָקְמִימָ-שְׁטָעָקָעָלָעָכָן; אַזְּפָּגָעָוּזָהָקָעָן וְוִי לְלִילְזָהָבָן, אָוֹן אַזְּוִי
פָּאָר אַזְּגָג, זָאָל נִטְשָׁט שְׁוּמָעָן אוֹמָאָצָל זָיְגָן! אָזְּ אַיְגָעָן וְאַרְאָטָן אַ בְּלִילָה,
דָּאָכָט זִיכָּר — אַ בְּרִילְיָאנָט הָאָטָט וְעַבְלִילָט, אָוֹן אַרְגָּמָלָעָבָן קִינְדָּעָר! אַיכַּט
שְׁעָנָק — אָוֹן דָּאָכַּבַּט וְוִיתָּט פָּוָן שְׁעָנָק!

אַיכַּט אַרְנְקִיְּדָעָשָׂאָלִין וְוְאָלְטָט מָעָן זַי נִיט בְּעַטְעָר אָוֹן עַרְלָעָכָר
דְּעַרְצָוִוָּג.

★

אָוֹן שְׁעָנָק וְוְנָאָג — אָוֹן דָּאָט אַזְּבָּגַעָט גַּעֲרוּעָן: עַט חָקָט
קיינ אַיְגָצְקָעָר שְׁיקָעָר פָּאָר זַי קִינָג שְׁלָעָכָן וְוְקָרָט נִיט גַּעֲרוּעָט...
קיינ סְטָרָאָזְהָנִיךְ, קִינָג אַקְּזִינִיךְ! עַט זָאָל גַּעֲרוּעָט דָּעָרָג וְרַעֲסָטָעָר מְאָבָּא
אַרְבָּיָנָק מְאָג, וְוְקָלָט מְאָרִיךְ, דָּאָסָט זִיכָּר, זִיכָּר זְבָּעָן זְבָּעָן אַיְגָצְקָעָר
אַ קְּנִיפָּה זוּ וְעַכְבָּר אַיכַּט גַּעֲקָל: נִיט אַטְשָׁט דִּי חָעָטָט, נִיט אַזְּמָטָט אַרְיָן, נִיט
אַמְּלִילָה אַיכַּט גַּעֲרָזָק! אַיכַּט חָקָט שְׁרִירָה, שְׁרִירָה נִיט גַּעֲזָקָט: אָזְּ אַיכַּט
זְיִי שְׁטָעָט מְאָדָר גַּוְהָרָעָה וְוִי אַיכַּט שְׁטָרְמָקָלָן אָוֹן אַיכַּט וְוְאָלָט אַ
גַּרְאָכָבָן טְאָעָט גַּעֲהָאָט!

דָּאָכַּבַּט שְׁטָרְמָקָלָן, חָקָט זַי אַזְּרִיכָּגָוִוָּג, אָוֹן שְׁטָוְאָרְקָעָר, טְוִיזָגָט מְאָלָן
שְׁטָרְאָקָרָן פָּאָר זַי!

א צוילינגן! איזיע פָּן דער אנדערע האט זיך ניט געווייג. אונ אידי-
נעד האט עפֿעס ווֹי געטָן, האט די צויליטע דעם איזגענט שמעדרא
געפֿילט... אונ זאָכְרַן זיַּהוּן האָבָּן זיך זיַּעֲרָעַ וועגן צעשיידט...

דאָס איזגענע געטָן, קרייט עטווֹס אנדעריש, אונ דאָכְרַן...

ביידע האָבָּן זיך פָּלאַצְלִינְגַּ פָּאָרְעַנְדֶּרְטָן: טִילְמָאָל זִינְגַּן זַיִּה פְּרִיִּי-
לְעִכְּעֵי, טִילְמָאָל טְרוּיְעִירִיקָּעָר אָונְ פָּאָרְטָּאָכְטָעָר וְעוֹזָעָן וְיַיְּפְּרִיעָר! —
איַּכְּ אָקָּן אַיְּכְּ נִיט אָוִיטְמָאָלָן, וּזְאָס מִיט זַיִּה אַיִּז גַּעַשְׁעָן. דיּ רַעַכְטָע וְעַרְטָע
לִיגְבָּן מִיר אָט דָּעַר צָוָּגָג, נָאָר אַיִּכְּ קָעָן זַיִּה נִיט אָרְפְּשָׂאָרְגָּן... אַ מְעַנְשָׁ
הָאָט נִיט גַּעַלְעַדְנָט... נָאָר אַיִּנְגָּן זַיִּה אַיִּנְגָּן עַפְּעַט טִיפְּעָר, פָּעַטְמָעָר אָונְ
צְיוֹלִיבִּיכְּ טְרוּיְעִירִיקָּעָר אָונְ זִיסְעָר גַּעַוּזָּרָן...

אָונְ מַעְהָאָט גַּעַוּסָט, וּוּדָר עַם אַיִּז שְׁוֹלְדִּיךְ דַּעֲרִינְגָּן: מַעְהָאָט
געַטְיִיט מִיט דיּ פִּינְגָּעָר אָט צָוְּיִי מוַיְשָׁעַלְעָכְךְ, וְאָס האָבָּן בַּיַּדְעָ כַּאֲנַעַלְעָכְךְ
נָאָכְ שְׁעַנְעָר, נָאָכְ בַּעַטְעָר, נָאָכְ כִּיְּנוֹחוֹדִיקָּעָר, נָאָכְ עַפְּעַט הַעֲכָבָד גַּעַמְכָּת! ...
עַט, עַפְּעַט זָאָב אַיִּכְּ אָונְדָּעָר לְאַשְׁן בַּאֲקוּמוּגָּע, עַס פָּאָסְט גַּאָר
נִיט פָּאָר אַ קִּרְזּוֹשְׁנָעָר! אַ מְדָעָר האָט זַיִּה מִיר אַיִּנְגָּן דיּ אַוְינְגָּן פָּאָר-
דְּרִימִיט: נִיט פָּאָר מִינְגָּע יָאָרָן.

מִינְגָּע אִישָׁע צְנוּעָ וְוַעַט וְוַיְּטַעַר זָאָגָן: בַּאֲלִיטְיְּוּעָנִיק...

איַּכְּ זְהָל אַיִּכְּ שְׁוִיגָּן לְאַנְגָּג נִישְׁבִּיכְעָן:

בַּיַּדְעָ שְׁוֹעַטְמָעָר האָבָּן דָּאָכְ אַזְּוִילְיָנָע גַּעַטְאָגָן, קַעַחְאוֹאָיָע דָּאָכְ
אַיְּזָעָנָע, נִיט אָוְזִיסְט זִינְגַּן זַיִּה דָּאָכְ אַזְּוִילְיָנָע גַּעַוּזָּג!
בַּיַּדְעָ האָבָּן מוַיְשָׁעַלְעָכְךְ בַּאֲקוּמָעָן, אָונְ בַּיַּדְעָ האָבָּן גַּעַמְלוֹת אַיִּנְגָּן
קוּרְצָעָר אַיִּט אַרְוֹת אַרְיִינְגְּזָעָן קְלִינְגָּט אַיִּט דיּ קַלְיְּדָעָלָכְךְ!
שְׁעַמְט אַיִּכְּ נִיט, דָעַר צִיְּדָעָן-אַוְילָעָם אַיִּז אַזְּוִי; גַּאָסְט וְזִילְג אַיִּנְגָּן
עַם, וְאָס אַיִּז דיּ בַּוּשָׁע?

אָונְ דָּאָכְ, וְיַי אָנְדָעָר אַיִּז בָּאַיְּלָעָרָעָר גַּעַשְׁעָן!
איַּנְגָּשְׁוַעַטְמָעָר האָט גַּעַטְרָאָגָן פְּרָאנְק אָונְ פְּרִיִּי: פָּאָר גַּאָט אַגְּשָׁוָּל,
פָּאָר לִיעְט אַיִּגְנָס, פָּאָר שְׁפָרְאָזְשָׁנִיק, אַקְּזִינִיק אָונְ אַלְעָזָעָט אַיִּגְשָׁעָן!
דיּ אַיִּזְגָּעָנָע שְׁוֹעַטְמָעָר האָט זַיִּה דָעַרְגָּאָכְ אַיִּנְגָּן דָעַר וְוַיְּטַעַר דיּ

שיקוריימ, אינ א שטילע שטוב, אינ א וואראעמע שטוב אווע אינ א
וויעיס בעט ארליךגעלייגט.

מע האט די פענץטער פארהאנזען, די גאָס מיט שטרוי אויסגע-
לייגט, עס איז א באָבע געוקומען; מע האט נאָכ אַדקטער געשיקט...
דרונאָכ איז אַסְמְכָע געועגן... אָרָו ווי הײַס אַסְמְכָע!
אָרָו עס האָט אַגְּגָהוֹבָו וואָקָסָנו אַסְמְכָע קְלִיןְמוּישְׁעָלָע — לְעָטוּרָע,
לְעָכוּפָע אַולְעַמְּיִיסִים טּוֹיוֹיִם! אָרָו אוּ זֵי האָט גַּעֲזָעָן, ווי גוֹטָע עס אַיז,
שִׁיט זֵי שְׁוִינְגִּיר בָּא יָאָרְךָ קְלִיןְמוּישְׁעָלָע, אָרָו איז אַסְמְכָע אַלְעַבָּאָסְטָע
אל האָיָום האָזָע.

אָבָּעָר די צוֹוִיטָע האָט געטראָגָן בעסָאָר סְוִידָעָט, ווַיְיָעָן גַּעֲקָרִיגָּן
אַיז אַ קְעַלְעָה, דָּאָס קִינְדָּה האָט אַפְּגָעָנוּמָעָן אַשׂוֹאָרֶצָּע קָאָז...
איָרְךָ קְלִיןְמוּישְׁעָלָע לִיגְטָשׁוּינָן לְאָנוּגָע עַרְגָּעָז הַינְּטָעָר אַ צְוִים;
מַעַר וּוּעַט שְׁוִינְגִּיר קִינְמְוִישְׁעָלָע בָּא איָרְךָ נִיטָּזִינְג! אָרָו אַיז גָּאָט
וַיְיָסְט, זָוָז זֵי אַלְיָינְג אַיז אַוְמְגָעָקָמָעָן — זֵי אַיז אַוְזָעָק!
מע זָאָגָט, אוּ זֵי דִינְטָעָר עַרְגָּעָז אַפְּ דָעָר וַיְיָסְטָע וּוּלְטָט, אוּ זֵי לְעַקְטָט
אַפְּ פָּוָגָ פַּרְעָמְדָע טְעַלְעָר... אַנְדָּעָרָע זָאָגָט, אוּ זֵי לְעַבְטָשׁוּינָן נִיטָּזִינְג
אַלְעַכְטָג סָאָט גַּעֲהָאָט!

אוּ דָעָר גַּאנְצָעָר כִּילָּעָק אַיז גַּעֲוָעָן, ווּאָס דָאָס עַרְשָׁטָע אַיז גַּעַ-
שְׁעָן אָפָּן שְׁוֹל-חָוִיט, אָפָּן אלְמָן בְּעַרְגָּל מִיסְטָט, אַוְנְטָעָר אַ בְּרוֹזִיךְ שְׁטִיק
וּוְאָלְג-צְיִינְג מִיטָּב בְּאוּלְבָעָרְטָע אַוְיִיסְטָע... נָאָר מִיטָּן שְׁטְרִיכִימָל — אָרָו
דָאָס צוֹוִיטָע אַיז גַּעֲשָׁעָן עַרְגָּעָז — אַיז אַזְּגָעָנְדִיקָּן וּוּאָלְדָה, אַפְּ
פְּרִישָׁוֹן גְּדוֹאָז מִיטָּפְרִישָׁע בְּלוּמָעָג, אַוְנְטָעָר גָּאָטָס בְּלוּיָּעָן הַיְמָל, אוּסְגָּעָ-
יִיטָּמִיט זִינְיָעָן שְׁטָעָרָג, נָאָר אַגְּנָעָם שְׁטְרִיכִימָל.
עַט הַעֲלָפָט נִיטָּזִינְג שְׁמַעְקָעְדִּיקָּע בְּלוּמָעָג, קִינְגְּזַגְעַנְדִּיקָּעָר וּוּאָלְדָה,
נִיטָּזִינְג הַיְמָל, נִיטָּזִינְג שְׁטָעָרָג, נִיטָּזִינְג אַלְיָינְג!

נִיטָּזִינְג זֵי אַלְעָעָטָקָט די גַּוּוֹרָע; אַיז גָּאָט שְׁטְרִיכִימָל שְׁטָעָקָט זֵי
נִיטָּזִינְג פָּאָגָאנְעָס, נִיטָּזִינְג שְׁלִיטָעָס, נִיטָּזִינְג אַיז טְרוֹזָנָט מָאָל שְׁעוּנָרָע
כָּאָנוּלָעָכ, נָאָר אַלְצָ אַיז שְׁטְרִיכִימָל. אַיז דָעָם שְׁטְרִיכִימָל, ווּאָס אַיךְ, “בְּעִיל
קָאָלְבָאָס”, מָאָכָ.

אוּ דָאָס נָאָר דַעְרָהָלָט מִיכְבָּס אַמְּ נָאָרִישָׁן לְעַבְנָן פָּוָגָ קָאָרְטָאָפָּל,

די פֿרּוּמַע קָאָז

דרײַי זִינְגַּ-פֿיְיגַּעַלְעַכְּ וַיְיַעֲנֵג גַּעוּוֹזֶן אֵין אַיִּינַ שְׁטוּבַּ, אָוָן אַלְעַ דְּרַיַּי,
אַיִּינַס נַאֲכַנְּ אַנְדְּעַרְגַּן — הָאָט דַּי קָאָז צְוַרְעַכְּ וַעֲמַאְכַּטְ...
עַס אֵין קִיְּינַ אַיִּינְפְּאַכְּבַּעְ קָאָז נִיטְ גַּעוּוֹזֶן, נַאֲרַ אָנַ עַדְעַם, עַמְעַס
פֿרּוּמַע נַעַשְׂאָמַע, וּוֹאָס הָאָט נִיטְ אַוְמְלִיכַּט גַּעַטְרָאָגְן דַּי וַיְיַיְסַע גּוֹטְ-יִידְ...
שַׁעַ יוֹפַּע, אָוָן גַּעהַת אַיִּיגַּעַלְעַכְּ, אֵין וּוּלְכַּעַ דַּעַרְ הַיְמַלְ הָאָט זַיְבַּע
שְׁפִיגַּלְטַ...
עַס אֵין אַ פֿרּוּמַע קָאָז, אַ טַּוְיַּלְעַ-קָּאָז גַּעוּוֹזֶן! צַעַן מַפְּלַ אֵין
טָאָגְ חָאָט זַי זַיְכַּ גַּעוּוֹשָׁנַ... אָוָן גַּעַגְעַסְן הָאָט זַי שְׁטַילַ, עַרְגַּעַס אֵין אַ
זִּיְיטַ, אֵין אַ וּוּנְקַעְלַעַ...
אַ גַּאֲכַגְן טָאָגְ הָאָט זַי גַּעַבְאַפְּטַ וּוֹאָס-עַס-אַיְזַ מִילְכַּעַדְיקַם, אָוָן
עַרְשַׁטְ אָז דַּי נַאֲכַט אַיְזַ צַוְּגַעְפַּאְלַן, הָאָט זַי גַּעַגְעַסְן פְּלִישַׁ, קָאַשְׁעַר
מִינְ-פְּלִישַׁ...
אָוָן נִיטְ גַּעַיְלַט זַיְכַּ צַוְּ דַעַרְ אַכְּלַעַ, וּזְ אַ גַּרְאַבַּע זַאְבַּ... נִיטְ גַּעַ-
כָּאָפְטַ אָוָן גַּעַשְׁלַׁוְגַּעַן, וּזְ פְּרַעְסַעְרַ טַוְעַן; נַאֲרַ בְּעַנְיִיםַעַס, שְׁפִילְנְדִיקַ...
זַאְלַ דַּאְסַ מִינְזַלְ לְעַבְנַ נַאְכַּ אַ דַעַגְעַ... זַאְלַ עַס אַ בִּיסְלַ אַרְוּמְתַאְגַּןַן,
אַפְּגַּיטְעַרְגַּן, וּוּידַעְ זַאְגַּן — אַ פֿרּוּמַע קָאָז כָּאַפְּטַ נִיטַ...
אוֹ מַעְ הָאָט אֵין שְׁטוּבַּ אַרְיִינַ דַעַט עַרְשַׁטְן זִינְגְּ-פֿוֹיגְלַ גַּעַבְרַאַכְטַ,
הָאָט זַי אַפְּגַּן בַּאלְדַ רַאֲכַמְאַגְעַס בַּאֲקוּמַעַן; עַט הָאָט זַי בַּאֲמַת הַאָרְצַ אַנְ-
גַּעַכְאַפְטַ...
— אֹזְ שִׁינְסַ, — זִיפְאַטְ זַי, — אֹזְ קְלִיְינַס, אֹזְ מַעְכִּיעַדְיקַ פֿיְגַעַלְעַ
— זַאְלַ קִיְּינַ אַרְיַלְעַמְהַאַבְעַ נִיטְ הָאַבְנַ! —
— אָוָן עַס-קָאָגְ קִיְּינַ אַרְיַלְעַמְהַאַבְעַ נִיטְ הָאַבְנַ! — אֵין זַיְכַּעַר דַּי קָאָז —

ערשטענט, וואשטן זיך עט דיבערשטראיש, מיטן ואונזט ליבּ אין שיסע-
לען זאָסעד ...

זווינגענס, אוֹ מע האָט עט זיינזיעזעט אַינְ שטינְג, אוֹ עט שווין
אַ גָּזְלָעָן בָּקָטֶשׁ אַ יְוִינְג, זיט אוֹב פְּגִינְפּֿיגְעָלָעָן ... הָלָט עט שווין
מענְדֵּן פָּוֹן דִּינְאָמִיט, ווי פָּוֹן שָׁוֹלְכָּן-אָרָעָב.

הָלָט דָּאָס זְנוּגָּעָן אַלְיִינְג! דָּאָס אַרְיכְּגָעָלְאָמָעָן זְנוּגָּעָן, דָּאָט צְרוֹד
טְלִימְפָּן אוֹב דָּאָס קָוְקָבָן גְּלִיבָּן אָנְ שְׂוּם דָּרְעַכְעַרְעַץ אַינְ הִימְלָאָרְיִינְג!
דָּאָס וַיְצָפָן זִיכְרָאָרְוִיסָּט פָּוֹן שְׂטִיגָּג, צָו דָעַר זַיְדִיקָּעָד וּוּלְטָט, צָו זַיְנָה
פְּרִיעָרְלָאָרְפָּט, צָוּמָאָפְּעַנְעָטָם פָּעַנְאָטָעָר ...

שי אַיְן נָאָכָּא אַמְּלָאָל אַקָּא אַגְּלָאָן אַשְׁטִינְג וְעוֹזְטָן? צִי האָט נָאָכָּא אַמְּלָאָל
אַ פרְוָמָעָ קָאָז אָזְוִי גַּעֲפִינְג, אָזְוִי זְמוּדָע-בְּעָנָן-סְלָלָדִיק וְעַפְּרָנְג?

— אוֹב אַ שְׁאָד! — זַיְדִינְג דָּאָט פְּרוֹמָעָה האָדָא אַינְ דָעַר פְּרוֹמָעָה
קָאָז, — עַס אַיְן דָאָט אַ לעַבְעַדְיָקָעָזָאָק, אַ טִּיעָרָעָ נַעַשְׂמָעָ, אַ פָּוֹנָק
פָּוֹן דָעַר חִיבָּן!

דָעַר קָאָז קְוָמָעָן טְרָעָנָה אַיְן דִי אָוִיגְ�וָן:

— אוֹב דָאָס גָּאנְצָע אַומְגָלִיק אַיְן, וְזָאָס דָעַר זַיְדִיקָּעָד גָוָט אַיְן
אָזְוִי שְׁיִינְג, דָעַר אַוְילְעַמְחָאוּעָ דָעַרְבָּר — אָזְוִי לְסָטִיק, דָעַר יְיעַצְעַרְחָאוּעָ
אָזְוִי שְׁטָאָרָק ...

וְזַיְעַבְּן אָזָא קְלִינְג זִיכְרָאָפְּעַנְעָט זִיכְרָאָפְּעַנְעָט
יְיעַצְעַרְחָאוּעָ?

אוֹב וְזָאָס מַעַר עַס לְעַבְטָט, מַעַר זַיְדִיקָּט עַט, גְּרָעָסָעָר וּוּעָט זַיְנָה
די שְׁטָרָאָפְּ ...

הָא!

אוֹן אַ הִילִּיק פְּיִיעָרָה האָט זִיכְרָאָפְּעַנְעָט אַת דָעַר קָאָז, דָאָט
פְּיִיעָרָה פָּוֹן פְּינְכָּאָס בְּעֵנָה עַלְאָאָר בְּעֵנָה אוֹבָן האָקְרִיבָּעָן, אוֹב זַיְן אַרְוָפָּן,
אַעֲשָׂפְּזָוְנָגָעָן אַפְּנָמִישׁ, ווֹ די שְׂטִיגָּג מִיטָּן זְנוּגְ-פְּיִיגְעָלָעָן אַיְן גַּעַשְׁטָאָנָעָן,
אוֹן — עַס פְּלִיעָעָן שְׁוִינְג פְּזָעָרָן אַיְן פְּזָינְיאָר.

* * *

מע האט די קאָז געשלָּגונג... די שלעגּ נעםְת די אַנ פֿאַר לִיב...
די האט פרום אָפְגָעָדְעָצְטַט, אָפְגָעָמְיָאָוְשְׁעַט אָ יָאָמְעָרְלָעְכַּן אלְכָעַט...
מער וועט זֵי שווינּ נִיט זִינְדִּיקְעַן...
די קלְוָגָעּ קָאָז פָּאָרְשְׁטִיטַט, פֿאַר וּזְאַסּ מַעַד האט די גַּעַשְׁלָּגונג... מער
וועט זֵי אַפְּ קִיְּינּ שְׁלָעָגּ נִיט פָּאָרְדִּינְעַן...
— מַעַד האט זֵי גַּעַשְׁלָּגונג, — פָּאָרְשְׁטִיטַט די קָאָז, — דָּעֶרְפָּאָר, וּמְילּ
זֵי האט פָּאָרְפָּעְזְּעָרְטַט די שְׁטוּבּ; וּמְילּ אָפּוֹן זִינְדִּיגּ גַּעַשְׁטְּרוּקְטַן טִישְׁטַעַבּ
זִינְדִּיגּ גַּעַבְּלִיבּוֹ פָּלְעָקָן פּוֹן בְּלוֹטַן...
אוֹאָ פְּסָאָק מַזּ מַעַן מַעֲקִיעַם זִינּ גּוֹטּ, שְׁטִיל אָוֹן פָּרּוּם, עַט זָאָל
קִיְּינּ פָּעָדָעָר נִיט פְּלִיעָגּ, קִיְּינּ מַרְאָפָּגּ בְּלוֹטּ נִיט פָּאָלְגַּן...
אוֹן — אוֹ מַעַד האט דַּעַם צוּוִיתַן זִינְגּ-פְּוִיגּל גַּעַקְוִיפּ אָוֹן אַיִּן שְׁטוּבּ
גַּעַלְאָוּטּ, האט זֵי אִים שְׁווִינּ שְׁטִיל אָוֹן פְּגַּינּ דָּעֶרְוָאָרְגַּן אָוֹן מִיטּ די פָּעָדָעָרְן
זִינְדִּיקְעַן אַיְּנוֹגּ אַלְוָנוֹגּוֹגּוֹ.

* * *

מע האט די קאָז גַּעַשְׁלָּגונג...
צוֹנְדּ האט עַרְשְׁטַט די קָאָז, פָּאָרְשְׁטָאָנוֹגּוֹן, אוֹ נִיט וּזְעַגּן פָּעָדָעָרְן גִּיטַּ
עַסּ, נִיט וּזְעַגּן פָּלְעָקָן פּוֹן בְּלוֹטּ אָפּוֹן טִישְׁטַעַבּ...
דָּעֶרְ סָאָרּ אַיִּן, אוֹ מַעַד טָאָרּ נִיטְשַׁטְּמַן! אוֹ מַעַד דָּאָרְטּ לִיבּ חָאָגּן,
מיְלָל זִינְדִּיגּ... אוֹ נִיט מִיטּ אַרְבָּעַ-מִיטַּעַ-בְּעַדְגַּן פָּאָרְבָּעְסְּעַרְטַט מַעַן די
זִינְדִּיקְעַן וּוּלְטַן!
מַעַד דָּאָרְטּ מַאְכְּזִינְדּ-לְעַמְוֹתְעַוּ זִינְגּ, מַסְעַן זִינְגּ, צּוֹם הָאָרָץ זִינְדִּינְ
אָקְאָנָרְדִּיךְ אָ בָּאָלְטְשְׁוּוֹעּ קָאָגּ קוּמְעַן זַד אָזָא מַאְדְּרִיכְעַז, אוֹ וּזְעַלְ-
צָעַם די פְּלִימְפְּטַעַ קָאָז וּזְעַטּ נִיטּ דָּעֶרְגְּרִיכְכְּנוּ
אוֹן די זֵי קָאָז דָּעֶרְמְלִיכְטַט, וּיְ עַט וּזְאַקְסַט אַיִּר דָּאָט הָאָרָץ פֿאַר
פְּרִידְ: אוֹיסּ אַלְמָעּ שְׁלַעַכְּטַע אָוֹן הָאָרְטַע צִינְטַן! אוֹיסּ בְּלוֹטּ פָּאָרְגְּטַן.
דָּאָכְמָאָגְּעַטּ, דָּאָכְמָאָזְּעַטּ, אוֹן נַאֲכָמָאָלּ דָּאָכְמָאָנוּטּ...

אונג מיאַ רָאַכְמָאַגְנָעַס אִין זַי צֹוְגַעְנָאָגָעַן צּוֹם דְּרִימָן קָאָנוֹאַרִיךְ!

— שְׁרוּקְ דִּיכְ נִיטְ, — מָאַכְטְּ זַי מִיטְ דָּעַר וּוּיְיכְסְטָעַר שְׁטִיםְעַ, וּוֹאָס
אִין אַמְּאָל אֲרוּסְ פָּונְ אַקְאַצְיָן הַאַלְזִין, — זַיְנְדִּיקְ בִּיסְטוֹ, נַאֲרֵ אַיכְ וּוֹעֶל
דִּיר קִינְ שְׁלַעַכְתָּסְ נִישְׁטְ טָאָגְן, וּוַיְילְ אַיכְ הַאָבְ רָאַכְמָאַגְנָעַס אָפְ דִּירְ!
אַיכְ וּוֹעֶל דִּיר אַפְּלָעַ דִּי שְׁטִימָגְ נִישְׁטְ עַפְעַנְגָּן, אַיכְ וּוֹעֶל דִּיכְ אַפְּלָעַ
נִישְׁטְ אַגְּרִירְן!

— זַו שְׁוּוֹיְגָסְטָ ? וּמַעַר גּוֹטְ ! אַיְידָעַר פְּדָעַכְעַ לִידָעַר צַוְּ וּמַגְעַן, אִין
גְּלִיבְעַדְ שְׁוּוֹיְגְן !

— דָו צְאַפְּלָסְטָ — נַאֲכְ בְּעַסְעַרְ ! נַאֲכְ בְּעַטְעַרְ ! צְאַפְּלָ, צְאַפְּלָ, מִינְ
קִינְ, נַאֲרֵ נִיטְ פָּאָרְ מִירְ, פָּאָרְ בּוּרְעַ-אוּלְלָעַם צְאַפְּלָ, פָּאָרְ זִינְ לִיבְןְ
נַאֲמָעַן !

— חַאַלְעַווֹי זְאַלְסָטוֹ שְׂוִיגְ אַזְוִי בְּלִיבְנְ ! — שְׁטִילְ, דִּינְ אָונְ צְאַפְּלָ-
דִּיקְ ..

— אַיכְ וּוֹעֶל דִּיר הַעַלְפָגְ צְאַפְּלָעַן ! פָּונְ מִינְ פְּרוּמָעַר נַעַשְׁאָמָעַ וּוֹעֶל
אַיכְ הַוִּיכְנָן אָפְ דִּיר שְׁטִילְקִיְיטְ, זַיְסְקִיְיטְ אָונְ פְּרוּמָקִיְיטְ... מִיטְ מִינְ הַוִּיכְ
זְאַלְ אַרְבִּינְ עַמְוֹנָעְ אַיבְ דִּינְנָ לִיבְבָ, יְיֻרָעַ-שְׁאָמָאִים אִין דִּינְנָ בְּיַינְדְּלָעַטְ,
טְשְׁוֹועַ אָונְ כָּאַרְאָטָעְ אִין דִּינְ הַעַרְצָעַלְעַ !

אָונְ דִּי קָאָצְ פְּלִיטְ עַרְשָׁתְ, וּוֹיְ גּוֹטְ עַסְ אַיְזְ צַוְּ מוֹיכְלָ זִינְ, וּוֹיְ
פְּרִיְידְ עַסְ אַיְזְ יְעַנְעַם אַרְתִּינְצְוְלָאָזְן מִיטָן הַוִּיכְ פְּרוּמָקִיְיטְ אָונְ עַרְלָעַכְ-
קִיְיטְ.

אָונְ עַסְ וּוֹאַקְסָטְ דָּאָסְ פְּרִימְטָעְ הָאָרְצְ אִין דָעַרְ פְּרִימְטָעְרְ וּוּיְסָעַר
קָאָצְ.

נַאֲרֵ דָעַרְ קָאָנוֹאַרִיךְ קָאָבְ אִין דָעַרְ קָאָצְ-לוֹפְטְ נִיטְ אַטְעַמְעַן — עַסְ
הַאֲטָן אִים דָעַרְשְׁטִיקָטְ.

אנטרכוּנוֹגָעָן אָנוּ דַּעֲרָקְלַעֲרוֹנוֹגָעָן

דָּעָרְ מַעֲשָׂלָעֵךְ

בְּאֶרְ עַכְאָשָׁעָמָן — גָּאַטְ אָזְ דָּאָנְקָעָן.
אָ טָאָלְ אָוּמָאָטְ אָרְגָּן — דָּאָ גָּמְמִינָטְן: אָ קְלִיָּינָט.
בְּעַכְיִיטְוִיוֹ — צָוָם גַּוְטָבָן.
גִּישָׁתְ בְּעַקְאָוָה הָאָבָרְדִּיעָן — גְּנוּטְ גַּעֲוָונָן.
כְּעַוְרָעְ נַוְיִסְקִים — דִּי שָׁאָמָקָסְמָן, וּוֹאָסְ טְרָאָגָן אָוּוּקָן דָּעָמָטָן אָפָן בְּעַמְלָעָגָן.
אוּוִילְעָם עַמְעָס — גָּמְמִינָטְן: יְעַנְעַ וְעַלְעַטְן (אָ רַעְגִּיעַזְעָרְ בְּאָנוּרִיְּקָן).
בְּעַסְדְּ נַשְׁעַדְמַעְלָעָן — דָּעָרְ אַיְבָּרְשְׁטָעָרְ (חִימְלָמָעָרְ) גַּעֲרִיכְטָן, רַיבְטָעָלָן.
הָעַסְעָן — אָ וְאַנְטְּלִיכְעַטְעָרָן.

בְּאַגְּצִיעַ שְׁוֹלִינָן

סְוַטְעַרְדִּינָן — אָ קְעַלְעָרְ.
אַיְנוֹ פְּלִוְסְטִינִיתְרָטְן — גְּלִיעַעַפְטָרָטְן אָפָן אָרְטָט אַיְסְגָּעָדְוָוָגָעָן.
גִּיפְטָעָרְ גַּעַוְאָרְגְּן — גַּעַשְׁתָּאָרְבָּגְן.
גִּיסְבָּאָקָעָשְׁ גַּעַוְאָרְגְּן בְּעַיְשִׁיוֹ עַשְׁעַדְמַעְלָעָן — גַּעַרְפָּטְן (אָוּפְגָּעָמָן)
דָּעָרְטָן) גַּעַוְאָרְגְּן אַיְלְהִימְלָאָרְדָּן.
קִיְסִיְיָהָאָקָעָן עַד — גָּאַטְסָ שְׁטוֹלָן.
שְׁסָאָקְ — אָוּרְטִיְּגָן.
קָאָטְיִיְגָעָר — פְּרָאָקְרָאָרְ.
אָ זְעַמְעָר — אָ גְּנוּאָגָן.
קָאָמְעָלְאָד — כָּאָוּעָרְ.
פְּרָעָזָעָט — פְּאָרוּזִיצָעָרְ.
מִיְּפִצְיָוִיְשָׁעָרְ, מָאָפְעַמְמִילְיָאָץ — דָּעָרְ פְּאָרְאָזִיְיִקְעָעָרְ, אָדוֹוָאָקָאָטְן.
אַיְעוֹן — דָּעָרְ הַוִּיפְטָהָפְלָדְן פְּוֹגָעָמְן בִּיבְּשָׁעָן בְּכָמְטָרְן דָּעָמְטָרְן גַּוְיָן.
דָּעָרְ בִּיבְּלִישָׁעָרְ לְעַגְנָדָעָן, הָאָטְ גָּאַטְ אַיְסְגָּעָפְרָוָוָוָתְן אַיְעָוָוָטְן פְּרוֹמָקִיטְן דָּוָרָכְ פְּאָרְשִׁידָעָנָעָן
צָאָרָעָסְ, וּוֹאָסְ עַרְ הָאָטְ אָפְ אַמְּ אָנוּגָּעָשִׁיקָטְן.

ז' יַקְשִׁי — אֵיכֶת תָּקַב פְּנִים וְעֹזֶב (געונדריקט רידין).
 אֲוִידָג עַדְגָּן — פְּקָרְזִיאָדָר פָּנוּ גָּדְרִיכָּם.
 עַרְבִּיכָּוִי — אַשְׁטָּאַט אַיְנָה פָּאַסְּטִינִיטָּוּ אַיְנָה דִּי בִּיבְּלִישָׁע צִוְּבָן. הוֹיט דָּעַר בִּיבְּלִישָׁרְגָּעָן
 זְגָרְעָן, זְיַנְּגָן דִּי מְוִיעָרָן פָּנוּ יַעֲרִיכָּוִי (בִּיטָּס דִּי בְּנִי-יִסְּרָאֵל הַזָּבָן זַי בָּאַלְאָנִירָעָט)
 אַעֲזָמְבָּאָגָן דָּעַרְפָּנוּ, וּקְסָס דִּי בְּנִי-יִסְּרָאֵל זְיַנְּגָן אַרְמָגָאנְגָּעָן אַרְמָגָן דִּי מְוִיעָרָן אַרְמָגָן
 הַקָּבָן גַּעַשְׁלָטָם אַיְנָה טְרוּמִינָה.
 אַוְיִילְג אַמְּ-חָא שְׁעַק עַדְגָּן — סְאַשְׁעָן חָעָלָן.
 ד' אַיְגִּיאָה — דָּאָ: רִיבְטָעָן.

דָּעַר מַעַשְׂגָּעָנָדָר בָּאַטְלָעָן

שְׁצִוָּעָה אַכְּפָּת — דָּאָ אַיְזָעָסָה אַזְּדָעָרָשָׁן.
 כָּאַקְרָעָן — אַפְּאָרְשָׁעָן, אַמְּיַאָסָעָן, גְּזַוְּיַוְּלָעָקָר וּרְפָּטָמָעָן אַגְּ-כָּאַקְרָעָן אַגְּ
 מַעַנְטָשָׁן, וּקְסָס פָּאַרְגָּעָט זַיְמָטָעָסָה פְּלִיכְסָפְּרִוְּגָעָן.
 אַמְּ-אַרְאָכְבָּעָן — דָּאָ גַּמְיִינָה: אַגְּ-קִיךְ.
 אַדְיַבְּעָקָן — וּוּ עַט גְּלִיְיָבָן דִּי אַבְּעָרְגְּפִיְיָבָקָע: אַרְוָעָ, וּקְסָס הַקָּט זַיְמָט בָּאַעָמָן
 אַיְזָעָסָה מַעַנְטָשָׁן קָרְפָּטָעָר.
 אַזְּעַה אַרְמִיָּעָן — אַזְּמָט אַיְזָעָסָה בָּאַוְוָעָן.
 שְׁלִיטָעָן — מַאְכָטָן, וּוּרְקָנוּ.
 כָּקִירָעָן — מִיְּאָסָפְּקָפְּיָעָן.
 אַסְּגָּו זַיְנָן — בָּאַגְּרִינְפָּן.
 קַעְרָעָן — הַאַנְטָמָטָס (אַיְזָעָסָה בָּעַמְעָרָעָשָׁן).
 הַיְיִכְעָן דָּאַמְּ-יִיְהָן — וּוּ קָעָד עַט גַּעַמְקָעָט זַיְנָה:
 אַרְאָפְּצָוְשָׁוְיִפְנָן — אַרְאָפְּצָוְשָׁלְעָפָן.
 טַאָכָּד קָעָד יִיְהָבָעָר — גְּלִיכָּק אַפְּנָה שְׁמָעָן.
 זַיְכְּרוּיְגָעָלְיָה וּוּרָאָכָּא — זַיְנָג אַנְדָּעָנָק זַיְל גַּעַמְנָשָׁט זַיְנָג, אַזְּוָפְּרָוָק, וּקְסָס
 אַרְעִיְגָעָלְיָה יִדְרָגָעָלְיָה, וּוּנְעָרְעָרְיוֹכָט, וּוּנְעָרְעָרְיוֹכָט, וּוּנְעָרְעָרְיוֹכָט
 בָּאַלְאָקִיְיִדְעָן — דָּעַרְפָּסְעוֹדָגְנִים פְּנוּנָעָם אַזְּוָטָר בְּרָגְעָם וּוּרָעָק אַקְּרִירָא-אַיְ-יִצְּבָּאָקָע (אַ
 וְלִיגְיּוּנִי-בִּילְאָסָפְּשָׁעָר בָּוָבָן). דָּאָ גַּמְיִינָה: דָּעַמְבָּבָן גְּרָגְעָן.
 אַפְּלִילְג עַמְּפָּל אַיְמְדִיקָעָר — אַזְּנְדָעָרְבָּאָרָעָר.
 דָּרְוָשָׁן — אַבְּאַלְאָסְטִיטִישָׁן אַוְסְטִיטִישָׁהָגָן פָּנוּ בִּיבְּלִישָׁע «פְּסָקִים» אַזְּמָלְתָה שָׁעָה
 אַפְּרִוְמָעָן.
 אַבְּאַלְאָקִיְיִדְעָן — עַבְּדִיקָעָן — גַּמְיִינָה: אַלְעָרְגָּעָן פְּנוּנָעָם אַבְּאַלְאָקִיְיִדְעָן.
 מַעְוָאָטָה גַּעַוְעָזָה — גַּמְיִינָה.
 אַדְסָגָעָמָקָה קָאָגָעָמָקָה — בְּיַזְוָן סָגָעָמָק אַלְעָד דִּוְרָעָס, אַיְבָּקָן.
 כָּאַמְוִיר — אַיְיָוָן.
 זַו אַיְטָעָק — אַיְם גַּעַגְעַבָּעָמָט אַקְטָעָדָס גַּמְיִינָה: גַּרְאַבָּעָר אַקְטָה.

נעד אל גט — אַפְּאָגְמָרִישָׁע פֿרָאָקְשָׁא, וְוּעָטְהָאָגְדָּא זִילְ, וְוּעָנוֹ (אַמְּפָרִיכָּא)
(צְחָזָקָן, פֿאָרְפְּלִיכְטְּבָ�נָעָן), וְאָסְ אַ רְלִיגְיְזָעָרְגָּר יִידְ, נְעָמֵת אָסְ זִינְ אַוְסָאָמְלָעָן.
אַיְדָעָךְ — קָאֶפְטָה.
קְוִינְעָבְךְ, קְוִיבָּאָסְ, קְוִינְעָסְ — פֿאָמְפְּזִישָׁע טְרָמְפְּלָעָן, וְאָסְ בְּאָטְפָּטָן זָאָסְ
צְטִימָעְ מְנִימָּה סְעָדָרִיםְ.
אַגְּשָׁנְשָׁעָבְדָוְכָאָסְ אַגְּשָׁנְשָׁעָבְדָוְכָאָסְ אַוְיסְדָּרְקָן (אַטְרָמְמָבָן, אַפְּאָרְמָוָעָן) פְּרָב
די (שְׁאָלְמָוִידָעָן) גַּעֲלָרְנָעָן.
קְרָוִינְפְּטָוִיְלָגְנָה דְּעָלְטְּוִילְפְּרִילְגָּן, וְאָסְ הָאָסְ פְּאָרְ דָּעָרְ אַיְמָעָרְאַיְסָטְשָׁעָרְ
קְלִיבְרָמָעְ פְּוּן די יְאָרְבָּן 1914-87-19 גַּעֲהָרָעְ צְוּ רְוָסָאָה.
דְּוּשָׁאָפְךְ — אַקְּאָפְךְ, אַשְׁטוּוֹת.
קְנוּפִּיךְ — אַמְּפָטְחָן.
אַבְּאָסְקָאָגְנָה גַּעֲמִינָטְנָה: אַקְּאָפְךְ פְּוּן הַמְּלָאָה.
מְעָאָבְעָדְ אַצְמוֹנִי אַקְּדָאָסְ זִיכְרָנָה — גַּנְוִינָה זְלִגְבָּסְמָאָה.

דאָס שְׂנִירִיםְ

אַפְּרִיְיִ בְּלוּסִי — נְקָה דָּעָם, וְוּאַבְּקָה בְּינְ פֿאָהָוּלָקָט גַּעֲהָרָבְךְ.
מִינְמָעְרָה אַמְּוֹתְגָּעָר — אַא בְּאַמְּעָדְרָאָזְ; אַז אָזָא, וְאָסְ אַז גַּעֲנוּמָעְ אַיְנָה
קְרָאָמְרָה.
אַיְשָׁעְ צְנוּעָ מְאָרָאָפְךְ — אַז צְנָעָסְדִּיקָעְ פְּרוּוֹ.
בְּאָאָלְיְ�וִוְרִיסְיְיָדוֹ חָאָרְבְּיָאָפְךְ אַמְּבָ�וּרָעְ גַּרְיָסְעָן יְיָדָה. דָּא גַּעֲמִינָטְנָה:
מְעָזְאָרָם מְוִידָעְ זִיכְרָנָה.
קְנוּעָכְבָּה אַדְאָמְ — אַדְיִ קְרָאָסְ פְּוּן בְּנָהָט, דָעָרְ טְמָמָנְ אַמְּנוּנָה.
מְאָרָגְ — אַשְׁעָעָבְ-מְאָגְ פְּאָרְ עָרָד. בְּאָ 0,6 הַעֲדָה.
כְּנָ (חִיְּ) — אַבְּסָבָן.
בְּיִכְּוּוֹדְיִי אַוְהָעָאָצְמוֹנִי — עַל שָׁאָקָעְ אַפְּיָוָן (מִיטְ זִין, קָאָוָעָן).
טְיִקְּדִישָׁע — זְוָגְ לְעָבָדְ.
אַיְזָדְ זִיכְרָעָגְ — בְּזִיכְרָעָגְ — פְּרָזְתָּ זִיכְרָעָגְ אַזְבָּן.
קְיִלְגָּזָזָן — גַּעֲמִינָטְנָה: אַקְּסָ, אַעֲלִילְעָדָרְ.
בְּאַלְיְאָסְקָבְ — גַּעֲמִינָטְנָה: אַבְּאָסְ.
כְּאָטָאָסְ זְעָזָרְ יִמְ — יְזָנְגְזָנְזָנָה.
כְּזִימָעָרְ — גַּעֲמִינָטְנָה: דָעָמְ קְרָעָמָעָרְ.
סְוּדָאָסְמִינְזָוָעָן — אַגְּלָעָמָעָן בְּאָ אַמְּגָזָעָן (בְּאָ אַבְּרִיטָה, בְּאָ אַסְעָנָה).
בְּאָ דָעָרְ קְאָלְפָעְ — בְּאָ דָעָרְ וְאַגְּ-אַרְגָּעָן, וְעַגְעָמָעָן פְּלָעָמָעָן וְיִילְגָּן די קְאָתָהָשָׁעָ
כְּיִיעָרְ, אַבְּגָתָם אַחוֹת.
הַאֲקָפְעָטָס — דָא גַּעֲמִינָטְנָה: דְּרִירְפָעָטְ.

איב בינו מווידע אומיסטו אַדָּע — איב ביב מווידע אונ אַגערקען.
 כוֹן מְאַלְבִּין בֵּית זַעֲמָנוּת — אַכְּגָן מְאַלְבִּין אַכְּגָן גַּלְדָּן.
 אַז עַסְטָמָעַ בְּזַעֲמָנוּת — אַעֲסָטָפְּנִיק — אַעֲסָטָפְּנִיק.
 גַּוְוְהַפְּנִיק — אַבְּנֶשֶׁת, וְאַסְרָעַת גַּרְאָבָע וַיְהִי.
 אַג אַחְוֹוִיד עַזְוַאַר עַזְוַאַר — אַג עַזְוַאַר, אַג אַפְּגָט.
 מִינְסָעִי אַדְבִּין — דְּבָס וְזַעֲקָק בּוֹן מִינְסָעִי הָעֵנָט.
 וְאַשְׁיִם אַיְדָק אַגְּנִיעָס — פְּרוֹמָע וְיַיְמָעָר.
 בְּאַרְוַכְּהָוּ — גַּעֲבָעַנְשָׂט וְאַלְבִּין עַל יְצָר.
 מַעְפָּאָר נָעָס וְזַיְגָן — שְׁפָעָנוּג.
 שְׂוִימָעָר אַוְמָאַל זַיְגָן — אַוְיְתָהִיטָן.
 קַעַח אַוְאַיְעַ — דָּא גַּעֲמִינָט : פּוֹנְקָט, מַמְאָשָׁע.
 דָּעַר סִיד עַרְוָאַרְוִילְעַמְּדָה — דָּי אַלְרָעַנְגָּוּ פּוֹנְדָעָר וּוּלְעָט.
 אַד חַאַיזְוִים חַאַזְוּ — בּוֹזְיַהְיָנִיקָן פָּאָגָן.

די פְּרוֹמָע קַאַז

גַּוְטִיְּגַדְּגִישָׁע יְוֹפָע — דִּי בְּשָׁוְפִיאָע כּוֹן אַגְּוַנְיִינְגָּנוּ, פּוֹנְדָע אַרְבָּעָן
 אַסְתְּחִילָע — דָּקָט, אַפְּנִיקָן זַיְבָּן וְאַסְטָרָמִיט רִיטְוּעָע צְוּעָקָן.
 בְּעַונְיִמְעָס — מִיט אַזְסָט, פְּרוֹמָע פְּגָעָם.
 וְהַידָּע זַיְגָן — זַיְגָן אַסְפְּעַדְעָלָע טְפִיאָע פָּרָנוּג טְנוּט.
 וְהַאַשְׁט זַיְבָּן דִּי טְשָׁעָר יִשְׁ — נַסְטְּגִינְגָּן יְרִדְשָׁבָן רַעֲלִינְגָּן וִיטְרָאָגָן.
 שְׁוֹלְכָבָן אַרְעָכָן — אַזְמָלְגָּבָן רַעֲלִינְגָּעָז גַּעֲזָעָגָן, וְיַזְאָזָן אַיְדָק זַיְבָּן
 אַפְּרִידָן.
 זַיְמָר עַדְבָּעַנְדָּס אַלְעָדִיק — (יִמְרָע בעַד סָאַלְוָן — קַוִּיט דָּעַר בִּיבְּשִׁישָׁר לְעַגְעָנָרָע,
 אַנְוִילְגָּעַלְאַסְעָדָע וְיַגְּדִיקָע פְּלוֹזָקָן) גַּעֲמִינָט : אַוְסְגָּלָאַסְגָּן.
 פְּיוֹכָעַט בְּעֻזָּבָן עַל אַזְוָר בְּעֻזָּבָן אַרְבָּג הַאֲקוֹוִיהָעָן — בְּינְכָעָס, דָעַר זַיְבָּן
 פּוֹנְדָע עַלְקָוָר, דָעַר זַיְבָּן חַוְּבָן אַרְבָּג דָעַמְּ קַוְּהָעָג, וְאַסְטָהָקָט, לְוִיטָס דָעַר בִּיבְּשִׁישָׁר לְעַגְעָנָרָע,
 אַיְבָּגָט גַּמְעָג זַיְבָּן נַוְיְקָעָט גַּעֲזָעָג אַיְבָּג דָעַמְּ קַוְּהָעָג יִמְרָע בְּעַן סָאַלְוָן אַוְנְגָּה הַאַט אַיְמָה
 דָעַר הַאַרְגָּעָט.
 אַרְבָּעָד מִיסְעָסָדָן — פְּירָעָרְלָי טְוִיטָן, מִיט וּוּלְכָעָט מַע פְּגָעָט, לְוִיטָס
 בִּיבְּשִׁישָׁר אַוְנְגָּה מַאְלָמְדִישָׁן גַּעֲזָעָג, דָעַר הַאַרְגָּעָט דִי פְּאַרְמִישְׁפָּעָט צְוָם טְוִיטָס.
 מַאְכְּזִירִיכְעַמְוֹת עַזְוַאַר זַיְגָן — אַזְמָקָרְבָּג (דָעַמְּ וְיַגְּדִיקָן) אַפְּגָן גַּטְמָג וּוּגָן (עַל
 זַיְגָן פְּרוֹמָע וּוּלְעָט).
 מַוְיִר עַזְוַאַרְוִילְעַמְּדָה — דָעַר שְׁעַפְרָר פּוֹנְדָע וּוּלְעָט (גַּטְמָג).
 זַיְגָן סְדָש אַמְּאַיְמָה — גַּאַטְסָפְּאַרְכְּטִיךְיִיטָן.